

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

dla Gminy Piła

na lata 2019-2022

2021

Opracowała:

mgr inż. Emilia Religa

specjalista ds. inżynierii środowiska

Spis treści:

I. Wstęp	5
1. Cel przygotowania Programu Ochrony Środowiska	5
2. Uwarunkowania prawne oraz dokumenty strategiczne kraju, województwa i powiatu	5
3. Metodyka sporządzenia Programu Ochrony Środowiska	44
II. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	45
III. Ocena stanu środowiska miasta Piła	46
1. Ogólna charakterystyka miasta Piła	46
1.1. Położenie miasta Piła	46
2. Komunikacja drogowa i kolejowa	48
3. Struktura ludnościowa w 2019 r.	51
4. Struktura gospodarcza	55
5. Powierzchnia terenu	61
5.1. Rzeźba terenu i warunki geologiczno-gruntowe	61
5.2. Lasy i grunty leśne	65
6. Klimat i warunki meteorologiczne	68
7. Woda	69
7.1. Wody podziemne	69
7.2. Wody powierzchniowe	79
7.3. Retencja wód i zagrożenie powodziowe	85
8. Powietrze atmosferyczne	88
8.1. Jakość powietrza	89
9. Zasoby przyrodnicze	97
10. Hałas	100
11. Pola elektromagnetyczne	101
11.1. Monitoring PEM	101
12. Sieć kanalizacyjna i wodociągowa	103
13. Gromadzenie i wywóz nieczystości płynnych	103
14. Gospodarka odpadami	104
14.1. Gospodarka odpadami komunalnymi	104
15. Energia odnawialna	107
16. Zakłady zwiększonego ryzyka	108
17. Edukacja ekologiczna	113
18. Wnioski i diagnozy, analiza SWOT	114
IV. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	118
1. Cele, działania i zadania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Piła na lata 2019- 2022	118
2. Analiza źródeł finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska	146
V. System realizacji programu ochrony środowiska	150
1. Instrumenty realizacji Programu	151

2. Monitoring realizacji Programu	152
VI. Informacje o konsultacjach społecznych.....	153

I. Wstęp

1. Cel przygotowania Programu Ochrony Środowiska

Podstawowym celem przygotowania Programu Ochrony Środowiska jest spełnienie założeń dokumentów strategicznych kraju ze szczególnym uwzględnieniem Polityki ekologicznej państwa oraz Programu Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego i Powiatu Pilskiego.

Założenia, jakie zostały zawarte w tych dokumentach, mają na celu przede wszystkim: zachowanie, ochronę i poprawę jakości środowiska naturalnego oraz racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych.

Cele i zadania ujęte w niniejszych dokumentach, a przede wszystkim informacje dotyczące przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych są wykorzystane przy sporządzaniu Programu Ochrony Środowiska, jako podstawa wyjściowa do konkretyzacji zadań, a także jako analog do sformułowania lokalnych celów i inspiracja do wdrożenia podobnego zadania na szczeblu lokalnym, jeśli zadania ujęte w wymienionych wyżej dokumentach są sformułowane ogólnie bądź dotyczą wyższego szczebla.

POŚ składa się z dwóch części: zadań własnych, których przedsięwzięcia finansowane są w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji miasta oraz z zadań koordynowanych, których przedsięwzięcia finansowane są ze środków przedsiębiorstw i środków zewnętrznych będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego. Zadania własne powinny być w programie ujęte z pełnym zakresem informacji niezbędnej do kontroli i ich realizacji. Zadania koordynowane natomiast powinny być o takim stopniu szczegółowości, jaki jest dostępny na terenie miasta.

Program Ochrony Środowiska określa cele ekologiczne, priorytety, rodzaj i harmonogram zadań proekologicznych oraz sposoby osiągnięcia założonych celów, a także mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

2. Uwarunkowania prawne oraz dokumenty strategiczne kraju, województwa i powiatu

W celu realizacji polityki ekologicznej państwa, Rada Miasta Piła zobowiązana jest do uchwalenia dokumentu pn. Program Ochrony Środowiska (POŚ). Podstawą prawną przedmiotowego dokumentu jest ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity: Dz. U. 2020 poz. 1219 ze zm.), zgodnie z którą „organ wykonawczy (...) miasta, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza (...) programy ochrony środowiska”. Niniejszy program jest kolejną edycją Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Piła. Poprzedni „Program ochrony środowiska dla Gminy Piła na lata 2014 – 2018” został przyjęty Uchwałą Nr VI/70/15 Rady Miasta Piła z dnia 31 marca 2015 roku.

Program Ochrony Środowiska sporządzono zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne,
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze,
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 lipca 2016 w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2147),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1187).

Przy opracowywaniu POŚ uwzględniono następujące dokumenty:

- II Polityka Ekologiczna Państwa (z perspektywą do 2025 roku)
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030
- Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku
- Projekt Polityki energetycznej Polski do 2050 roku
- Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022
- Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
- Przez Edukację do Zrównoważonego Rozwoju. Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2015-2025
- Strategia Rozwoju Miasta Piła do 2035 roku
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Piła

Cele środowiskowe wybranych dokumentów strategicznych kraju, województwa, powiatu

Dokumenty krajowe

II Polityka Ekologiczna Państwa (z perspektywą do 2025 roku)

Podstawowym celem nowej polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych), przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrażanie takiego modelu tego rozwoju, który zapewni na tyle skuteczną regulację i reglamentację korzystania ze środowiska, aby rodzaj i skala tego korzystania realizowane przez wszystkich użytkowników nie stwarzały zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

II Polityka Ekologiczna Państwa określa cele krótkookresowe (do 2002 r.), średniookresowe (do 2010 r.) oraz długookresowe (do 2025 r.).

Cele długookresowe wiążą się z perspektywiczną wizją zrównoważonego rozwoju społeczno -

gospodarczego kraju, której podstawowe elementy to:

- doprowadzenie do ugruntowania konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju jako trwałej podstawy dla polityki gospodarczej i społecznej państwa, organów samorządowych oraz instytucji społecznych i obywateli, zarówno poprzez odpowiednie działania polityczne, prawnoadministracyjne i organizacyjne jak i poprzez szeroką i aktywną edukację ekologiczną, sprzyjającą kształtowaniu proekologicznych postaw i zachowań;
- utrwalenie zasady skutecznej kontroli państwa nad strategicznymi zasobami przyrodniczymi (wody, lasy, surowce mineralne);
- pełna integracja polityki ekologicznej z polityką w poszczególnych sektorach gospodarczych, polityką przestrzenną i regionalną oraz polityką konsumencką, poprzez odpowiednią modyfikację istniejących programów sektorowych lub też opracowanie nowych, w pełni dostosowanych do przygotowywanej strategii zrównoważonego rozwoju kraju;
- dokonanie gruntownej przebudowy modelu produkcji i konsumpcji w kierunku poprawy efektywności energetycznej i surowcowej oraz minimalizacji negatywnego oddziaływania na zdrowie i środowisko wszelkich form działalności gospodarczej i rozwoju cywilizacyjnego;
- wypracowanie mechanizmów reagowania na nowe wyzwania w dziedzinie ochrony środowiska, pojawiające się w wyniku stosowania nowych technik i technologii;
- rezygnacja, w oparciu o zasadę przezorności, z niektórych osiągnięć nauki i techniki, które mogłyby wywołać negatywne oddziaływania na środowisko (np. z niektórych biotechnologii);
- maksymalnie możliwa odbudowa zniszczeń zaistniałych w środowisku przyrodniczym i stworzenie systemu zabezpieczającego przed ich ponownym powstawaniem (np. na skutek niedomagań mechanizmów rynkowych);
- utrzymanie i ochrona istniejących ekosystemów (w tym naturalnych siedlisk zwierząt i roślin) o cennych wartościach przyrodniczych i kulturowych, a także innych obszarów o dużym znaczeniu ekologicznym;
- zachowanie odpowiednich obszarów, zwłaszcza obszarów o wysokich walorach turystyczno-rekreacyjnych, jako bazy dla efektywnego wypoczynku ludności;
- renaturalizacja obszarów cennych przyrodniczo,
- efektywny wzrost wartości produkcji w rolnictwie i leśnictwie poprzez lepsze wykorzystanie biologicznego potencjału rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz poprzez podnoszenie technologicznej i ekologiczno-zdrowotnej jakości produktów, przy jednoczesnym przeciwdziałaniu nadmiernej intensywności procesów produkcyjnych oraz intensywności stosowanych metod uprawy i hodowli, która mogłaby zagrażać zachowaniu różnorodności biologicznej.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Celem głównym przedstawionych w niniejszym dokumencie działań jest poprawa jakości życia Polaków. Osiągnięcie tego celu powinno być mierzone, z jednej strony, wzrostem produktu krajowego brutto (PKB) na mieszkańca, a z drugiej zwiększeniem spójności społecznej oraz zmniejszeniem nierówności o charakterze terytorialnym, jak również skalą skoku cywilizacyjnego społeczeństwa oraz innowacyjności gospodarki w stosunku do innych krajów.

Głównym sposobem osiągnięcia tego celu jest stabilny i wysoki wzrost gospodarczy. W porównaniu z przeciętnym tempem wzrostu w okresie 20 lat transformacji (4,2% rocznie) ambitnym celem byłoby osiągnięcie poziomu średnio ok. 3,5% wzrostu gospodarczego do 2020 roku, co jest niebywale trudne, nawet przy obecnych, ostrożnych założeniach. Gdyby realny okazał się taki scenariusz rozwojowy, w którym średni wzrost wyniesie ok 3,5%, to przyspieszenie wzrostu w większej skali potrzebne będzie w następnej dekadzie – 2020 - 2030.

W tym sensie „trzecia fala nowoczesności” oznacza umiejętne łączenie modernizacji, innowacji, impetu cyfrowego z poprawą jakości życia, powiązaną ze skokiem cywilizacyjnym, jakiego w tej perspektywie czasowej Polska winna dokonać. Realizacji tak postawionych zadań powinno towarzyszyć odpowiednio wysokie tempo wzrostu gospodarczego, które umożliwiłoby efektywną konwergencję do wyżej rozwiniętych gospodarek Unii Europejskich pod względem dochodu na mieszkańca, w warunkach równowagi finansów publicznych, bez zagrożeń płynących z tytułu nadmiernego wzrostu długu publicznego, czy deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Wyraźnie postawionym zadaniem powinno być przesunięcie wydatków publicznych w kierunku wydatków prorozwojowych. Wysiłek na rzecz oszczędności musi być bowiem połączony z odpowiedzialnym ponoszeniem nakładów na inwestycje prorozwojowe o szczególnie priorytetowym charakterze. Wyznacznikiem takiego działania jest dostosowanie i połączenie tempa konwergencji z potrzebami inwestycyjnymi, zapobiegającymi nadmiernemu spowolnieniu gospodarczemu, czy stagnacji na rynku pracy.

Dokument przedstawia następujące cele główne i kierunki interwencji:

- Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska
 - ✓ Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
 - ✓ Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
 - ✓ Kierunek interwencji – Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego poprzez dywersyfikację kierunków pozyskiwania gazu,
 - ✓ Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
 - ✓ Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
 - ✓ Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
 - ✓ Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska.

- Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
 - ✓ Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,
 - ✓ Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,
 - ✓ Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
 - ✓ Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.
- Cel 9 - Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego
 - ✓ Kierunek interwencji – Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I)

Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód (I.1)

Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (I.2)

Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb (I.3)

Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej (I.4)

Cel: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II)

Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu (II.1)

Kierunek interwencji: Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (II.2)

Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (II.3)

Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa (II.4)

Kierunek interwencji: Wspieranie wdrażania eko-innowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (II.5)

Cel: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III)

Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu (III.1)

Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III.2)

Cel: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV)

Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji (IV.1)

Cel: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V)

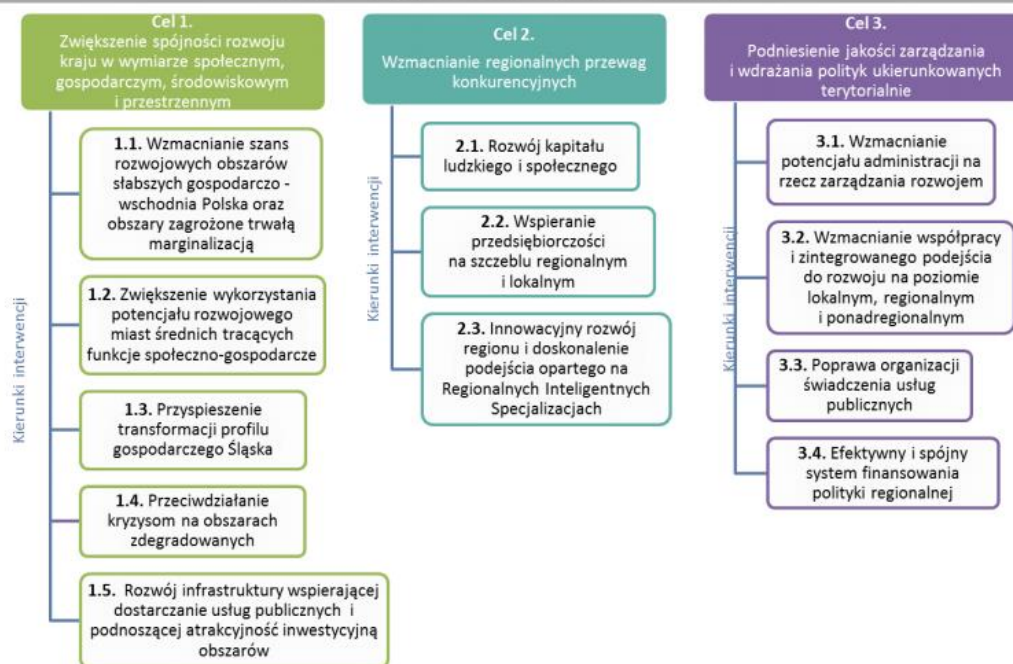
Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania (V.1)

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

KSRR 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r. Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy UE.

Cel główny KSRR:

Głównym celem polityki regionalnej jest efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co stworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest *tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym*.

Strategia jest ukierunkowana na inkluzywny rozwój społeczno-gospodarczy. Przyjęto, że główną siłą napędową rozwoju i priorytetem publicznym jest spójność społeczna. Strategia podporządkowuje działania w sferze gospodarczej osiągnięciu celów związanych z poziomem i jakością życia obywateli Polski. Kładzie nacisk, aby beneficjentem rozwoju gospodarczego, w większym niż dotychczas stopniu, byli zwykli obywatele oraz obszary do tej pory pomijane w polityce rozwoju. Przyjęcie takiego wzorca będzie sprzyjać uwolnieniu kapitału ludzkiego, wzmocnieniu kapitału społecznego i tym samym optymalnemu wykorzystywaniu potencjału rozwojowego całego kraju.

W procesie rozwoju główną rolę, poprzez zwiększanie swojej produktywności i innowacyjności, odgrywają przedsiębiorstwa – jako dostawcy towarów i usług na rynek krajowy i zagraniczny, realizatorzy inwestycji oraz podatnicy. Ich potrzeby kapitałowe zaspokaja sektor finansowy, który jednocześnie umożliwia inwestorom osiągnięcie dochodów z kapitału, wpływając tym samym bezpośrednio na realizację celu głównego Strategii. Państwo jest podmiotem ustalającym warunki procesu podziału dochodu (poprzez politykę spójności społecznej i terytorialnej, redystrybucję i usługi) oraz działania wszystkich grup (regulacje, ład instytucjonalny, otoczenie makroekonomiczne).

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.

1. bezpieczeństwa energetycznego,
2. wewnętrznego rynku energii,
3. efektywności energetycznej,
4. obniżenia emisyjności oraz
5. badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- -7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie,
 - o roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

Cele:

1.1. Wymiar „obniżenie emisyjności”

1.1.1. Emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych

1.1.2. Energia ze źródeł odnawialnych (cel ramowy na rok 2030)

1.2. Wymiar „efektywność energetyczna”

1.3. Wymiar „bezpieczeństwo energetyczne”

1.4. Wymiar „wewnętrzny rynek energii”

1.4.1. Wzajemne połączenia elektroenergetyczne (cel ramowy na rok 2030)

1.4.2. Infrastruktura do przesyłu energii

1.4.3. Integracja rynku

1.4.4. Ubóstwo energetyczne

1.5. Wymiar „badania naukowe, innowacje i konkurencyjność”

Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)

Głównym celem krajowej polityki transportowej jest zwiększenie dostępności terytorialnej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego poprzez utworzenie spójnego, zrównoważonego, i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym (lokalnym), europejskim i globalnym. Jest on realizowany poprzez cele strategiczne i szczegółowe.

- Cel strategiczny 1. Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego
- ✓ Cel szczegółowy 1. Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
- ✓ Cel szczegółowy 4. Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa

Głównym celem opracowania SZRWRiR jest określenie kluczowych kierunków rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa w perspektywie do 2020 r., a tym samym właściwe adresowanie zakresu interwencji publicznych finansowanych ze środków krajowych i wspólnotowych.

Długookresowy cel główny działań służących rozwojowi obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa zdefiniowano w strategii w następujący sposób: poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz efektywne wykorzystanie ich zasobów i potencjałów, w tym rolnictwa i rybactwa, dla zrównoważonego rozwoju kraju. Dążenie do osiągnięcia celu głównego będzie realizowane poprzez działania przypisane do pięciu celów szczegółowych:

- Cel 2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej;
- ✓ Priorytet 2.1. Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich
- ✓ Priorytet 2.2. Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich
- Cel 5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.
- ✓ Priorytet 5.1. Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich
- ✓ Priorytet 5.2. Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego
- ✓ Priorytet 5.3. Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji)
- ✓ Priorytet 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich
- ✓ Priorytet 5.5. Zwiększenie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

Polityka energetyczna dąży do wzrostu bezpieczeństwa energetycznego kraju przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju. Polityka energetyczna Polski wskazuje kierunki oraz przyporządkowane im cele główne i szczegółowe:

- Kierunek – Poprawa efektywności energetycznej
 - ✓ Cel główny - Dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,
 - ✓ Cel główny - Konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15.
- Kierunek – Wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii
 - ✓ Cel główny - racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - ✓ Cel główny - zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego.
- Kierunek – Wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła
 - ✓ Cel główny - zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii.
- Kierunek – Dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej
 - ✓ Cel główny – przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych.
- Kierunek – Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw
 - ✓ Cel główny - Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,
 - ✓ Cel główny - Osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych, oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,
 - ✓ Cel główny - Ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,

- ✓ Cel główny - Wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,
- ✓ Cel główny - Zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach.
- Kierunek – Rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii
 - ✓ Cel główny - zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen.
- Kierunek – Ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko
 - ✓ Cel główny - Ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
 - ✓ Cel główny - Ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM10 i PM2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,
 - ✓ Cel główny - Ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
 - ✓ Cel główny - Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,
 - ✓ Cel główny - Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

Projekt Polityki energetycznej Polski do 2050 roku

Projekt Polityki energetycznej zakłada następujący cel główny: „Tworzenie warunków dla stałego i zrównoważonego rozwoju sektora energetycznego, przyczyniającego się do rozwoju gospodarki narodowej, zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz zaspokojenia potrzeb energetycznych przedsiębiorstw i gospodarstw domowych”. Będzie on realizowany przez cele operacyjne i podporządkowane im obszary interwencji.

- Cel operacyjny I - zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju
 - ✓ Obszar interwencji I.1 - Bezpieczeństwo i dywersyfikacja źródeł i kierunków dostaw nośników energii pierwotnej,
 - ✓ Obszar interwencji I.2 - Zapewnienie odpowiedniego poziomu mocy wytwórczych i stabilnego zasilania oraz dywersyfikacji struktury wytwarzania energii elektrycznej i ciepła,
 - ✓ Obszar interwencji I.3 - Utrzymanie i zwiększanie zdolności przesyłowych i dystrybucyjnych oraz rozwój i ochrona infrastruktury energetycznej.
- Cel operacyjny II - Zwiększenie konkurencyjności i efektywności energetycznej gospodarki narodowej

- ✓ Obszar interwencji II.1 - Kształtowanie pozycji interesariuszy rynku energii,
- ✓ Obszar interwencji II.2 - Rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- ✓ Obszar interwencji II.3 - Poprawa efektywności energetycznej.
- Cel operacyjny III - Ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko
 - ✓ Obszar interwencji III.1 - Ograniczanie emisji gazów cieplarnianych,
 - ✓ Obszar interwencji III.2 - Ograniczanie obciążenia środowiskowego generowanego przez sektor energetyczny,
 - ✓ Obszar interwencji III.3 - Rozwój nowych technologii energetycznych.

Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)

Celem głównym Krajowego Programu Ochrony Powietrza jest poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie ochrona ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Cel ten realizowany będzie poprzez określenie celów szczegółowych oraz wskazanie kierunków interwencji.

- Cel szczegółowy – osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia,
- Cel szczegółowy - osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego
 - ✓ Kierunek działań - Włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie świadomości społecznej oraz tworzenie trwałych platform dialogu z organizacjami społecznymi,
 - ✓ Kierunek działań - Rozwój i rozpowszechnienie technologii sprzyjających poprawie jakości powietrza,
 - ✓ Kierunek działań - Rozwój mechanizmów kontrolowania źródeł niskiej emisji sprzyjających poprawie jakości powietrza,
 - ✓ Kierunek działań - Upowszechnienie mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza.

Krajowy POP wskazuje cele i działania przewidziane do realizacji na poziomie wojewódzkim i lokalnym, takie jak:

- Cel: Podniesienie zagadnienia poprawy jakości powietrza poprzez skonsolidowanie działań na szczeblu wojewódzkim i lokalnym,

- Cel: Stworzenie ram prawnych sprzyjających realizacji efektywnych działań mających na celu poprawę jakości powietrza,
- Cel: Włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza,
- Cel: Rozwój i upowszechnienie technologii sprzyjających poprawie jakości powietrza,
- Cel: Rozwój mechanizmów kontrolowania źródeł niskiej emisji sprzyjających poprawie jakości powietrza,
- Cel: Upowszechnianie mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022

Głównym celem dokumentu jest określenie polityki gospodarki odpadami zgodnej z hierarchią sposobów postępowania z odpadami oraz zasadą zanieczyszczający płaci. Celami wskazanymi w dokumencie są między innymi:

- 1) ZPO;
- 2) zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby w 2020 r. nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.;
- 3) dążenie do zmniejszania ilości składowanych odpadów;
- 4) osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych;
- 5) zapewnienie osiągnięcia odpowiedniego poziomu zbierania zużytego sprzętu oraz zużytych baterii i akumulatorów;
- 6) osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów poużytkowych, między innymi odpadów opakowaniowych, zużytych opon, olejów odpadowych;
- 7) dokończenie likwidacji mogilników, zawierających przeterminowane ŚOR i inne odpady niebezpieczne;
- 8) zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku.

Dla osiągnięcia założonych celów określone zostały kierunki działań dotyczące między innymi edukacji ekologicznej, rozwoju selektywnego zbierania odpadów, a także zostały wskazane działania takie jak np. prowadzenie kontroli przez inspekcję ochrony środowiska, prowadzenie kampanii informacyjno–edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami, wspieranie budowy sieci napraw i ponownego użycia produktów.

Efektom wdrożenia KPGO będzie zapewnienie racjonalnej gospodarki odpadami i ograniczenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko.

Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów

Podstawowym celem strategicznym dla Polski 2020 jest rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii.

Jednocześnie powinien być realizowany cel społeczny budowy świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych.

ZPO powinno być postrzegane jako istotny element w kontekście realizacji celu strategicznego, przy zachowaniu swobody działalności gospodarczej i podejmowanych wyborów w granicach obowiązującego prawa. ZPO powinno być wynikiem działań ukierunkowanych na kompleksową poprawę efektywności przy uwzględnieniu efektów ekologicznych, ekonomicznych i społecznych.

W Krajowym programie ZPO przedstawiono wyznaczone cele ilościowe i jakościowe, do osiągnięcia w perspektywie do roku 2022, stanowiące uzupełnienie KPGO 2014 i wojewódzkich planów gospodarki odpadami.

Cele te odnoszą się do zapobiegania powstawaniu odpadów, natomiast działania służące realizacji tych celów podejmowane są na poziomie wyrobów, materiałów, substancji.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Jednym z kluczowych wyzwań polityki rozwoju w Polsce w najbliższych latach będzie zapewnienie wzrostu gospodarczego z zachowaniem i efektywnym wykorzystaniem zasobów środowiska oraz adaptacją do zmian klimatu. Odpowiedzią na to wyzwanie są określone w niniejszym rozdziale cele, które będą osiągalne jedynie poprzez prowadzenie działań na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

Celem głównym SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych i wskazanych w ramach tych celów kierunków działań, stanowiących zasadniczy element SPA2020. Cele szczegółowe zostały określone tak, aby odpowiadały kluczowym z punktu widzenia adaptacji zintegrowanym strategiom rozwoju (BEiŚ, SZRWiR, SRT, KSRR, SIEG, SRKS, SSP, SBNRP). Jednocześnie, cele i działania SPA 2020 są spójne ze Strategią Rozwoju Kraju 2020 oraz strategiami zintegrowanymi. Sprzyjać realizacji celu głównego i celów szczegółowych będą także działania o charakterze horyzontalnym.

- Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska
 - ✓ Kierunek działań 1.1 - Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu,
 - ✓ Kierunek działań 1.2 – Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu,
 - ✓ Kierunek działań 1.3 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu,
 - ✓ Kierunek działań 1.4 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie,
 - ✓ Kierunek działań 1.5 – zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu.
- Cel 2. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu
 - ✓ Kierunek działań 2.1 - wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu,
 - ✓ Kierunek działań 2.2 –zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu.
- Cel 3. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu
 - ✓ Kierunek działań 3.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie),
 - ✓ Kierunek działań 3.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu.
- Cel 4. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
 - ✓ Kierunek działań 4.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu.

Przez Edukację do Zrównoważonego Rozwoju. Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej

Edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju realizuje następujące cele:

1. Kształtowanie pełnej świadomości i budzenie zainteresowania społeczeństwa wzajemnie powiązаныmi kwestiami ekonomicznymi, społecznymi, politycznymi i ekologicznymi,
2. Umożliwienie każdemu człowiekowi zdobywania wiedzy i umiejętności niezbędnych dla poprawy stanu środowiska,
3. Tworzenie nowych wzorców zachowań, kształtowanie postaw, wartości i przekonań jednostek, grup i społeczeństw, uwzględniających troskę o jakość środowiska.

Realizacja wyżej wymienionych celów wymaga:

- Uznania, iż edukacja ekologiczna jest jednym z podstawowych warunków realizacji Polityki Ekologicznej Państwa,
- Wprowadzenia elementów edukacji ekologicznej do wszystkich sfer życia społecznego, respektując i wykorzystując wartości kulturowe, etyczne i religijne,

- Zapewnienia dostępu społeczeństwa do informacji o stanie środowiska przyrodniczego i edukacji ekologicznej,
- Uznania, że edukacja ekologiczna jest podstawowym warunkiem zmiany konsumpcyjnego modelu społeczeństwa.

Podstawowe cele NSEE są następujące:

1. Upowszechnianie idei ekorozwoju we wszystkich sferach życia, uwzględniając również pracę i wypoczynek człowieka, czyli objęcie permanentną edukacją ekologiczną wszystkich mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej,
2. Wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej na wszystkich stopniach edukacji formalnej i nieformalnej,
3. Tworzenie wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów edukacji ekologicznej, stanowiących rozwinięcie Narodowego Programu Edukacji Ekologicznej, a ujmujących propozycje wnoszone przez poszczególne podmioty realizujące projekty edukacyjne dla lokalnej społeczności,
4. Promowanie dobrych doświadczeń z zakresu metodyki edukacji ekologicznej.

Dokumenty wojewódzkie

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030

Cele rozwoju województwa wynikają ze zidentyfikowanych wyzwań rozwojowych regionu oraz uwzględniają podejście koncentracji tematycznej. Tworzą one spójny i komplementarny system, w którym występują współzależności (efekty jednych celów generują, bądź wzmacniają efekty realizacji innych). Część zagadnień rozwojowych obejmuje wiele tematów i wpisuje się w obszary określone w różnych celach Strategii, dlatego w strukturze celów rozwojowych zostały wyróżnione również zasady horyzontalne.

Strategia Wielkopolska 2030 wspiera kluczowe potencjały kreowania wzrostu gospodarczo-społecznego nie rezygnując z odpowiedzi na problemy regionu. Jeżeli w ramach celów rozwojowych województwa pewne obszary nie zostały ujęte, nie oznacza to braku zainteresowania nimi Samorządu Województwa. Taki stan rzeczy podyktowany jest potrzebą koncentracji wsparcia na najważniejszych problemach czy sferach o największym potencjale kreowania wzrostu gospodarczego i społecznego.

1. WZROST GOSPODARCZY WIELKOPOLSKI BAZUJĄCY NA WIEDZY SWOICH MIESZKAŃCÓW

CELE OPERACYJNE:

1.1. Zwiększenie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu

1.2. Wzrost aktywności zawodowej i utrzymanie wysokiej jakości zatrudnienia

1.3. Wzrost i poprawa wykorzystania kapitału ludzkiego na rynku pracy

2. ROZWÓJ SPOŁECZNY WIELKOPOLSKI OPARTY NA ZASOBACH MATERIALNYCH I NIEMATERIALNYCH REGIONU

2.1. Rozwój Wielkopolski świadomy demograficznie

2.2. Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniom

2.3. Rozwój kapitału społecznego i kulturowego regionu

3. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO WIELKOPOLSKI

3.1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej województwa

3.2. Poprawa stanu oraz ochrona środowiska przyrodniczego Wielkopolski

3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa i efektywności energetycznej

4. WZROST SKUTECZNOŚCI WIELKOPOLSKICH INSTYTUCJI I SPRAWNOŚCI ZARZĄDZANIA REGIONEM

4.1. Rozwój zdolności zarządczych i świadczenia usług

4.2. Wzmocnienie mechanizmów koordynacji i rozwoju

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025

Wojewódzki plan gospodarki odpadami powinien być spójny zarówno z Polityką ekologiczną państwa, jak i Krajowym planem gospodarki odpadami. W dokumentach tych przedstawione zostały główne cele, które przyczynią się do stworzenia zintegrowanego systemu instalacji gospodarki odpadami.

Przyjęte zostały następujące cele krótkoterminowe 2019-2025:

➤ w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

1. zmniejszenie ilości powstających odpadów:

1.1. ograniczenie marnotrawienia żywności

1.2. wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia

2. zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji

3. doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

W celu obliczenia poszczególnych wartości procentowych wskazanych poniżej, należy ująć wszystkie odpady komunalne odebrane i zebrane (również odpady BiR pochodzące

z gospodarstw domowych):

- 3.1. osiągnięcie poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła z odpadów komunalnych w wysokości minimum 50% ich masy do 2020 roku;
 - 3.2. do 2020 r. udział masy termicznie przekształcanych odpadów komunalnych oraz odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych w stosunku do wytworzonych odpadów komunalnych nie może przekraczać 30%;
 - 3.3. do 2025 r. recyklingowi powinno być poddawane 55% odpadów komunalnych,
 - 3.4. do 2030 r. recyklingowi powinno być poddawane 60% odpadów komunalnych,
 - 3.5. redukcja składowania odpadów komunalnych do maksymalnie 10% do 2030 r.
4. zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie),
 5. zaprzestanie nielegalnego składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych oraz zbieranych nieselektywnie, które nie mogą być składowane od dnia 1 stycznia 2016 r. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie dopuszczania odpadów do składowania na składowiskach (Dz.U. z 2015 r., poz. 1277)
 6. zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych
 7. wdrażanie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi
 8. monitorowanie i kontrola zgodnie z istniejącymi instrumentami prawnymi postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12)
- w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi PCB:
1. likwidacja urządzeń o zawartości PCB poniżej 5 dm³.
- w zakresie gospodarki medycznymi i weterynaryjnymi:
1. zgodnie z zasadą bliskości zapewnienie odpowiedniego wykorzystania ilości oraz wydajności spalarni odpadów medycznych i weterynaryjnych na terenie Województwa, z wyjątkiem sytuacji określonych w przepisach prawa dopuszczających zagospodarowanie tych odpadów poza obszarem województwa,
 2. podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów u źródła powstawania),
 3. ograniczenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.
- w zakresie gospodarki zużytymi bateriami i akumulatorami:
1. wzrost świadomości społeczeństwa oraz przedsiębiorców na temat odpowiedniego sposobu postępowania ze zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami,

2. osiągnięcie poziomu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych, w wysokości, co najmniej 45% masy wprowadzonych baterii i akumulatorów przenośnych.
- zakresie gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym:
 1. zwiększenie świadomości społeczeństwa i przedsiębiorców na temat odpowiedniego sposobu postępowania ze ZSEiE,
 2. ograniczenie powstawania odpadów w postaci ZSEiE,
 - w zakresie gospodarki pojazdami wycofanymi z eksploatacji:
 1. osiąganie minimalnych rocznych poziomów odzysku i recyklingu odniesionych do masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu w skali roku, co najmniej na poziomie odpowiednio: 95% i 85%,
 2. ograniczenie nieuczciwych praktyk w zakresie zbierania i zagospodarowywania pojazdów wycofanych z eksploatacji (w tym zwiększenie liczby pojazdów wycofanych z eksploatacji kierowanych do legalnych stacji demontażu),
 3. ograniczenie liczby pojazdów sprowadzanych z zagranicy bezpośrednio do krajowych stacji demontażu w sposób nielegalny.
 - w zakresie gospodarki odpadami zawierającymi azbest:
 1. osiągnięcie celów określonych w przyjętym w dniu 15 marca 2010 r. przez Radę Ministrów „*Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032*”,
 2. zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest,
 3. bezpieczne usunięcie ok. 40% ilości wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwienie do roku 2022.
 - w zakresie gospodarki olejami odpadowymi:
 1. zapobieganie powstawaniu olejów odpadowych,
 2. dążenie do zwiększenia ilości zbieranych olejów odpadowych,
 3. utrzymanie poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie, co najmniej 35%,
 4. w przypadku preparatów smarowych wzrost poziomów recyklingu do poziomu 35% oraz poziomu odzysku do wartości co najmniej 50% w 2020 r.
 - w zakresie gospodarki przeterminowanymi środkami ochrony roślin:
 1. zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie potrzeby zbierania i bezpiecznego unieszkodliwiania przeterminowanych ŚOR.
 - w zakresie gospodarki zużytymi oponami:
 1. utrzymywanie dotychczasowego poziomu odzysku na poziomie co najmniej 75%, a recyklingu na poziomie co najmniej 15%,

2. zwiększenie świadomości społeczeństwa (w tym przedsiębiorców) na temat właściwego tj. zrównoważonego użytkowania pojazdów (w tym opon) oraz dozwolonych przepisami prawa sposobów postępowania ze zużytymi oponami.
- w zakresie gospodarki odpadami z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej:
 1. zwiększenie świadomości wśród inwestorów oraz podmiotów wytwarzających odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej na temat należytego postępowania ze strumieniem wyżej wskazanych odpadów, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania oraz recyklingu;
 2. utrzymanie poziomu przygotowania do ponownego użycia, recyklingu oraz innych form odzysku materiałów budowlanych i rozbiórkowych na poziomie minimum 70% wagowo.
 - w zakresie gospodarki komunalnymi osadami ściekowymi:
 1. całkowite zaniechanie składowania osadów ściekowych,
 2. zwiększenie ilości osadów przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz ich ilości poddanych termicznemu przekształcaniu,
 3. dążenie do maksymalizacji stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego, chemicznego oraz środowiskowego.
 - w zakresie gospodarki odpadami ulegającymi biodegradacji inne niż komunalne:
 1. w okresie do 2022 r. i w latach następnych utrzymanie masy składowanych odpadów na poziomie nie większym niż 40% masy wytworzonych odpadów.
 - w zakresie gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi:
 1. zapewnienie odpowiedniej jakości odpadów opakowaniowych zbieranych selektywnie w gospodarstwach domowych,
 2. utrzymanie poziomów odzysku i recyklingu co najmniej na poziomie określonym w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi,
 3. osiągnięcie i utrzymanie, co najmniej poziomów odzysku i recyklingu dla opakowań wielomateriałowych wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2310) w sprawie minimalnych rocznych poziomów odzysku i recyklingu dla opakowań wielomateriałowych oraz dla opakowań po środkach niebezpiecznych, w poszczególnych latach, poniżej których nie mogą zostać określone poziomy w porozumieniu zawierającym z marszałkiem województwa,
 4. osiągnięcie i utrzymanie, co najmniej poziomów odzysku i recyklingu dla opakowań po środkach niebezpiecznych, w tym po ŚOR wynikających z przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2310) w sprawie minimalnych rocznych poziomów odzysku i recyklingu dla opakowań

wielomateriałowych oraz dla opakowań po środkach niebezpiecznych, w poszczególnych latach, poniżej których nie mogą zostać określone poziomy w porozumieniu zawierającym z marszałkiem województwa,

5. wyeliminowanie stosowania nieuczciwych praktyk w zakresie wystawiania dokumentów potwierdzających przetworzenie odpadów opakowaniowych,
6. zwiększenie świadomości użytkowników i sprzedawców środków zawierających substancje niebezpieczne, w tym środki ochrony roślin, odnośnie prawidłowego postępowania z opakowaniami po tych produktach.
 - zakresie gospodarki odpadami z wybranych gałęzi gospodarki:
 - zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku,
 - ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do wielkości produkcji.

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030

W oparciu o diagnozę stanu środowiska województwa wielkopolskiego, zdefiniowane zagrożenia i problemy oraz prognozowane zmiany stanu środowiska, przedstawiono w tabeli nr 39 cele i kierunki interwencji Programu oraz typy zadań zgłoszonych przez samorzady dla poszczególnych obszarów interwencji. Realizacja zaproponowanych zadań nie dotyczy wszystkich jednostek i będzie uzależniona od uwarunkowań prawnych oraz środowiskowych.

Dla poszczególnych obszarów interwencji zdefiniowano następujące cele:

1. Ochrona klimatu i jakości powietrza – cele:

1.1. Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach

1.2. Adaptacja do zmian klimatu;

1.3. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych;

2. Zagrożenie hałasem – cele:

2.1. Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;

2.2. Zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas;

3. Pola elektromagnetyczne – cel:

3.1. Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych;

4. Gospodarowanie wodami – cele:

4.1. Zwiększenie retencji wodnej województwa;

4.2. Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody;

4.3. Przeciwdziałanie skutkom suszy;

4.4. Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód;

5. Gospodarka wodno-ściekowa, - cele:

5.1. Poprawa jakości wody;

5.2. Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich;

6. Zasoby geologiczne – cele:

6.1. Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobycia kopalin;

6.2. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;

7. Gleby – cele:

7.1. Ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb;

7.2. Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych;

8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów – cele:

8.1. Redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych;

8.2. Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania;

8.3. Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami;

9. Zasoby przyrodnicze – cel:

9.1. Zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych;

9.2. Zachowanie różnorodności biologicznej;

10. Zagrożenie poważnymi awariami – cel:

10.1. Brak incydentów o znamionach poważnej awarii. Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak działania edukacyjne, czy monitoring środowiska:

11. Edukacja – cel:

11.1. Świadome ekologicznie społeczeństwo;

12. Monitoring środowiska – cel:

12.1. Zapewnienie aktualnych i wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Dokumenty lokalne

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2015-2025

Wskazane w SRPR pola strategiczne, pola operacyjne oraz kierunki działań znajdują swoje odzwierciedlenie w przeprowadzonej szerokiej analizie stanu aktualnego Powiatu Pilskiego oraz zasobów, jakimi dysponuje jego samorząd. Założenia SRPR w pełni wpisują się w wizję i cele strategiczne rozwoju regionu wielkopolskiego oraz ogólne kierunki rozwoju dla Polski.

➤ Pole strategiczne 1. Przestrzeń przyjazna mieszkańcom:

✓ Pole operacyjne 1.1. Rozwój infrastruktury drogowej:

- Kierunek działania 1.1.1. Budowa i modernizacja nawierzchni dróg powiatowych,
- Kierunek działania 1.1.2. Przebudowa dróg nr 120SP, 1197P, 1060P stanowiących ciąg obwodnicy północnej powiatu pilskiego,
- Kierunek działania 1.1.3. Projektowanie i modernizacja przestrzeni publicznej bezpiecznej i przyjaznej mieszkańcom: modernizacja ciągów pieszych, rozwój małej architektury,
- Kierunek działania 1.1.4. Lobbowanie na rzecz budowy i modernizacji dróg krajowych i wojewódzkich,
- Kierunek działania 1.1.5. Budowa międzygminnych ścieżek rowerowych na rzecz wsparcia mobilności mieszkańców,
- Kierunek działania 1.1.6. Wsparcie na rzecz modernizacji istniejących linii kolejowych wraz z infrastrukturą.
- ✓ Pole operacyjne 1.2. Rozwój infrastruktury na rzecz podniesienia jakości życia mieszkańców:
 - Kierunek działania 1.2.1. Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury sportowej,
 - Kierunek działania 1.2.2. Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury instytucji kultury,
 - Kierunek działania 1.2.3. Wspieranie działań na rzecz tworzenia dostępu do bezpłatnego Internetu szerokopasmowego, szczególnie na obszarach wiejskich oraz dla osób z umiarkowanym i znacznym stopniem niepełnosprawności,
 - Kierunek działania 1.2.4. Wspieranie działań na rzecz tworzenia hot spotów w miejscach użyteczności publicznej.
- ✓ Pole operacyjne 1.3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej:
 - Kierunek działania 1.3.1. Rozwój Szpitala Specjalistycznego w Pile jako centrum usług medycznych północnej Wielkopolski i zwiększenie dostępności do jego świadczeń specjalistycznych,
 - Kierunek działania 1.3.2. Wsparcie dla zwiększenia dostępności ambulatoryjnej opieki specjalistycznej,
 - Kierunek działania 1.3.3. Dostosowanie Szpitala Powiatowego w Wyrzysku Sp. z o.o. i Szpitala Specjalistycznego w Pile do obowiązujących standardów w zakresie infrastruktury i wyposażenia podmiotów świadczących usługi medyczne ,
 - Kierunek działania 1.3.4. Dochodzenie do standardów (ustawowych) w jednostkach i placówkach pomocy społecznej,
 - Kierunek działania 1.3.5. Rozwój infrastruktury społecznej na rzecz wsparcia osób ubogich i znajdujących się w trudnej sytuacji socjalnej,
 - Kierunek działania 1.3.6. Zwiększenie dostępności istniejącego zaplecza rehabilitacyjnego, z jednoczesną rozbudową jego infrastruktury technicznej,

- Kierunek działania 1.3.7. Wsparcie rozwoju Zakładów Aktywności Zawodowej i Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz podmiotów ekonomii społecznej zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami.
- ✓ Pole operacyjne 1.4. Planowanie przestrzeni na rzecz konkurencyjności gospodarczej i turystycznej powiatu:
 - Kierunek działania 1.4.1. Dążenie do uruchomienia lotniska użytku publicznego o ograniczonej certyfikacji, obsługi ruchu General Aviation, w tym ruchu biznesowego, cargo lotniczego,
 - Kierunek działania 1.4.2. Wsparcie działalności Aeroklubu Ziemi Pilskiej,
 - Kierunek działania 1.4.3. Współpraca na poziomie regionalnym z samorządami gminnymi, powiatowymi i wojewódzkimi na rzecz budowy infrastruktury turystycznej i poprawy żeglowności,
 - Kierunek działania 1.4.4. Wspieranie utrzymania i modernizacji śluz,
 - Kierunek działania 1.4.5. Wspieranie regulacji rzeki i jej dopływów na wybranych odcinkach w celu zwiększenia ich potencjału gospodarczego,
 - Kierunek działania 1.4.6. Wsparcie i dalszy rozwój Klastra Turystycznego „Dolina Noteci”
 - Kierunek działania 1.4.7. Rewitalizacja Wyrzyskiej Kolejki Powiatowej jako produktu turystycznego,
 - Kierunek działania 1.4.8. Wsparcie inicjatyw gminnych na rzecz rozwoju bazy turystycznej, w tym gospodarstw agroturystycznych,
 - Kierunek działania 1.4.9. Współpraca z Wielkopolską Organizacją Turystyczną w zakresie organizacji szkoleń dotyczących podnoszenia jakości usług turystycznych.
- Pole strategiczne 2. Gospodarka:
 - ✓ Pole operacyjne 2.1..Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości:
 - Kierunek działania 2.1.1. Współpraca z Wielkopolskim Regionalnym Obserwatorium Terytorialnym w zakresie korzystania z systemu monitorowania polityk publicznych w województwie wielkopolskim w celu stymulowania rozwoju gospodarczego,
 - Kierunek działania 2.1.2. Wsparcie doradcze w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych (w tym z UE),
 - Kierunek działania 2.1.3. Współpraca z instytucjami na szczeblu województwa (Urząd Marszałkowski, Wojewódzki Urząd Pracy, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych),
 - Kierunek działania 2.1.4. Inicjowanie współpracy sektora publicznego z pozarządowym dla zwiększenia skuteczności pozyskiwania dotacji,

- Kierunek działania 2.1.5. Wsparcie w zakresie pozyskiwania dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej z Funduszu Pracy i środków UE.
 - ✓ Pole operacyjne 2.2..Dążenie do zrównoważonego rozwoju powiatu:
 - Kierunek działania 2.2.1. Promocja nowoczesnego sadownictwa,
 - Kierunek działania 2.2.2. Promocja współpracy międzynarodowej przedsiębiorstw przetwórczych,
 - Kierunek działania 2.2.3. Wsparcie działania grup producentów, giełd i rynków hurtowych na terenie powiatu,
 - Kierunek działania 2.2.4. Systemowe działania na rzecz melioracji poszczególnych obszarów powiatu,
 - Kierunek działania 2.2.5. Współpraca z Cechem Rzemiosł Różnych,
 - Kierunek działania 2.2.6. Wsparcie szkoleń i warsztatów dla rzemieślników z powiatu,
 - Kierunek działania 2.2.7. Wsparcie procesu sieciowania rzemieślników,
 - Kierunek działania 2.2.8. Wykorzystanie wskazań Obszarów Strategicznych Interwencji do wspólnych działań gmin powiatu,
 - Kierunek działania 2.2.9. Organizacja spotkań/konferencji/ warsztatów dotyczących zagadnień kluczowych dla rozwoju powiatu,
 - Kierunek działania 2.2.10. Konsultacja strategii rozwoju gmin pod kątem komplementarności ze strategią rozwoju powiatu,
 - Kierunek działania 2.2.11. Edukacja w zakresie przedsiębiorczości na poziomie szkół ponadgimnazjalnych,
 - Kierunek działania 2.2.12. Wsparcie dla inwestycji o oddziaływaniu ponadgminnym,
 - Kierunek działania 2.2.13. Promocja pozarolniczych źródeł zarobkowania.
 - ✓ Pole operacyjne 2.3. Promocja potencjału gospodarczego powiatu:
 - Kierunek działania 2.3.1. Wsparcie udziału przedsiębiorców z powiatu w targach i wystawach,
 - Kierunek działania 2.3.2. Wsparcie realizacji szkoleń z zakresu marketingu i reklamy dla przedsiębiorców z powiatu,
 - Kierunek działania 2.3.3. Wsparcie w zakresie pozyskiwania przez przedsiębiorców z powiatu partnerów biznesowych z kraju i zagranicznych regionów partnerskich,
 - Kierunek działania 2.3.4. Trójsektorowa współpraca w zakresie pozyskiwania pracodawców dla powiatu,
 - Kierunek działania 2.3.5. Promowanie przedsięwzięć zawieranych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.
- Pole strategiczne 3. Środowisko:
- ✓ Pole operacyjne 3.1. Skuteczna ochrona środowiska przed zanieczyszczeniami:

- Kierunek działania 3.1.1. Wdrażanie założeń Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2012-2015, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019 oraz 2020-2023,
- Kierunek działania 3.1.2. Monitorowanie wytwarzania odpadów niebezpiecznych w sektorze gospodarczym,
- Kierunek działania 3.1.3. Stworzenie mapy zanieczyszczenia powiatu,
- Kierunek działania 3.1.4. Upowszechnianie informacji na temat procedury utylizacji materiałów niebezpiecznych,
- Kierunek działania 3.1.5. Monitorowanie stanu zanieczyszczenia wód oraz działania wspierające monitoring zanieczyszczenia powietrza,
- Kierunek działania 3.1.6. Konsultacje dla przedsiębiorców w zakresie korzyści płynących z recyklingu,
- Kierunek działania 3.1.7. Promowanie dobrych praktyk w zakresie ekologii w przedsiębiorstwie,
- Kierunek działania 3.1.8. Promowanie wykorzystywania naturalnych ekologicznych źródeł energii (OZE – odnawialne źródła energii),
- Kierunek działania 3.1.9. Dbłość o efektywność energetyczną budynków użyteczności publicznej,
- Kierunek działania 3.1.10. Wdrażanie założeń Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2012-2015, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016- 2019 oraz 2020-2023, w zakresie edukacji ekologicznej,
- Kierunek działania 3.1.11. Współpraca ze szkołami w zakresie przeprowadzania lekcji dotyczącej ekologii w powiecie,
- Kierunek działania 3.1.12. Organizacja ponad powiatowych Olimpiad Ekologicznych dla uczniów wszystkich typów szkół.
- ✓ Pole operacyjne 3.2. Wykorzystanie walorów środowiskowych w rozwoju powiatu:
 - Kierunek działania 3.2.1. Komplementarność działań z założeniami Planu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2012-2015, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019 oraz 2020- 2023,
 - Kierunek działania 3.2.2. Ochrona przyrody i krajobrazu zgodnie z wymogami prawnymi dotyczącymi obszarów Natura 2000,
 - Kierunek działania 3.2.3. Ochrona i zrównoważone użytkowanie lasów,
 - Kierunek działania 3.2.4. Ochrona gleb,
 - Kierunek działania 3.2.5. Ochrona zasobów kopalin,
 - Kierunek działania 3.2.6. Prowadzenie monitoringu stanu ochrony środowiska przyrodniczego,
 - Kierunek działania 3.2.7. Promocja śródładowych dróg wodnych,

- Kierunek działania 3.2.8. Promocja wykorzystywania zasobów wodnych jako naturalnego źródła energii,
 - Kierunek działania 3.2.9. Stworzenie mapy ścieżek spacerowych i do nordic walkingu,
 - Kierunek działania 3.2.10. Rozbudowa sieci turystycznych tras rowerowych, w tym odcinka Międzynarodowej Trasy Rowerowej EuroRoute R1,
 - Kierunek działania 3.2.11. Współpraca z Lasami Państwowymi w zakresie utwardzania wybranych dróg leśnych w celu podniesienia jakości turystyki pieszej,
 - Kierunek działania 3.2.12. Współpraca z gminami powiatu na rzecz rozwoju szeroko pojętej bazy turystycznej (m.in. agroturystyka, gastronomia, turystyka wodna, rowerowa, miejsca postoju),
 - Kierunek działania 3.2.13. Promocja oferty turystycznej powiatu w postaci wydawnictw i na stronach internetowych, a także poprzez udział w targach turystycznych.
- Pole strategiczne 4. Rozwój kapitału ludzkiego:
- ✓ Pole operacyjne 4.1. Rozwój lokalnego rynku pracy:
 - Kierunek działania 4.1.1. Współpraca ze środowiskiem przedsiębiorców i otoczeniem biznesu w ramach Powiatowej Rady Zatrudnienia w celu optymalizacji oferty edukacyjnej szkół i dostosowania jej do potrzeb rynku pracy,
 - Kierunek działania 4.1.2. Aktywne pozyskiwanie środków z UE na rzecz aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób niepełnosprawnych oraz łagodzenie skutków bezrobocia,
 - Kierunek działania 4.1.3. Wsparcie szkoleniowo-doradcze oraz dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - Kierunek działania 4.1.4. Podnoszenie kompetencji zawodowych i społecznych osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w szczególności: po 50. roku życia, długotrwale bezrobotnych oraz kobiet i osób młodych do 25. roku życia,
 - Kierunek działania 4.1.5. Współpraca z gminami w celu przyciągania na lokalny rynek pracy inwestorów krajowych i zagranicznych,
 - Kierunek działania 4.1.6. Podejmowanie i wsparcie działań promocyjnych, kampanii budujących „dobry klimat” wokół podmiotów ekonomii społecznej,
 - Kierunek działania 4.1.7. Udział w lokalnych i regionalnych partnerstwach, inicjatywach na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej,
 - Kierunek działania 4.1.8. Wspieranie powstawania spółdzielni socjalnych.
 - ✓ Pole operacyjne 4.2. Zapewnienie kształcenia zwiększającego szanse na rynku pracy:
 - Kierunek działania 4.2.1. Monitorowanie wyników nauczania w szkołach,
 - Kierunek działania 4.2.2. Podnoszenie jakości kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami i uczelniami,

- Kierunek działania 4.2.3. Badanie losów absolwentów,
- Kierunek działania 4.2.4. Stworzenie centrum kształcenia zawodowego w Pile dla potrzeb subregionu.
- ✓ Pole operacyjne 4.3. Podnoszenie jakości systemu edukacyjnego:
 - Kierunek działania 4.3.1. Rozbudowa i modernizacja obiektów oświatowych w celu zapewnienia odpowiednich standardów lokalowych,
 - Kierunek działania 4.3.2. Inwestowanie w bazę do kształcenia zawodowego,
 - Kierunek działania 4.3.3. Dążenie do zwiększenia oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, szczególnie dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - Kierunek działania 4.3.4. Inicjowanie i wspieranie w placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych korepetycji w formie wolontariatu nauczycielskiego, studenckiego, uczniowskiego,
 - Kierunek działania 4.3.5. Zwiększenie wykorzystania technologii teleinformacyjnych i multimedialnych w kształceniu,
 - Kierunek działania 4.3.6. Zapewnienie dostępu do informacji o możliwościach kształcenia ogólnego i zawodowego, w tym szczególnie dotarcie z informacją o zawodach nadwyżkowych i deficytowych w powiecie,
 - Kierunek działania 4.3.7. Wspieranie i promocja zajęć służących budowaniu postaw rozwijania umiejętności społecznych oraz przedsiębiorczości młodego pokolenia,
 - Kierunek działania 4.3.8. Inicjowanie i wspieranie projektów dydaktycznych kształcących umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, kreatywności, przedsiębiorczości i postaw innowacyjnych,
 - Kierunek działania 4.3.9. Poradnictwo na temat oczekiwań pracodawców, potrzeb i możliwości rynku pracy,
 - Kierunek działania 4.3.10. Inicjowanie zróżnicowanych form działań sprzyjających kształtowaniu u dzieci i młodzieży postaw patriotycznych oraz przybliżaniu historii i dorobku kulturalnego miasta, gminy, powiatu,
 - Kierunek działania 4.3.11. Włączanie w proces dydaktyczny programów otwierających świadomość mieszkańców powiatu na problemy osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.
- ✓ Pole operacyjne 4.4 Bezpieczny powiat:
 - Kierunek działania 4.4.1. Poprawa warunków materialnych i administracyjnych służb porządkowych, straży pożarnej i inspekcji w celu ich sprawnego funkcjonowania,
 - Kierunek działania 4.4.2. Rozszerzenie monitoringu wizyjnego powiatowych obiektów użyteczności publicznej,
 - Kierunek działania 4.4.3. Promocja i wspieranie programów budujących zaufanie i szacunek ludzi młodych do organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości,

- Kierunek działania 4.4.4. Współpraca z Komendą Powiatową Policji przy organizacji debat społecznych angażujących mieszkańców powiatu w dialog na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego,
- Kierunek działania 4.4.5. Realizacja programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych związanych z uzależnieniami, adresowanych do dzieci i młodzieży,
- Kierunek działania 4.4.6. Wspieranie programów edukacyjnych na temat zagrożenia uzależnieniami wśród seniorów, osób z niepełnosprawnościami, ofiar i sprawców przemocy, adresowanych do pracowników socjalnych i kadr pomocy społecznej,
- Kierunek działania 4.4.7. Rozwój sieci placówek interwencyjnych, placówek pomocy psychologiczno-pedagogicznej i terapeutycznej dla ofiar przemocy,
- Kierunek działania 4.4.8. Wspieranie programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, szkolnej i w środowisku lokalnym,
- Kierunek działania 4.4.9. Rozwój poradnictwa i upowszechnienie informacji w zakresie praw ofiar przemocy domowej.
- ✓ Pole operacyjne 4.5. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu:
 - Kierunek działania 4.5.1. Udzielanie wsparcia rodzinom, dzieciom i osobom młodym, które znalazły się w sytuacji kryzysowej, poprzez zapewnienie całodobowej opieki dzieciom (zwiększenie liczby rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego),
 - Kierunek działania 4.5.2. Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego, w tym poradnictwo dla rodzin zastępczych,
 - Kierunek działania 4.5.3. Pomoc usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
 - Kierunek działania 4.5.4. Tworzenie zawodowych rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
 - Kierunek działania 4.5.5. Inicjowanie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
 - Kierunek działania 4.5.6. Wsparcie finansowe (w ramach działań rządowych i programów UE) w zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy,
 - Kierunek działania 4.5.7. Wsparcie w formie dotacji (w ramach działań rządowych i programów UE) umożliwiających osobom niepełnosprawnym rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej,
 - Kierunek działania 4.5.8. Pomoc w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego, w tym również zwiększenie środków na rehabilitację,
 - Kierunek działania 4.5.9. Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych oraz dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,

- Kierunek działania 4.5.10. Świadczenie pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym w celu likwidacji barier architektonicznych,
- Kierunek działania 4.5.11. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób znajdujących się w trudnej sytuacji socjalnej,
- Kierunek działania 4.5.12. Wspieranie różnorodnych form twórczości i ruchu artystycznego najstarszego pokolenia,
- Kierunek działania 4.5.13. Wspieranie organizacji seniorskich jako formy autokreacji i samorealizacji oraz przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu najstarszego pokolenia,
- Kierunek działania 4.5.14. Podnoszenie standardu opieki w Domach Pomocy Społecznej poprzez podnoszenie kwalifikacji kadry i rozszerzenie oferty terapii,
- Kierunek działania 4.5.15. Inicjowanie szkoleń i warsztatów dla pracodawców, pracowników pomocy społecznej i ochrony zdrowia na temat skutków społecznych starzenia się ludności i możliwości zaspokajania potrzeb seniorów.
- ✓ Pole operacyjne 4.6. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego:
 - Kierunek działania 4.6.1 Wspieranie organizacji koordynujących dialog społeczny, zarówno w ramach instytucji powiatowych, jak i we współpracy z organizacjami pozarządowym,
 - Kierunek działania 4.6.2. Korzystanie z konsultacji społecznych w celu sprawnej komunikacji z mieszkańcami powiatu,
 - Kierunek działania 4.6.3. Podejmowanie działań w zakresie edukacji konsumenckiej (m.in. konkursy z zakresu wiedzy konsumenckiej, seminaria, wykłady, szkolenia),
 - Kierunek działania 4.6.4. Wspieranie inicjatyw obywatelskich wykorzystujących potencjał obywateli, w tym szczególnie mieszkańców terenów wiejskich,
 - Kierunek działania 4.6.5. Wspieranie działań edukacyjnych integrujących dzieci i młodzież z powiatu pilskiego,
 - Kierunek działania 4.6.6. Wspieranie organizacji pozarządowych realizujących działania upowszechniające bogactwo kulturowe powiatu,
 - Kierunek działania 4.6.7. Wsparcie dla działań przybliżających młodemu pokoleniu przeszłość powiatu.
- ✓ Pole operacyjne 4.7. Podnoszenie jakości zarządzania publicznego:
 - Kierunek działania 4.7.1. Rozwój e-usług,
 - Kierunek działania 4.7.2. Monitoring poziomu świadczenia usług publicznych,
 - Kierunek działania 4.7.3. Współpraca w zakresie stwarzania warunków dla rozwoju Północnej Wielkopolski,
 - Kierunek działania 4.7.4. Rozszerzenie współpracy w zakresie wspólnej realizacji zadań publicznych,

- Kierunek działania 4.7.5. Rozszerzenie obszarów działań powiatu podlegających konsultacjom społecznym,
- Kierunek działania 4.7.6 Wsparcie dla rozwoju budżetu obywatelskiego w gminach.,
- Kierunek działania 4.7.7. Współpraca w zakresie stwarzania warunków dla rozwoju gospodarczego,
- Kierunek działania 4.7.8. Wsparcie dla rozwoju wspólnej realizacji zadań publicznych.

Strategia Rozwoju Miasta Piła do 2035 roku

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2035 roku podkreśla, że potencjał rozwojowy Wielkopolski skoncentrowany jest przede wszystkim w miastach. Podkreśla także, że wykorzystanie potencjału największych miast regionu, w tym Piły, wymaga odpowiedniego ich kształtowania, przede wszystkim w aspekcie funkcji, jakie pełnią względem otaczającego je obszaru. Przestrzennie zrównoważony rozwój Wielkopolski, spójny pod względem terytorialnym, wymaga wzmocnienia ośrodków miejskich, by stały się jeszcze większymi źródłami czynników rozwojowych, korzystnie wpływały na otoczenie, a zarazem z powodzeniem konkurowały z innymi ośrodkami.

- Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.
 - Cel Operacyjny 1. Kształtowanie i promocja atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym i usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.
 - Cel Operacyjny 2. Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.
 - Cel Operacyjny 3. Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.
- Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.
 - Cel Operacyjny 1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.
 - Cel Operacyjny 2. Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.
 - Cel Operacyjny 3. Podnoszenie atrakcyjności osiedleńczej miasta celem przyciągnięcia i zatrzymania kapitału ludzkiego.

- Cel Operacyjny 4. Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.
- Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.
 - Cel Operacyjny 1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.
 - Cel Operacyjny 2. Promocja i marketing gospodarczy oraz turystyczny miasta oraz regionu.
 - Cel Operacyjny 3. Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta poprzez działania usprawniające i promujące jakość oraz dostępność usług publicznych, realizowane m.in. we współpracy ze społecznością miasta.
 - Cel Operacyjny 4. Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.
 - Cel Operacyjny 5. Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Piły

Zgodnie z dokonaną oceną zagospodarowania miasta i występujących uwarunkowań, w obszarze administracyjnym Piły nie nastąpią istotne zmiany w wielkoprzestrzennej strukturze przestrzennej. Podstawą zachowania stanu jest jego zainwestowanie, ograniczenia przyrodnicze oraz czytelny układ komunikacyjny, który zapewnia obsługę istniejących terenów zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę oraz powiązań ponadlokalnych. Planowane przebiegi dróg ekspresowych nie zmieniają istotnych elementów struktury przestrzennej miasta. W związku z nierozstrzygniętym przebiegiem dróg S10 i S11 wprowadza się korytarz wyboru dla przebiegu drogi S11, w tym zasięgu ograniczeń przestrzennych wynikających z jej przebiegu oraz węzłów „Piła Północ” i „Piła Wschód”. Szczególnym obszarem problemowym w strukturze miasta jest teren obecnego lądowiska, dotyczący jego funkcji, obsługi komunikacyjnej oraz zagospodarowania terenów lotniskowych i sąsiadujących, w tym oddziaływania na planowane i istniejące zainwestowanie miasta. W zakresie wymogów ochrony przyrodniczej miasta, w tym wyznaczonych terenów Natura 2000 oraz lokalnych uwarunkowań przyrodniczych, ogranicza się zasięg zabudowy w strukturze przestrzennej Motylewa, na obszarze doliny Noteci i potencjalnego oddziaływania przebiegu drogi ekspresowej S11. W studium zachowuje się istniejące zainwestowanie oraz ustala tereny dla nowej zabudowy. W strukturze obszarów zainwestowanych, przeznaczonych pod zabudowę, nie wprowadza się zmian zewnętrznych oraz struktury wewnętrznej, a w wymaganych przypadkach dopuszcza się zmianę przeznaczenia terenu, które nie powoduje negatywnego oddziaływania na środowisko.

Strefę zurbanizowaną miasta stanowią tereny przeznaczone do zabudowy, w tym tereny zainwestowane i planowane do zabudowy. Na wyznaczonych terenach wyodrębnia się również tereny przyrodnicze, dla których ustala się zakaz zabudowy lub ograniczenia, ze względu na ich funkcję oraz tereny z dopuszczeniem zabudowy jako funkcji uzupełniającej w zagospodarowaniu terenu. Z zabudowy wyklucza się obszary przyrodnicze o funkcji ekologicznych korytarzy lub sięgaczy, służących powiązaniom w systemie przyrodniczym i hydrograficznym całego miasta. Cała struktura przestrzenna miasta podporządkowana jest uwarunkowaniom przyrodniczym. Podstawowe zasady ustaleń miejscowych planów odnoszą się do terenów o odmiennym przeznaczeniu i warunkach zagospodarowania, w obszarze każdej strefy zurbanizowanej, z uwzględnieniem powiązań ze strefą przyrodniczą w szczególności zachowania spójnego systemu hydrograficznego, korytarzy ekologicznych i siedlisk cennych przyrodniczo.

Wyznaczoną strefę polityki przestrzennej terenów zurbanizowanych wyodrębniono w odniesieniu do struktury stref ochrony przyrodniczej. Dla obszarów zurbanizowanych przyjęto następujący podział na strefy i podstrefy w strukturze przestrzennej miasta, obejmujące:

- TZ-1 – centralny teren intensywnej zabudowy miasta, w przeważającej części zabudowy śródmiejskiej wielofunkcyjnej, ograniczony od północy Zalewem Koszyckim („Stare Koszyce”), doliną rzeki Gwdy, z zabudową wzdłuż Al. Niepodległości i rzeki Gwdy do terenów kolejowych, ograniczających strefę od południa i zachodu. Obszar jest w przeważającej części zabudowany oraz objęty ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Układ kompozycyjny placu Zwycięstwa, ulic Śródmiejskiej i Ossolińskich oraz plac ogólnomiejski w osi ul. Pocztovej, wyznaczony w planie miejscowym obszaru śródmiejskiego i historyczny plac St. Staszica, stanowią obszary przestrzeni publicznej o szczególnym znaczeniu, ze względu na położenie w centrum miasta oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. W obszarze strefy – przeważający obszar Śródmieścia, Zamościa i w części osiedla Górne, w rejonie Al. Wojska Polskiego i historycznych cmentarzy, ulic: Kardynała S. Wyszyńskiego, Konarskiego i Wyspiańskiego, podlega ochronie konserwatorskiej przedziejowych, średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych miasta Piły, jako strefa ochrony archeologicznej.
- TZ-2 – zespół jednostek strukturalnych zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, w tym mieszkaniowo-usługowej oraz jednorodzinnej osiedla Koszyce. Cały obszar objęty jest ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a ze względu na stan zainwestowania stanowi teren rozwojowy dla zabudowy mieszkaniowej. W strukturze przestrzennej zlokalizowany jest ośrodek usługowy – Rynek Koszycki oraz tereny dla usług podstawowych edukacji i opieki socjalnej, które powinny być zrealizowane w docelowym zagospodarowaniu osiedla. Na całym obszarze zachowuje się

komunikacyjny układ obsługujący, z uwzględnieniem zmian wynikających z przebudowy dróg ekspresowych i ich oddziaływania.

- TZ-3 – lewobrzeżny obszar miasta zabudowy wielofunkcyjnej, ograniczony doliną rzeki Gwdy, drogami krajowymi nr 10 i nr 11, z zabudową zespołów mieszkaniowych Jadwiżyn, Zamość, Podlasie, Podlasie–Lisikierz, w tym zabudowy wielofunkcyjnej oraz terenów przemysłowo–składowych jako potencjalnej strefy gospodarczej miasta.
- TZ-4 – południowy teren zabudowy wielofunkcyjnej, obejmujący osiedla Staszyce i Motylewo, ograniczony terenami leśnymi, al. Poznańską oraz doliną rzek Gwdy i Noteci. Teren posiada znaczne ograniczenia wynikające z przebiegu ponadlokalnej struktury technicznej zasilania miasta oraz powiązań ponadregionalnych w zakresie sieci elektroenergetycznych, tranzytowego przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia oraz wyznaczonego korytarza dla realizacji drogi ekspresowej S11.
- TZ-5 – zachodni zespół zabudowy osiedla Gładyszewa, obejmujący istniejące i planowane tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w rejonie ul. Kamiennej oraz zabudowy wielofunkcyjnej w rejonie Al. Wojska Polskiego, ul. Wypoczynkowej i Długosza. Na terenie strefy występują tereny rozwojowe dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w rejonie ul. Kamiennej oraz usługowej w rejonach ulic Wypoczynkowej i Długosza, w tym zmiany w układzie komunikacyjnym, określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Teren strefy stanowi obszar problemowy w zakresie zapewnienia zbiorowego odbioru ścieków komunalnych oraz opadowych i roztopowych. W układzie infrastruktury technicznej miasta wskazuje się potrzebę zastosowania rozwiązań lokalnych, gwarantujących odpowiednie standardy w środowisku. Powyższe jest wymaganiem obligatoryjnym, ze względu na sąsiedztwo z terenami o wysokich walorach przyrodniczych i funkcjonowaniem lokalnych systemów hydrograficznych, cennych przyrodniczo siedlisk oraz terenów wskazanych do ochrony prawnej przyrody.
- TZ-6 – teren planowanego lotniska (obecne lądowisko) wraz z terenami zainwestowanymi i planowanymi do zainwestowania, na których mogą nastąpić ograniczenia w użytkowaniu. Wyznaczony teren ograniczony jest granicą administracyjną miasta, linią kolejową, Al. Wojska Polskiego oraz skarpą oddzielającą strefę przyrodniczą Zalewu Koszyckiego i ogrodów działkowych. Ze względu na lokalizację lotniska jako funkcji ponadlokalnej, mogącej służyć również celom ponadregionalnym, istotnym elementem jest modernizacja układu komunikacyjnego na obszarze strefy. W zagospodarowaniu terenu należy przewidzieć przebieg drogi łączącej drogę nr 10 (obecny przebieg drogi krajowej) z terenem lotniska i wyznaczonymi terenami w rejonie linii kolejowej do Al. Wojska Polskiego. Realizacja drogi zapewni częściowe przejęcie ruchu docelowego do lotniska i terenów usługowych w jego rejonie.

Strefa ochrony przyrodniczej miasta obejmuje wszystkie tereny objęte prawną ochroną przyrody oraz tereny cenne przyrodniczo i tereny o ograniczonej przydatności do zabudowy ze względu na uwarunkowania środowiskowe, wykazane w opracowaniu ekofizjograficznym. W studium uwzględnia się ochronę prawną obszarów przyrodniczych i ustala się wyłączenia z zabudowy terenów przyrodniczych, ze względu na ich uwarunkowania oraz wyznacza dopuszczalne tereny przekształceń przeznaczenia i zabudowy, ustalane w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z dyspozycją studium. W strefie wyróżnia się obszary cenne przyrodniczo, objęte waloryzacją opracowaną w „Inwentaryzacji przyrodniczej miasta Piły”, których walory mogą stanowić podstawę do ustalenia form prawnej ochrony przyrody. Powyższe dotyczy doliny rzeki Gwdy, wyspy z groblą na Zalewie Koszyckim w rejonie drogi nr 10, doliny rzeki Rudy (rejon Al. Niepodległości i Al. Wyzwolenia), terenów lokalnego systemu hydrograficznego w rejonie ulic Koszyckiej i Podleśnej oraz w rejonie ulic Wypoczynkowej i Kotuńskiej Drogi. W strukturze miasta, wyznaczoną strefę ochrony terenów przyrodniczych wyodrębniono w odniesieniu do struktury terenów zurbanizowanych. Na obszarze strefy zachowuje się istniejącą zabudowę oraz dopuszcza się przekształcenia ujęte w niniejszym studium. Tereny strefy ochrony przyrodniczej, wyłączone z zabudowy budynkami, stanowią również strefę wypoczynkowo–rekreacyjną miasta, z zachowaniem wymogów ochrony przyrody. W miejscowym planie mogą być wskazane tereny służące rekreacji i dopuszczalne ich zagospodarowanie, w tym elementy infrastruktury technicznej, budowli i urządzeń.

W strukturze strefy przyrodniczej miasta wyodrębnia się następujący podział

- OP-1 – „DOLINA RZEKI GWDY”
- OP-2 – „KOSZYCE”
- OP-3 – „GŁADYSZEWO”
- OP-4 – „KOŚNO”
- OP-5 – „STASZYCE
- OP-6 – „PUSZCZA NAD GWDA”.

Dla strefy przyrodniczej, w tym terenów wyłączonych z zabudowy ustala się:

- granice obszarów ustalonych w niniejszym studium, z wyłączeniem terenów wskazanych dla dopuszczalnej zabudowy oraz terenu objętego ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów wyłączonych z zabudowy w rejonie (uchwała Nr XL/469/09 Rady Miasta Piły z dnia 27 października 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszarów wyłączonych z zabudowy miasta Piły w rejonie ulic Koszyckiej i Podleśnej)
- wymagania ochrony środowiska wynikające z niniejszego studium oraz przepisów odrębnych i przepisów prawa miejscowego, odnoszących się do terenów strefy przyrodniczej miasta Piły;

- wskazanie istniejących form ochrony oraz dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu lub użytkowaniu terenów
- uwzględnienie istniejących systemów hydrograficznych oraz ich ochrony, istotnych dla utrzymania właściwych stosunków wodnych i dopuszczeń dla realizacji urządzeń wodnych;
- uwzględnienie obiektów oraz form ochrony dziedzictwa kulturowego na obszarach stref przyrodniczych
- uwzględnienie istniejących korytarzy dla infrastruktury technicznej oraz dopuszczeń i ograniczeń dla realizacji budowli infrastruktury technicznej;
- na terenach leśnych uwzględnienie funkcji ochronnych oraz gospodarczego wykorzystania lasów, wynikających z planów urządzeń lasów państwowych i komunalnych oraz ograniczeń dla gospodarki leśnej
- określenie przebiegów tras komunikacyjnych oraz korytarzy dla przebiegu dróg krajowych i wojewódzkich, wskazanych w studium oraz planie zagospodarowania województwa wielkopolskiego
- wskazanie cech obszarów wypoczynkowych i dopuszczalnego lokalizowania urządzeń dla obsługi ruchu turystycznego, w tym parkingi leśne i szlaki turystyczne, służące powiązaniom miasta ze strefą podmiejską

Grunty rolne, w granicach miasta, charakteryzują się małą przydatnością dla intensywnego rolnictwa. Stan przestrzeni rolniczej określony został w części opisowej uwarunkowań i zagospodarowania. Na obszarze miasta nie występują grunty I i II klasy, a grunty klas III zajmują powierzchnię 111 ha i w przeważającej części stanowią łąki tworzące przyrodniczą strefę miasta, z ograniczeniem lub wyłączeniem dla zabudowy. Nieco większy zasięg w granicach miasta mają grunty rolne IV klasy (ponad 25% powierzchni wszystkich gruntów rolnych). Największy udział w powierzchni użytków rolnych występujących na terenie Piły mają grunty V i VI klas bonitacyjnych (ponad 65% powierzchni wszystkich użytków rolnych i ponad 75% powierzchni gruntów ornych). Są to gleby mało przydatne dla rolnictwa, które w większości przypadków mogą być przeznaczane na inne cele niż rolnicze. Działalność rolnicza na obszarze miasta wykorzystywana jest głównie dla zaspokojenia własnych potrzeb. Sporadycznie działalność ta obsługiwana jest przez zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego, zlokalizowane poza miastem. Większość gospodarstw rolnych istniejących w granicach miasta prowadzi jednocześnie działalność rolniczą i pozarolniczą. Ponadto niezabudowane tereny rolne objęte są przeznaczeniem nierolniczym w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ze względu na uwarunkowania przyrodnicze, określone w niniejszym studium dla strefy przyrodniczej oraz faktyczne predyspozycje terenów rolnych, na obszarze miasta nie wyznacza się terenów dla rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Zachowuje się ustalenia dotychczasowych planów miejscowych oraz wyznacza tereny predysponowane dla zabudowy zagrodowej, w rejonie

ul. Wypoczynkowej, w strefach ochrony terenów przyrodniczych OP4.1A – Kośno i OP-4.2A – Łęgi, z zachowaniem ekstensywnej zabudowy obszaru.

Tereny leśne oraz zadrzewienia i zakrzewienia administrowane przez Lasy Państwowe, zajmują powierzchnię 5126 ha, co stanowi prawie 95,9% powierzchni wszystkich terenów leśnych, występujących w granicach miasta Piły. Ponad 95% wszystkich lasów będących własnością Skarbu Państwa ma status lasów ochronnych, a w granicach administracyjnych miasta obejmują powierzchnię 4403 ha. Dodatkowo w granicach miasta występują także następujące kategorie lasów ochronnych: glebochronne, wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody. Ponadto w odniesieniu do przestrzeni leśnych na obszarze rezerwatu obowiązują zasady określone w ustawie o ochronie przyrody. Przeważająca część lasów znajduje się w strefie przyrodniczej – wyłączonej z zabudowy. Gospodarcze wykorzystanie lasów na terenie miasta Piły stanowi ich drugorzędną funkcję. Lasy ochronne pełnią funkcję ochronną dla miasta, zapewniając równocześnie ich rekreacyjne wykorzystanie. Na obszarach leśnych zachowuje się istniejące tereny zabudowane, obiekty zabytkowe, zieleń pocementarną i wyznacza strefy dla rozwoju zagospodarowanych terenów wypoczynkowych Jezior Piaszczyste i Płocie oraz teren OP27 5.1B strefy przyrodniczej w rejonie szpitala, na obszarze którego może być wymagana zamiana użytkowania terenu leśnego na cele nieleśne, związana z ponadlokalną funkcją szpitala.

W przypadku konieczności powiększenia terenu szpitala dla nowych funkcji i rozbudowy, działania w tym zakresie muszą spełniać wymogi ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Powierzchnia lasów komunalnych obejmuje 115,96 ha i zlokalizowana jest głównie w strefie zurbanizowanej. Lasy te mogą pełnić funkcje rekreacyjne jako parki leśne. Dopuszczalne zagospodarowanie określają ustalenia dla stref zurbanizowanych. W miejscowych planach uwzględnia się ustalenia studium odnoszące się do lasów w obszarze administracyjnym miasta.

Tereny zamknięte, dla których nie sporządza się miejscowych planów:

- tereny Ministerstwa Obrony Narodowej, o łącznej powierzchni 25,4020 ha, obejmujących następujące działki: nr ewid. 245/25 i 245/27 – ul. Kossaka 16, nr ewid. 51/14 – Al. Powstańców Wlkp. 180,
- tereny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, o łącznej powierzchni 4,6372 ha, ustalonych decyzjami Komendanta Głównego Policji, w sprawie ustalenia terenu zamkniętego, obejmujące działki nr ewid. 236/4, 236/5 i 350/1 przy pl. St. Staszica i ul. Konopnickiej (teren Szkoły Policji w Pile). Dla ww. terenów nie ustalono stref ochronnych.

Obszary, dla których mogą być sporządzone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

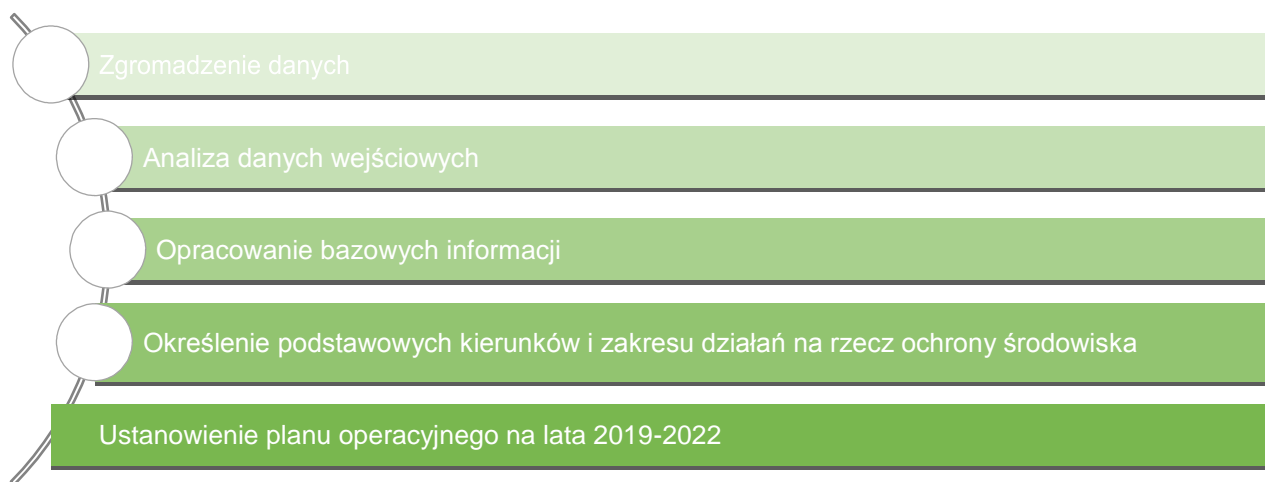
- teren byłego Dworca Celnego,
- działka nr ewid. 52 (obręb 28) o pow. 25,3696 ha, ze wskazaniem przeznaczenia na cele zabudowy usługowej, mieszkaniowej i tereny kolejowe,

- działka nr 176/16 (obręb 26) o pow. 0,4851 ha, ze wskazaniem przeznaczenia na cele infrastruktury technicznej elektroenergetyki,
- działka nr ewid. 176/17 (obręb 16) o pow. 17,9795 ha, ze wskazaniem przeznaczenia na cele usługowe i tereny kolejowe, w rejonie al. Poznańskiej oraz ulic 14 Lutego i Zakopiańskiej,
- działka nr ewid. 182 (obręb 26) o pow. 4,5593 ha, ze wskazaniem przeznaczenia na cele usługowe i tereny kolejowe, w rejonie al. Poznańskiej.

3. Metodyka sporządzenia Programu Ochrony Środowiska

Niniejsze opracowanie zostało wykonane na podstawie aktualnie obowiązujących w tym zakresie aktów prawnych oraz w oparciu o „Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” wydane przez Ministerstwo Środowiska w 2015 r.

Do przygotowania POŚ posłużono się danymi pochodzącymi z Urzędu Miejskiego w Pile, jednostek i instytucji działających na terenie miasta, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu. Wykorzystano liczne publikacje i opracowania dotyczące miasta Piły, dane z Głównego Urzędu Statystycznego. Proces sporządzania POŚ dla gminy Piła odbył się w następujących etapach:

W pierwszym etapie procesu sporządzania programu tzw. wstępnym, przeprowadzono prace polegające na zgromadzeniu materiałów oraz danych dotyczących aktualnego stanu środowiska na terenie miasta Piła z wyżej wymienionych źródeł.

Drugi etap prac związany był z analizą otrzymanych danych, opracowaniem charakterystyki aktualnego stanu środowiska oraz określeniem priorytetów ekologicznych dla terenu Miasta stanowiących punkt wyjściowy dla wyznaczenia celów strategicznych programu.

Kolejny etap to proces określenia celów strategicznych oraz kierunków działań zmierzających do poprawy stanu środowiska zgodnych z celami i zadaniami zawartymi w dokumentach wyższego szczebla.

W ostatnim etapie wykonano plan operacyjny na lata 2019 - 2022 r., przy pomocy którego będą realizowane przedsięwzięcia na rzecz ochrony środowiska i ekorozwoju - wraz z określeniem terminów realizacji przedsięwzięć i jednostek odpowiedzialnych za ich wprowadzenie.

II. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

„Program Ochrony Środowiska dla gminy Piła na lata 2019-2022 r.” został wykonany zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, który nakłada na organ wykonawczy miasta obowiązek sporządzenia Programu Ochrony Środowiska oraz dokonania, co cztery lata aktualizacji dokumentu.

Opracowanie oraz uchwalenie dokumentu przez Radę Miasta pozwoli na wypełnienie przez Prezydenta ustawowego obowiązku oraz przyczyni się do poprawy i uporządkowania zarządzania środowiskiem na terenie miasta, poprawy jakości życia mieszkańców, poprawy jakości środowiska naturalnego miasta oraz ich zrównoważonego rozwoju. Założenia wyjściowe programu stanowią:

- II Polityka Ekologiczna Państwa (z perspektywą do 2025 roku)
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030
- Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku
- Projekt Polityki energetycznej Polski do 2050 roku
- Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022
- Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
- Przez Edukację do Zrównoważonego Rozwoju. Narodowa Strategia Edukacji Ekologicznej
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2030
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2015-2025
- Strategia Rozwoju Miasta Piła do 2035 roku
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Piły

Program wskazuje cele i priorytety ekologiczne, rodzaje i harmonogramy działań proekologicznych oraz środki niezbędne do osiągnięcia zaplanowanych celów.

Opracowanie składa się z kilku zasadniczych części:

Rozdział I prezentuje cel, metodykę i podstawę prawną wykonania Programu Ochrony Środowiska. *W rozdziale III* zdiagnozowano stan środowiska naturalnego miasta Piła. Rozdział zawiera ogólną charakterystykę miasta oraz szczegółowo opisuje analizę stanu środowiska, tj.: użytkowanie powierzchni terenu, rzeźbę terenu, budowę geologiczną i zasoby kopalin, gleby, wody podziemne i powierzchniowe oraz ich jakość, stan gospodarki wodno-ściekowej, jakość powietrza. Ponadto w niniejszym rozdziale scharakteryzowano zasoby przyrodnicze i omówiono zagrożenia hałasem, gospodarki odpadami, pola elektromagnetycznego, potencjalnych źródeł awarii przemysłowych, jak również poruszono temat edukacji ekologicznej mieszkańców. W podsumowaniu diagnozy zamieszczono analizę SWOT, która pozwoliła wskazać problemy przedmiotowego terenu.

W rozdziale IV omówiono skonkretyzowane cele, działania i zadania miasta zgodnie z założeniami Programu, przedstawiono harmonogram rzeczowo-finansowy zadań o charakterze ekologicznym, niezbędnych do osiągnięcia wyznaczonych priorytetów i celów ekologicznych oraz omówiono zagrożenia związane z finansowaniem zadań w zakresie ochrony środowiska.

Rozdział V przedstawia metody wdrażania i monitoringu Programu oraz zarządzania nim za pomocą instrumentów prawnych, strukturalnych, społecznych i finansowych.

Rozdział VI zawiera informacje o przeprowadzonych konsultacjach społecznych.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Piła nie jest dokumentem prawa miejscowego, lecz opracowaniem o charakterze operacyjnym przeznaczonym do okresowej aktualizacji. Zakres celów, priorytetów i zadań dobrano w taki sposób, by z jednej strony były one zbieżne z zapisami przyjętymi w programie wojewódzkim i powiatowym, z drugiej jednak strony - umożliwiały asymilację zewnętrznych środków finansowych w zakresie szerszym niż wynikające z aktualnych możliwości budżetowych miasta.

III. Ocena stanu środowiska miasta Piły

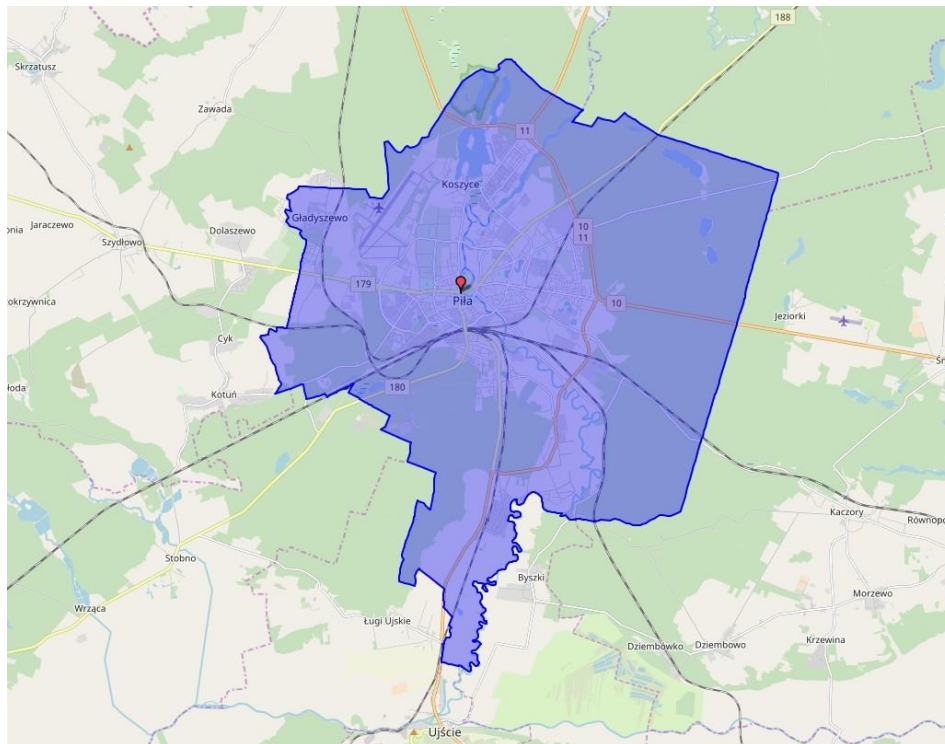
1. Ogólna charakterystyka miasta Piła

1.1. Położenie miasta Piła

Piła to miasto leżące w środkowo-zachodniej Polsce. Należy do województwa wielkopolskiego, powiatu pilskiego. Jest siedzibą gminy miejskiej Piła.

Piła to największy ośrodek gospodarczy i akademicki północnej Wielkopolski położony wśród lasów nad rzeką Gwdą, na pograniczu Pomorza i Wielkopolski. Jako jedno z niewielu polskich miast może poszczycić się rozległymi obszarami zieleni, zajmującymi ponad połowę jego powierzchni. Liczne parki, zieleńce i skwery, nadrzeczne bulwary i malownicza wyspa w zakolach

rzeki to miejsca szczególnie urokliwe. W niewielkiej odległości od Piły leży kilkanaście jezior, siedem zbiorników wodnych znajduje się w granicach miasta. Tradycyjne już miejsca wypoczynku pilan i wczasowiczów to jeziora Płotki i Piaszczyste, a także rezerwat „Kuźnik”, obejmujący malowniczy krajobraz leśno – jeziorny.

Mapa 1. Położenie miasta Piła

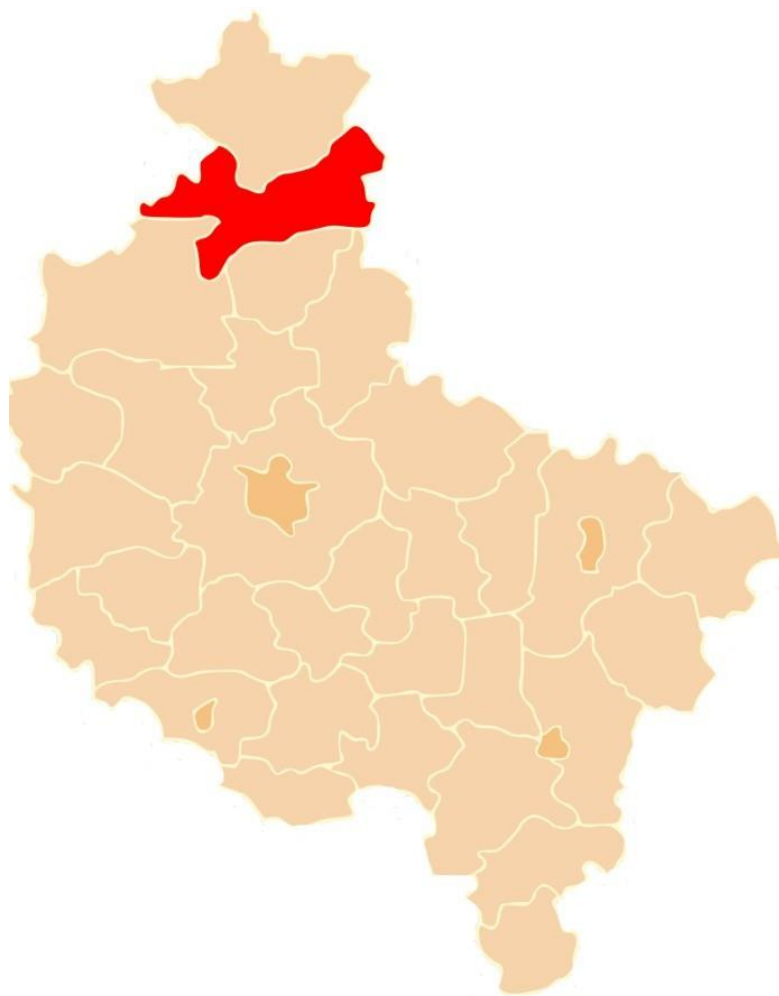
Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.infopolska.com.pl> – powiat pilski

Mapa 2. Położenie miasta Piła na tle powiatu pilskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.infopolska.com.pl> – powiat pilski

Piła jest miastem cenionym za doskonały klimat społeczny dla inwestorów krajowych i zagranicznych, dużą chłonność lokalnego rynku, jakość rynku pracy, dostępność komunikacyjną oraz nowoczesną infrastrukturę techniczną i biznesową. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna, społeczna i kulturalna sprzyjają rozwojowi miasta. Kluczowym narzędziem wspierającym rozwój przedsiębiorczości, a tym samym tworzącym korzystne warunki do lokowania inwestycji w Pile są w szczególności Podstrefa Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Podstrefa Specjalnej Strefy Ekonomicznej Kostrzyńsko -Słubickiej oraz rozwijająca się strefa przemysłowa w południowo – wschodniej części miasta. Inwestor rozpoczynający działalność na terenie Piły ma możliwość skorzystania z szeregu ulg inwestycyjnych. Czynnikiem, który również jest atrakcyjny z punktu widzenia lokalizacji działalności gospodarczej, są stawki podatku od nieruchomości, których wysokość na terenie Gminy miejskiej Piła została ustalona poniżej maksymalnych stawek krajowych.

Mapa 3. Położenie powiatu pilskiego na tle województwa wielkopolskiego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_pilski

2. Komunikacja drogowa i kolejowa

W granicach Piły biegną dwie **drogi krajowe – nr 10 i nr 11**. Obie biegną wspólnie, omijając centrum miasta tworząc obwodnicę Piły od wschodu. Ukończenie budowy tej jednojezdniowej obwodnicy pozwoliło na wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum miasta.

DK10 – droga o długości ok. 467 km, łącząca granicę polsko-niemiecką w Lubieszynie (województwo zachodniopomorskie) i Płońsk (mazowieckie). Droga biegnie przez Szczecin, Stargard Szczeciński, Wałcz, Bydgoszcz i Toruń.

DK11 – droga o długości ok. 596 km łącząca Kołobrzeg (województwo zachodniopomorskie) i Bytom (województwo śląskie). 11-ka przebiega m.in. przez Koszalin, Szczecinek, Poznań, Jarocin, Ostrów Wielkopolski, Kępno, Kluczbork, Lubliniec i Tarnowskie Góry.

W 2011 roku dobiegła końca budowa wewnętrznej obwodnicy Piły w ciągu ulic: Koszalińskiej, 500-lecia Piły, Głuchowskiej, J. Kusocińskiego, Okólnej, Zygmunta Starego, S. Okrzei, Podgórnej i A. Mickiewicza, której zadaniem jest usprawnienie ruchu między poszczególnymi osiedlami z pominięciem ścisłego centrum.

W ramach inwestycji wybudowano m.in. cztery ronda i trzy mosty nad Gwdą i jej starorzeczem w północnej części miasta.

W Pile bieżą trzy drogi wojewódzkie, co ciekawe wszystkie zaczynają bieg w mieście, wszystkie w tym samym miejscu – na Rondzie Jana Pawła II w centrum miasta – rozchodząc się koncentrycznie w trzech kierunkach.

DW179 – odbija na zachód, łączy Piłę z Rusinowem (DK22) w województwie zachodniopomorskim, ma długość 41 km. Z Piły wydostaje się alejami Jana Pawła II i Wojska Polskiego.

DW180 – droga długości 45 km, łącząca Piłę z Kocieniem Wielkim. Przez Piłę biegnie Aleją Piastów i ul. Siemiradzkiego.

DW188 – najważniejsza pilska droga wojewódzka. Ma długość ok. 67 km i łączy Piłę z Człuchowem (województwo pomorskie). Droga biegnie przez miejscowości Złotów i Debrzno. 188-ka wyjeżdża z miasta Aleją Powstańców Wielkopolskich, kierując się na północny-wschód. Przecina biegnące wspólnie krajowe drogi nr 10 i 11 i kieruje się ku województwu pomorskiemu.

Układ komunikacyjny miasta Piły funkcjonuje przede wszystkim w oparciu o komunikację drogową, a istniejąca sieć uliczna umożliwia mieszkańcom osiągnięcie różnorodnych celów. Główne ulice miasta tworzą podstawowy układ komunikacyjny, który zapewnia sprawną komunikację pomiędzy rejonami miasta oraz powiązanie ruchu miejskiego z zewnętrznym układem drogowym. Umożliwia to przebieg następujących ulic: Al. Niepodległości, Al. Powstańców Wlkp., ul. Bydgoskiej, al. Poznańskiej, ul. Mjr. Siemiradzkiego i Al. Wojska Polskiego, a także ulic: Kossaka, Wawelskiej, Młodych, Wyspiańskiego i Kamiennej. Dodatkowo – ważny element układu podstawowego stanowi przebieg obwodnicy śródmiejskiej, ciągiem ulic: Mickiewicza, Podgórnej, Okrzei, Zygmunta Starego, Okólnej, Kusocińskiego, Głuchowskiej, 500-Lecia Piły i Koszalińskiej. Obsługujący układ komunikacyjny miasta współtworzą ulice lokalne i dojazdowe pełniące bezpośrednią obsługę przyległego terenu. Dodatkowo sieć uliczną uzupełniają w mieście niepubliczne drogi wewnętrzne, jako drogi w osiedlach mieszkaniowych, drogi dojazdowe do gruntów rolnych oraz leśnych, a także drogi dojazdowe do obiektów handlowo-usługowych.

Natężenie na drogach układu komunikacyjnego miasta w 2010 r. wykazało następujące wartości określone w pojazdach samochodowych na dobę - na odcinkach wlotowych do Piły oraz na obwodnicy wschodniej:

- ✚ na drodze krajowej nr 10:
 - 12 017 poj. na wlocie wschodnim,
 - 9 555 poj. na obwodnicy,
 - 7 866 poj. na wlocie północnym;
- ✚ na drodze krajowej nr 11
 - 15 802 poj. na wlocie południowym,
 - 10 405 poj. na obwodnicy,
 - 6 667 poj. na wlocie północnym;
- ✚ na drogach wojewódzkich:
 - nr 179 - 6 377 pojazdów/dobę,
 - nr 188 - 5 188 pojazdów/dobę,
 - nr 180 - 3 871 pojazdów/dobę.

Wartości natężenia ruchu na odcinkach głównych ulic Piły pomierzone w 2010 r., określone w pojazdach samochodowych na dobę, wynoszą odpowiednio:

- 16 566 poj. w Alei Piastów,
- 16 051 poj. w Al. Wojska Polskiego,
- 14 152 poj. w Al. Powstańców Wielkopolskich,
- 9 399 poj. w Al. Niepodległości,
- 8 433 poj. w al. Poznańskiej,
- 6 583 poj. w ul. Mjr. Siemiradzkiego.

Mapa 4. Rozkład komunikacyjny w mieście Piła

Źródło: <http://www.pila.e-mapa.net>

Przez miasto Piła przechodzi 6 linii kolejowych wykorzystywanych do ruchu pasażerskiego lub towarowego.

Poniżej znajduje się lista linii wraz z ich kategorią i kompletnym przebiegiem (spisem stacji kolejowych/przystanków osobowych, przez które przechodzi dana linia).

- 1) LK 18 Linia kolejowa nr 18: Kutno - Piła Główna
- 2) LK 203 Linia kolejowa nr 203: Tczew – Kostrzyn
- 3) LK 354 Linia kolejowa nr 354: Poznań Główny PoD - Piła Główna
- 4) LK 374 Linia kolejowa nr 374: Bzowo Goraj – Piła Główna
- 5) LK 403 Linia kolejowa nr 403: Piła Północ - Ulikowo
- 6) LK 405 Linia kolejowa nr 405: Piła Główna – Ustka

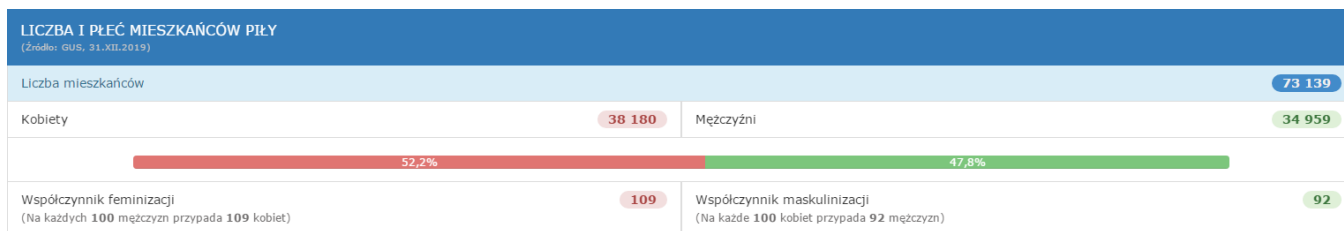
3. Struktura ludnościowa w 2019 r.

Liczba mieszkańców	73 139
Powierzchnia	102,7 km ²
Gęstość zaludnienia	714,8 osób/km ²
Wysokość	50–134 m n.p.m
Data założenia	XIV
Uzyskanie praw miejskich	1513
Numer kierunkowy	(+48) 67
Tablice rejestracyjne	PP
Prezydent miasta	Piotr Krzysztof Głowski

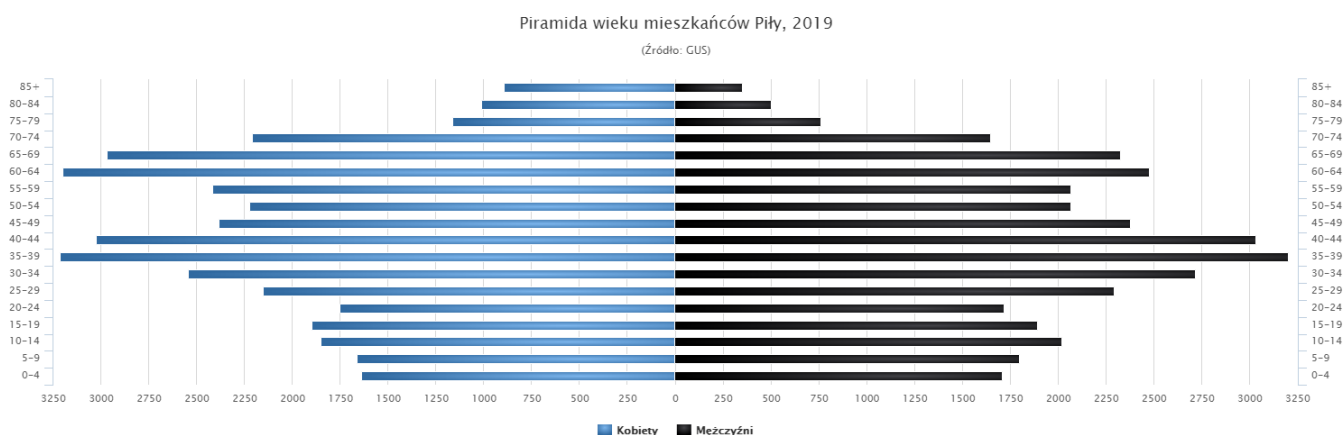
Liczba mieszkańców miasta Piły wynosi 73 139¹, z czego 52,2% stanowią kobiety, a 47,8% mężczyźni.

W latach 2002-2019 liczba mieszkańców zmalała o 2,7 %. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,4 lat i jest nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Współczynnik feminizacji

1 Dane <http://www.pila.pl/pl/ludnosc-miasta.html>

Rycina 1. Struktura demograficzna miasta Piła, stan na 31.12.2019 r.

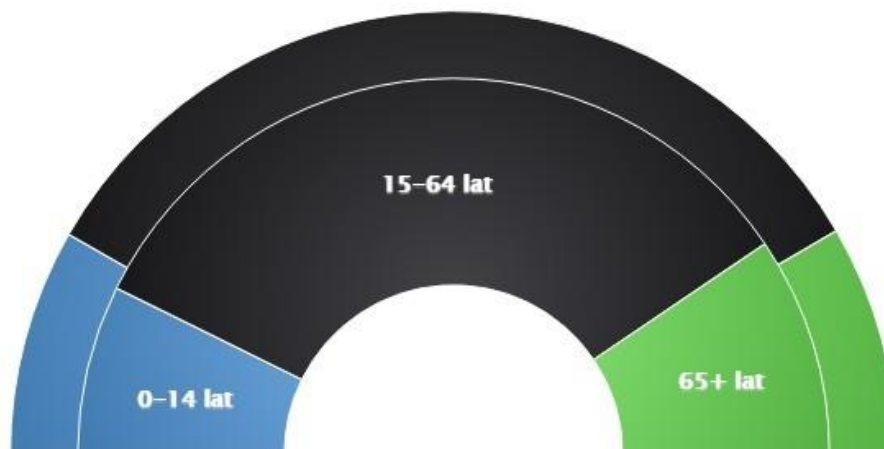
W 2019 roku zarejestrowano 537 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 894 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Piły -357.

W tym samym roku 34 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 9 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 25.

59,0 % mieszkańców Piły jest w wieku produkcyjnym, 17,8 % w wieku przedprodukcyjnym, a 23,3 % mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Biologiczne grupy wieku – Piła, 2019

(Źródło: GUS)

Wykres 1. Biologiczne grupy wieku z podziałem na płeć w mieście Piła, 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

W tabeli 1 i na wykresie 2 przedstawiono produkcyjne grupy wieku mieszkańców miasta Piły w 2019 roku.

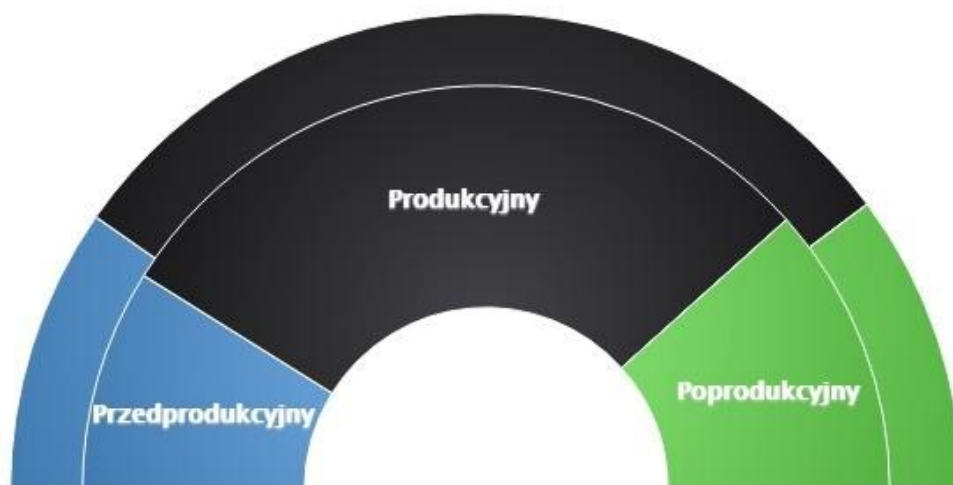
Tabela 1. Produkcyjne grupy wieku w 2019 roku w mieście Piła

	Kobiety		Mężczyźni	
	ilość	%	ilość	%
W wieku przedprodukcyjnym	6338,0	16,6	6677,0	19,1
W wieku produkcyjnym	20388,0	53,4	22724,0	65,0
W wieku poprodukcyjnym	11415,0	29,9	8146,0	23,3

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Produkcyjne grupy wieku w Pile, 2019

(Źródło: GUS)

Wykres 2. Produkcyjne grupy wieku z podziałem na płeć w mieście Piła, 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

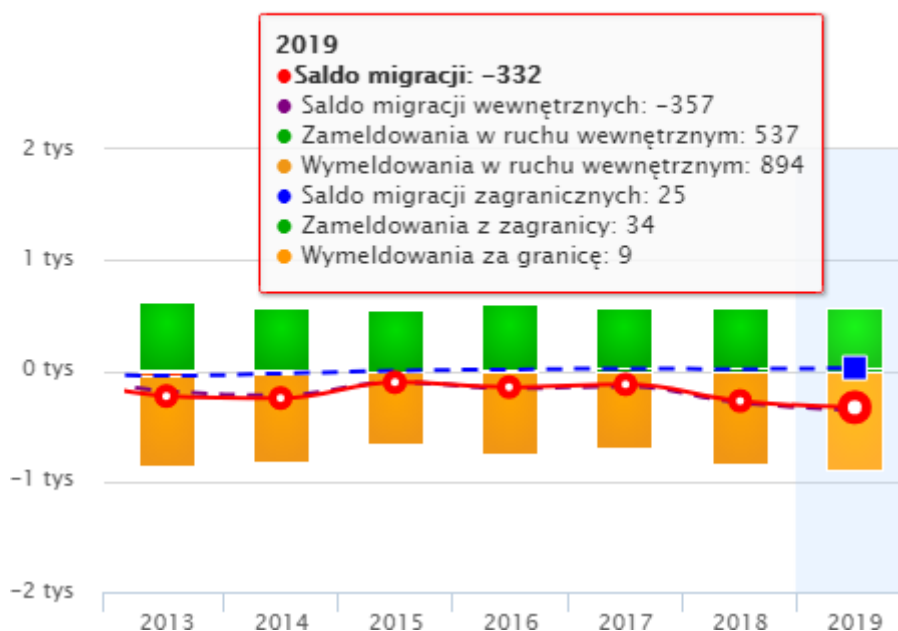
Tabela 2. Migracje ludności w mieście Piła, 2019

Wskaźnik	2019 r.		
	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Zameldowania w ruchu wewnętrznym	271	266	537
Zameldowania z zagranicy	16	18	34
Wymeldowania w ruchu wewnętrznym	488	406	894
Wymeldowania za granicę	3	6	9
Saldo migracji wewnętrznych	-217	-140	-357
Saldo migracji zagranicznych	13	12	25

Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych

Migracje na pobyt stały w Pile

(Źródło: GUS)

Wykres 3. Migracje ludności na pobyt stały, 2013-2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

4. Struktura gospodarcza

W Pile w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 8 558 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 6 522 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 585 nowych podmiotów, a 555 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (926) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (585) w roku 2019. W tym samym okresie najwięcej (829) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (555) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2019 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Pile najwięcej (481) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (8 213) jest mikro- przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 0,8% (69) podmiotów jako rodzaj działalności deklaruowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklaruowało 16,2% (1 387) podmiotów, a 83,0% (7 102) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Pile najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są:

- handel hurtowy i detaliczny,
- naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (22,9%)

- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (12,0%)

Wykres 4. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do REGON, 2014-2019

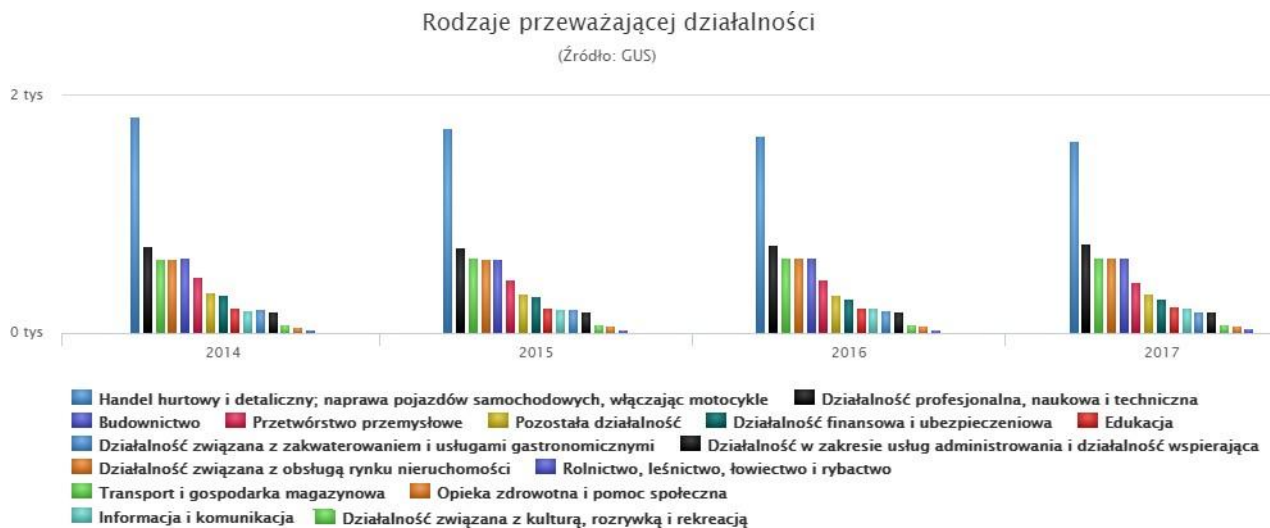
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Wśród podmiotów gospodarczych zatrudniających największą liczbę osób w mieście Piła są:

- 1) Signify Poland sp.z o.o., ul. Kossaka 150,
- 2) Colours Factory, ul. Wypoczynkowa 11,
- 3) TERMETAL Piotr Glaner S.k., ul. Ceramiczna 2,
- 4) THULE Sp. z o.o., ul. Strefowa 21,
- 5) ZPZ w Pile „ZETPEZET” Sp. z o.o., ul. Młodych 30.

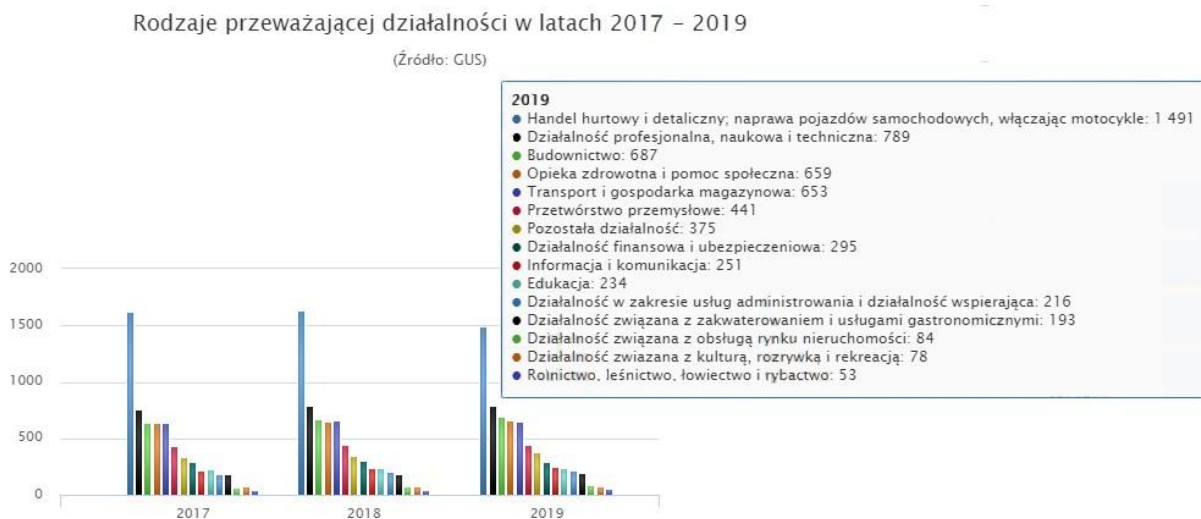
Jak ma to miejsce w przeważającej części kraju, w ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej, znaczą przewagę osiągają tzw. mikroprzedsiębiorstwa. W 2019 roku podział przedsiębiorstw działających na terenie miasta Piła z uwagi na klasę wielkości według danych GUS przedstawiał się następująco:

- 8213 mikroprzedsiębiorstw (zatrudniających od 0 do 9 pracowników);
- 267 małych przedsiębiorstw (zatrudniających od 10 do 49 pracowników);
- 69 średnich przedsiębiorstw (zatrudniające od 50 do 249 pracowników);
- 8 dużych przedsiębiorstw (zatrudniających od 250 do 999 pracowników);
- 1 duże przedsiębiorstwo (1000 i więcej zatrudnionych pracowników).

Wykres 5. Rodzaje przeważającej działalności, 2014-2017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Wykres 6. Wyszczególnione rodzaje przeważającej działalności w latach 2017 - 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Edukacja

15 962² mieszkańców Piły jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 7 832 kobiet oraz 8 130 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku:

1. 15,9% ludności posiada wykształcenie wyższe,
2. 2,5% wykształcenie policealne,
3. 9,3% średnie ogólnokształcące,
4. 21,8% średnie zawodowe.

Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 24,4% mieszkańców Piły, gimnazjalnym 6,3%, natomiast 18,7% podstawowym ukończonym. 1,2% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

² Dane GUS z 2018 r.

W porównaniu do całego województwa wielkopolskiego mieszkańcy Piły mają analogiczny poziom wykształcenia.

- Wśród kobiet mieszkających w Pile największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (21,8%) oraz średnie zawodowe (20,7%).
- Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (31,7%) oraz średnie zawodowe (22,9%).

W roku 2018 w Pile mieściły się 17 przedszkola publiczne, w których do 88 oddziałów uczęszczało 2 101 dzieci. Dostępne były 2 175 miejsca. Ponadto w 18 przedszkolach niepublicznych miejsca znalazło 714 dzieci.

16,6% mieszkańców Piły w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat wychowanie przedszkolne (16,2% wśród dziewczynek i 17,1% wśród chłopców).

Placówkę ma 16 szkół podstawowych, w których w 324 oddziałach uczyło się 6 322 uczniów (2998 dziewczynek oraz 3 324 chłopców). Dla porównania w 2008 roku w Pile placówkę miało 12 szkół podstawowych, w których w 218 oddziałach uczyło się 4 432 uczniów (2 131 dziewczynek oraz 2 301 chłopców).

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 29,1% ludności (29,0% wśród dziewczynek i 29,2% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 19,5 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 104,05.

W Pile znajduje się 10 liceów ogólnokształcących, w których w 92 oddziałach uczyło się 2 476 uczniów (1 543 kobiety oraz 933 mężczyzn). W 2018 zarejestrowano 695 absolwentów. Dla porównania w 2008 roku w Pile placówkę miały 12 licea ogólnokształcące, w których w 96 oddziałach uczyło się 2 917 uczniów (1 774 kobiety oraz 1 143 mężczyzn). W 2008 zarejestrowano 772 absolwentów.

W Pile znajduje się 6 Technik, w których w 78 oddziałach uczyło się 1 947 uczniów (796 kobiet oraz 1 151 mężczyzn). W 2018 zarejestrowano 430 absolwentów. Dla porównania w 2008 roku w Pile placówkę miało 8 Technik, w których w 94 oddziałach uczyło się 2 492 uczniów (1 046 kobiet oraz 1 446 mężczyzn). W 2008 zarejestrowano 529 absolwentów.

W Pile znajdują się 4 Branżowe szkoły I stopnia, w których w 12 oddziałach uczyło się 327 uczniów (101 kobiet oraz 226 mężczyzn). W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie

ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształci się 14,6% mieszkańców (14,8% wśród dziewczyn i 14,4% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 26,9 uczniów. 27,3 uczniów przypada na oddział w branżowych szkołach I stopnia. 25,0 uczniów przypada na oddział w technikach dla młodzieży.

W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 26,0% mieszkańców Piły w wieku potencjalnej nauki (26,6% kobiet i 25,5% mężczyzn).

Tabela 3. Edukacyjne grupy wieku w 2019 r.

Edukacyjne grupy wieku	Kobiety	Mężczyźni
populacja w wieku 3-6 lat	16,2	17,1
populacja w wieku 7-12 lat	29,0	29,2
populacja w wieku 13-15 lat	13,5	13,9
populacja w wieku 16-18 lat	14,8	14,4
populacja w wieku 19-24 lat	26,6	25,5

Edukacyjne grupy wieku (Kobiety – Piła, 2019

(Źródło: GUS)

Edukacyjne grupy wieku (Mężczyźni) – Piła, 2019

(Źródło: GUS)

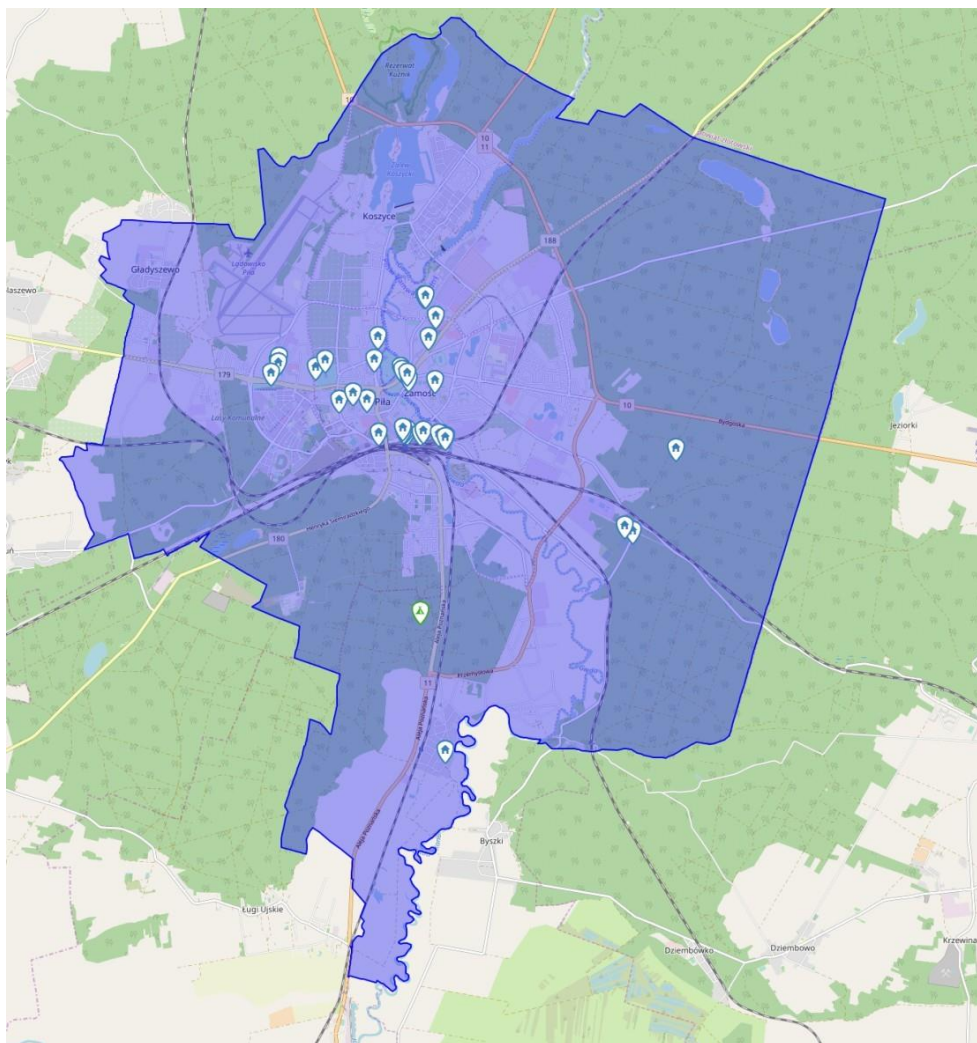

Wykres 7. Edukacyjne grupy wieku z podziałem na płeć, 2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Bank Danych Lokalnych

Zabytki

Według danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa (NID) z 2019 r. na obszarze Piły znajduje się 37 zabytkowych obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Poniżej znajduje się pełna lista zabytków wraz z ich typem i podstawowymi informacjami.

Mapa 5. Wykaz lokalizacji obiektów zabytkowych, 2019

Źródło: Opracowanie własne

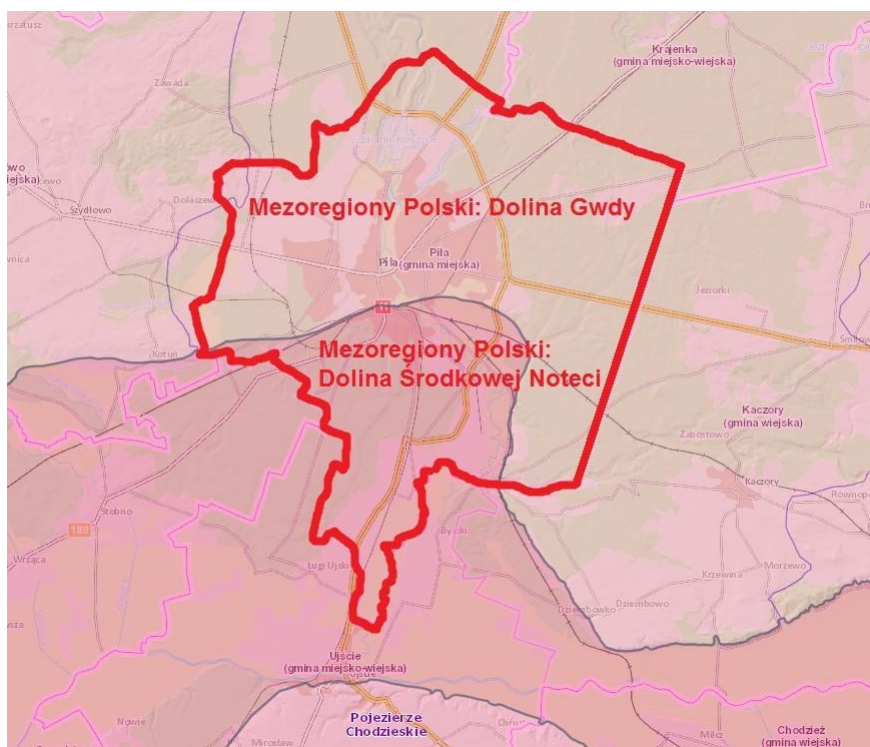
- Cmentarzisko kurhanowe Piła, st. 92 z pradziejów
- Inny budynek mieszkalny z poł. XVIII w. (ul. Browarna 18)
- Cmentarz I wojna światowa z 1914 – 1918
- Kościół z 1912 – 1915
- Cmentarz rzymsko-katolicki z 1840 r.
- Cmentarz rzymsko-katolicki z pocz. XX w.
- Park z poł. XIX w.
- Cmentarz choleryczny z 1914 r.
- Cmentarz polsko-radziecki II wojny światowej
- Arsenał z 1843 r. (ul. 1 Maja 1)
- Kościół z 1929 – 1930
- Kościół z 1895 - 1897 (ul. Browarna 15)
- Inny budynek mieszkalny z 1875 r. (ul. Browarna 7)
- Inny budynek mieszkalny z 1896 r. (ul. Chopina 1)
- Szkoła z 1902 - 1904 (ul. Aleja Wojska Polskiego 45)

- Sala gimnastyczna z 1902 - 1904 (ul. Aleja Wojska Polskiego 45)
- Zespół - szkoła z 1902 - 1904 (ul. Aleja Wojska Polskiego 45)
- Kasyno z 1870 - 1890 (ul. Browarna 3)
- Kasyno z 1914 - 1915 (ul. Aleja Powstańców Wielkopolskich 63)
- Kościół z 1887 - 1892 (ul. Orla 29)
- Willa z 1910 - 1920 (ul. Śniadeckich 44)
- Ogród z 1910 – 1920
- Dom kultury z poł. XIX w. (ul. Aleja Niepodległości 2)
- Budynek administracyjny z 1927 - 1929 (ul. Aleja Niepodległości 33)
- Nastawnia z 1910 – 1920
- Nastawnia z 1909 – 1911
- Lokomotywnia z 1870 – 1880
- Magazyn z 1912 r.
- Trafostacja z 1911 r.
- Tunel z 1900 – 1910
- Wieża ciśnień z 1870 - 1880 (ul. Zakopiańska 1)
- Wieża ciśnień z 1890 – 1891
- Dworzec z 1851 r.
- Zespół - stacja kolejowa z 1851 r.
- Budynek administracyjny z 1922 r. (ul. Okrzei 8)
- Tunel z 1900 – 1920

5. Powierzchnia terenu

5.1 Rzeźba terenu i warunki geologiczno-gruntowe

Piła położona jest w obrębie makroregionu: Pojezierze Południowopomorskie.

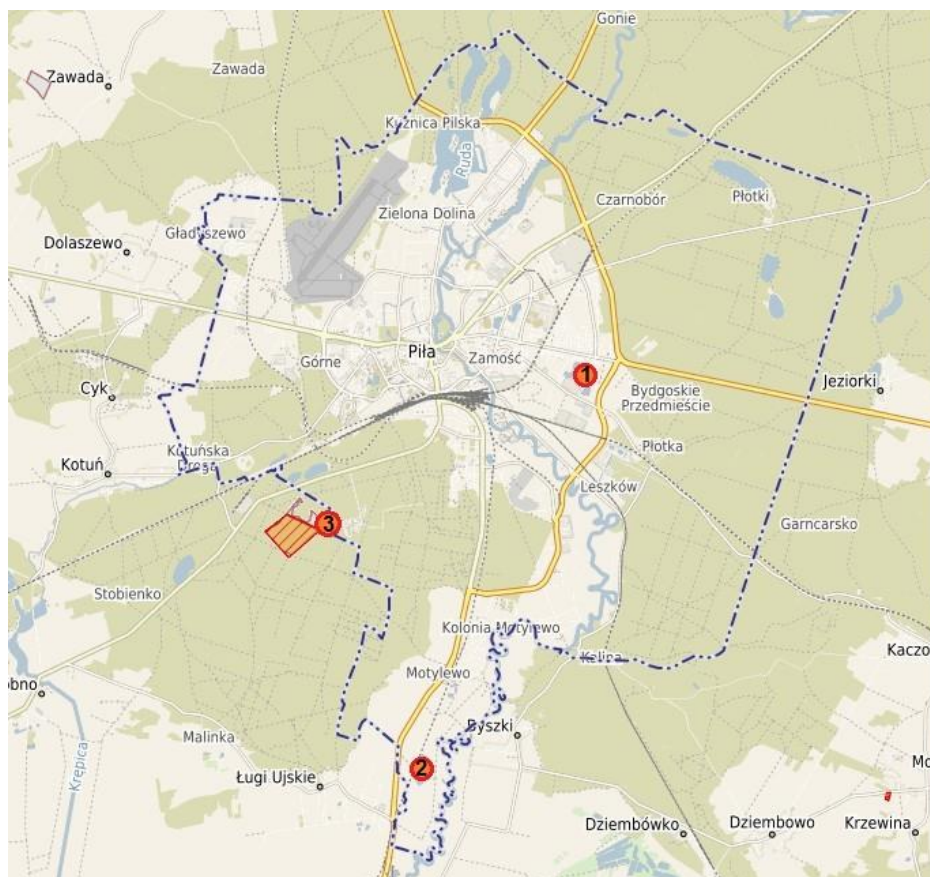
Mapa 6. Miasto Piła w obrębie mezoregionów Polski.

Tabela 4. Podział terenu według J. Kondrackiego

Źródło: <http://geologia.pgi.gov.pl>

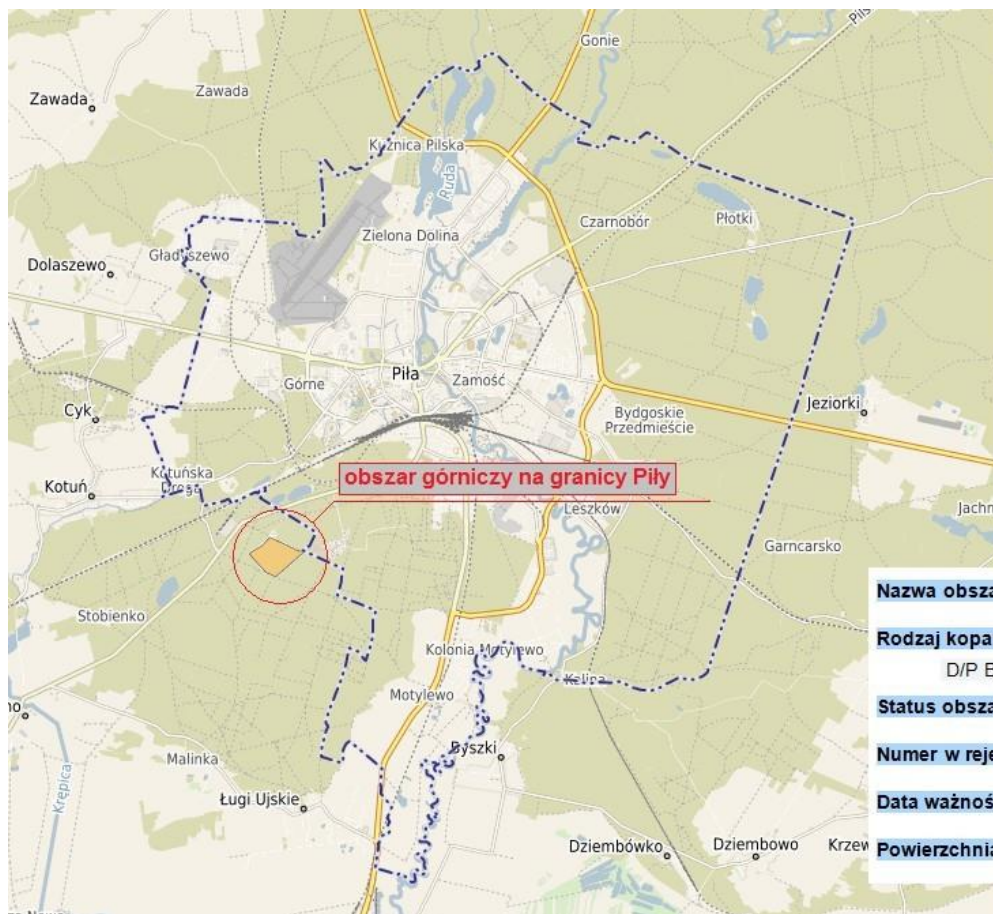
Jednostka	Nazwa Jednostki	Nazwa Jednostki
megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa	Pozaalpejska Europa Środkowa
provincia	Niż Środkowoeuropejski	Niż Środkowoeuropejski
podprovincia	Pojezierza Południowobałtyckie	Pojezierza Południowobałtyckie
makroregion	Pojezierze Południowopomorskie	Pojezierze Południowopomorskie
mezoregion	Dolina Środkowej Noteci	Dolina Gwdy
Kod makroregionu	314.6-7	314.68

Zasoby złóż kopalin

- 1** Nazwa złoża: Wawel (Piła) Kopalnia surowce ilaste ceramiki budowlanej
- 2** Nazwa złoża: Piła-Motyłowe TM Kopalnia kruszyw naturalnych
- 3** Nazwa złoża: Piła-Jezioro Piaszczyste Kopalnia piasków kwarcowych D/P betonów komórkowych

Zasoby obszarów górniczych

- Nazwa obszaru** Piła - Jezioro Piaszczyste
- Rodzaj kopaliny** PIASKI KWARCOWE D/P BETONÓW KOMÓRKOWYCH
- Status obszaru górniczego** aktualny
- Numer w rejestrze** XXVIII/1/8
- Data ważności koncesji** 5/13/2021
- Powierzchnia [m²]** 387525

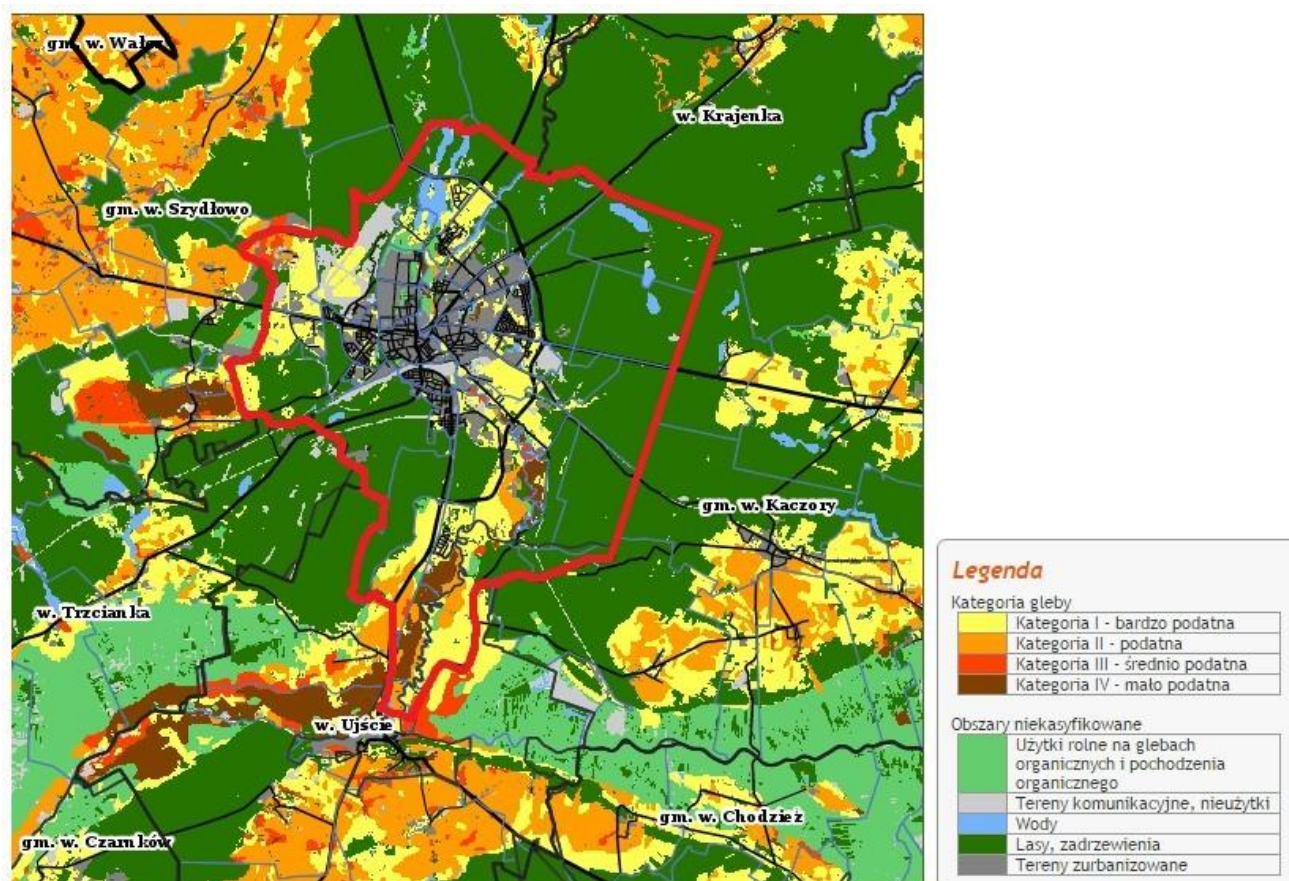
Gleby

Skalami macierzystymi na terenie gminy Piła są utwory polodowcowe. W samej Pile i na jej przedmieściach występują grunty piaszczyste, rzadziej zaś spotyka się gleby gliniaste, zaliczane do VI klasy bonitacyjnej. Lepsze grunty zdarzają się sporadycznie w dolinach Gwdy i Rudy, gdzie bywają gleby próchnicze wytworzone z torfów niskich i gytii. Słabe gleby od dawna zalesiano, stąd okolice miasta obfitują w lasy, wchodzące w skład kompleksu Puszczy Nadnoteckiej. Grunty rolne pozostające w granicach administracyjnych miasta Piły cechują się niską przydatnością dla intensywnego rolnictwa, co potwierdza ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla Piły kształtujący się na poziomie 43,8. Wynika to z raczej niskiej jakości gleb w obrębie miasta. Nieobecne są grunty I i II klasy bonitacyjnej, a grunty III klasy zajmują powierzchnię jedynie 161,07 ha, tj. 9,5% ogółu gruntów rolnych. Dodatkowo, większość gruntów III klasy użytkowana jest jako łąki (110,76 ha). Jedną czwartą powierzchni gruntów rolnych stanowią grunty IV klasy bonitacyjnej (431,43 ha; 25,3%), zaś największy jest udział gruntów V (565,01 ha; 33,2%) oraz VI (547,06 ha; 32,1%) klasy bonitacyjnej, czyli terenów mało przydatnych dla rolnictwa. Łącznie użytki o glebach V i VI klasy stanowią aż 65,3% powierzchni użytków rolnych i 75,4% powierzchni gruntów ornych.

Monitoring jakości gleb prowadzony jest przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich. W ramach krajowego monitoringu gleb użytkowanych rolniczo ostatnie badanie prowadzono w roku 2010, jednakże nie ustanowiono wówczas punktu pomiarowego w obrębie gminy Piła. Do badań pobrano próbki z obszarów typowo rolniczych (źródło: WIOŚ).

Tabela 5. Klasyfikacja użytków rolnych miasta (wg stanu na 2019 r.)

Klasa	Powierzchnia [ha] w mieście		
	Grunty orne	Użytki zielone	Użytki rolne razem
I	0	0	0
II	0	0	0
IIIa	4	139	161
IIIb	18		
IVa	118	160	401
IVb	123		
V	344	211	555
VI	444	71	515
razem	1.051	581	1.632

Rycina 2. Mapa podatności gleb na suszę miasta Piła

źródło: <http://www.susza.iung.pulawy.pl/mapa-kategorii/>

Na terenie miasta Piła brak jest terenów osuwiskowych i terenów zagrożonych ruchami masowymi.

5.2. Lasy i grunty leśne

Przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska badania w obszarze województwa wielkopolskiego wykazały, że krajobraz województwa wielkopolskiego zdominowany jest przez rozległe, płaskie połacie pól oraz duże kompleksy leśne. Spośród wszystkich regionów tego województwa podregion pilski charakteryzuje się najwyższym stopniem zalesienia – ponad 38%. Za nim znalazły się takie obszary jak podregion kaliski - 23%, poznański – 24%, leszczyński – 26%, podregion koniński – 16%.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta Piły ponad połowę jego powierzchni zajmują lasy i parki. Teren gminy Piła, według regionalizacji przyrodniczo-leśnej (Zielony, Kliczkowska, 2012), należy do III Krainy Wielkopolsko-Pomorskiej, cechującej się głównie występowaniem siedlisk borowych z dominacją sosny. Gospodarkę leśną w tym rejonie prowadzą nadleśnictwa pod nadzorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (RDLP) w Pile. Są to: Nadleśnictwo Zdrojowa Góra w zachodniej części miasta i Nadleśnictwo Kaczory we wschodniej części miasta. Udział siedlisk leśnych w Nadleśnictwie Zdrojowa Góra przedstawia się następująco:

- siedliska borowe - 90%
- siedliska lasowe - 9%
- olsy - 1%

Powierzchnia lasów w granicach administracyjnych miasta Piły:

- lasy komunalne miasta Piły – 100,58 ha,
- lasy państwowe – Nadleśnictwo Zdrojowa Góra – 17.259,72 ha,
- lasy państwowe – Nadleśnictwo Kaczory – 12.864,82 ha,
- lasy prywatne – ok. 2-3 ha.

Zagrożenia dla środowiska leśnego

Zjawiska i zdarzenia na terenie lasów administrowanych przez nadleśnictwo w obrębie miasta Piły:

a) szkodniki naturalne (rodzaj szkodnika, skala zagrożenia – lokalizacja i powierzchnia występowania, częstość i okres występowania zagrożenia w danym roku):

- 2017 r. - brudnica mniszka, zagrożenie w liczbach ostrzegawczych i słabym na powierzchni 82 ha w Leśnictwie Podlasie.
- 2018 r. - brudnica mniszka, zagrożenie na terenie Leśnictwa Kalina, Garncarska Góra oraz Podlasie, wykonano zabiegi ratownicze (opryski agrolotnicze) w Leśnictwie Podlasie na pow. 776 ha.

b) pożary (przyczyna, skala zjawiska – lokalizacja i powierzchnia zniszczeń, częstość i okres występowania pożarów w danym roku):

- 2017 r. – brak
- 2018 r. – tabela

Tabela 6. Pożary lasów

Numer protokołu	Adres leśny	Data pożaru	Rodzaj	Przyczyna	Pow. pożaru ogółem
1/2018	08-13-1-09-543 – m -00	2018-04-08	POKR GL	ENER ELEK	0,01
2/2018	08-13-1-07-279 – a -00	2018-05-28	POKR GL	NIEZNANA	0,03
3/2018	08-13-1-07-283 – d -00	2018-05-29	POKR GL	PODPALENIE	0,20
	08-13-1-07-283 – f -00				
4/2018	08-13-1-07-220 – h -00	2018-06-09	DRZEW	NIEZNANA	0,27
	08-13-1-07-220 – i -00	2018-06-09	DRZEW	NIEZNANA	
	08-13-1-07-220 – j -00	2018-06-09	DRZEW	NIEZNANA	
6/2018	08-13-1-07-250 –	2018-07-26	POKR GL	PAPIEROSY	0,01

Numer protokołu	Adres leśny	Data pożaru	Rodzaj	Przyczyna	Pow. pożaru ogółem
	d -00				
7/2018	08-13-1-07-249 – a -00	2018-09-10	POKR GL	NIEZNANA	0,04
	08-13-1-07-249 – b -00				

c) dzikie wysypiska śmieci i wylewy nieczystości (lokalizacja, liczba miejsc oraz powierzchnia lasów objęta nielegalnym wywozem nieczystości w danym roku);

- 2017 r. dzikie wysypiska śmieci – Garncarska Góra – 1 stałe miejsce
- 2018 r. dzikie wysypiska śmieci – Garncarska Góra – 1 stałe miejsce

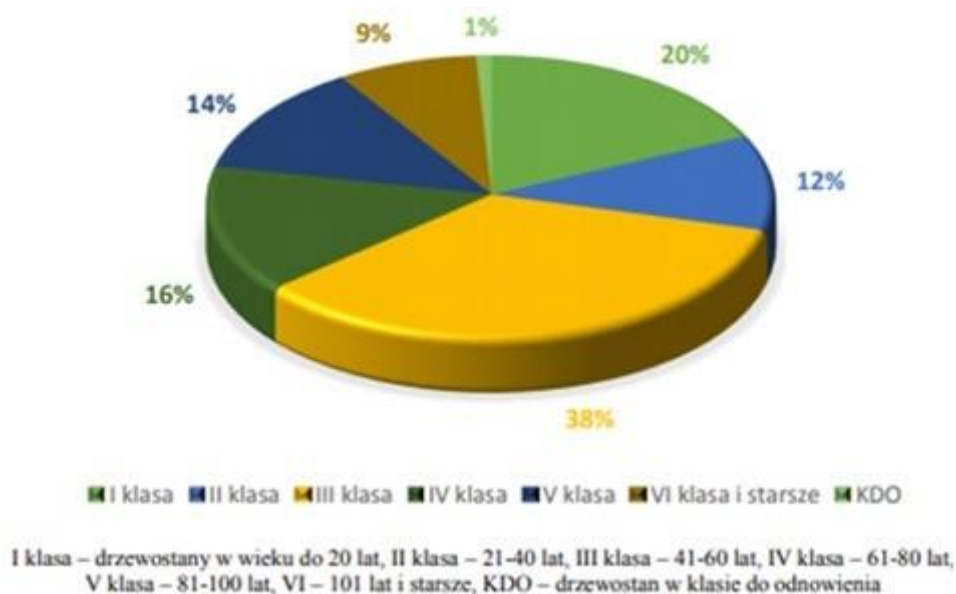
d) kradzież drzewa, nielegalna wycinka (lokalizacja, skala zjawiska – liczba, powierzchnia nielegalnie wyciętych drzew w danym roku);

- 2017 r. – brak
- 2018 r. – brak

e) inne zjawiska i przekształcenia antropologiczne

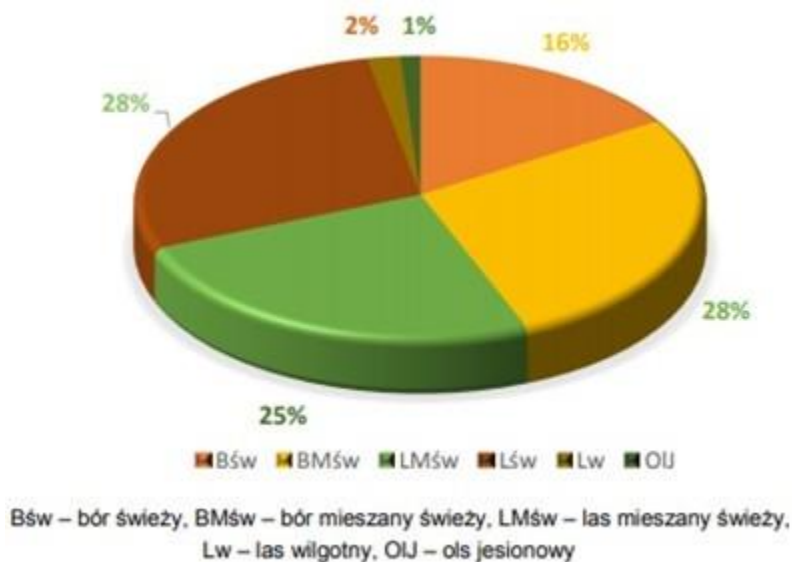
- 2017 r. – brak
- 2018 r. – brak

Lasy, które zajmują największą powierzchnię w gminie, reprezentowane są w 95% przez lasy iglaste. Dominujący udział wśród gatunków lasotwórczych ma sosna. Pozostałe gatunki drzew to: dąb, buk, modrzew, świerk i olsza. Średni wiek drzewostanów wynosi 61 lat, przeciętna zasobność to 262 m³/ha. Stan lasów mimo licznych zagrożeń biotycznych, abiotycznych (ekstremalne zjawiska atmosferyczne) bądź antropogenicznych można uznać, jako dobry. Teren, którym zarządza Nadleśnictwo Zdrojowa Góra posiada wiele cennych walorów przyrodniczych, turystycznych i kulturowych pozwalających na czynny i aktywny wypoczynek mieszkańców Piły i okolic

Rycina 3. Udział procentowy poszczególnych klas drzewostanów na terenie gminy Piła

W Nadleśnictwie Kaczory największy udział spośród wszystkich typów siedliskowych lasu posiada siedlisko lasów świeżych z dębem szypułkowym, bukiem i jodłą oraz lasów mieszanych świeżych z sosną, dębem szypułkowym i świerkiem. Pozostałe siedliska obejmują bory mieszane świeże z panującym gatunkiem sosną (źródło: Lasy Państwowe).

Rycina 4. Udział procentowy poszczególnych typów siedliskowych lasu na terenie gminy Piła

6. Klimat i warunki meteorologiczne

Klimat w rejonie Piły zasadniczo nie odbiega od klimatu obszaru Polski, wykazując typowe dla kraju cechy klimatu przejściowego. Charakteryzuje się znacznym udziałem cech klimatu oceanicznego: mniejsze amplitudy temperatur, wczesna wiosna i lato, stosunkowo krótka zima.

Ze względu jednak na położenie gminy w północno-zachodniej części Polski zaznacza się silniej odczuwany wpływ cech morskich, będących wynikiem oddziaływania Morza Bałtyckiego (większe zachmurzenie, malejące amplitudy temperatury powietrza, chłodniejsze lato).

Warunki meteorologiczne, jakie panują na terenie miasta Piły, zostały przedstawione za pomocą danych zebranych na stacji badawczej zlokalizowanej przy ul. Miedzianej 24 w Pile w zbiorczym Biuletynie Monitoringu Klimatu Polski za rok 2019. Średnia roczna temperatura powietrza w roku 2019 wyniosła 11°C, średnia obszarowa zaś 10,6°C. Średnia roczna suma opadów wahała się w granicach 400-500 mm. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich, o średniej rocznej prędkości 0,2 m/s. Roczna suma usłonecznienia rzeczywistego w roku 2019 wyniosła ok. 2000 godzin.

7. Woda

7.1. Wody podziemne¹

Piła położona jest w Regionie Wodnym Warty, w zlewni bilansowej P-XV – Noteć Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej, w Noteć-Łomnica, w Noteć pradolina do Gwdy oraz na obszarze zlewni bilansowej P-XVI – Gwda, w Dobrzycy, w Gwdzie Dolnej i w niewielkich fragmentach przynależących do Gwda-Płytnica i Głomia. W podziale na jednolite części wód podziemnych obszar miasta Piły należy do JCWPd nr 26, 34 i 35.

W granicach miasta Piły występują cztery Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (Bazy danych PSH), w tym trzy związane z utworami czwartorzędu: GZWP nr 125 Wałcz-Piła (Szymańska i in., 2011), GZWP nr 138 Pradolina Toruń-Eberswalde (Dąbrowski, 2006), GZWP nr 139 Dolna kopalna Smogulec-Margonin (Czerwińska i in., 2013). GZWP nr 127 Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie (Węgrzyn i in., 2013) został wyznaczony w osadach neogenu (miocenu), a jego zasięg w granicach obszaru przetargowego częściowo pokrywa się GZWP nr 125 i 138.

GZWP nr 125 Wałcz-Piła, obejmujący północną część obszaru przetargowego, na obszarze Pojezierzy Południowopomorskich jest związany z warstwami wodonośnymi: międzymorenowymi, sandrowymi i aluwialnymi. Miejscami poziom zbiornikowy tworzą także warstwy podglinowe, które lokalnie pozostają w łączności hydraulicznej z wodami piętra paleogeńsko-neogeńskiego. Warstwy wodonośne GZWP nr 125 w granicach obszaru przetargowego, są na ogół dobrze chronione przed wpływem zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Tylko w rejonie sandru Gwdy, w rejonie Piły naturalna odporność zbiornika jest niska. Wydajność potencjalna otworu studziennego wynosi na ogół 70–120 m³/h, a wodoprzewodność poziomemu zbiornikowemu zawiera się w przedziale 200–500 m²/24h. Charakterystyczną cechą zbiornika jest występowanie w jego

¹ <http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

obrębie oraz najbliższym sąsiedztwie, poduszek, wałów i antyklin solnych, które mogą mieć wpływ na geogeniczne zagrożenie jakości wód w tym rejonie.

GZWP nr 138 Pradolina Toruń-Eberswalde, którego fragment obejmuje południową część obszaru przetargowego, tworzą poligenetyczne zespoły warstw wodonośnych zlodowaceń plejstocenijskich oraz osadów holocenijskich, wypełniających pradolinę. Oś hydrograficzną zbiornika tworzy dolina Noteci. Na obszarze pradoliny różnowiekowe poziomy piaszczyste zaliczane do zbiornika pozostają w kontakcie hydraulicznym. Miąższość zawodnionych osadów wynosi od 20 do 60 m, a głębokość ich występowania nie przekracza kilku metrów. Wodoprzewodność poziomu zbiornikowego zmienia się od 250 do 1200 m²/24h. Z uwagi na ochronę obszarów Natura 2000 wykluczono użytkowanie wód podziemnych w tych rejonach. W rejonie Piły potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych związane może być z presją czynników antropogenicznych oraz z ascencją wód zasolonych z głębokiego podłoża.

GZWP nr 139 Dolna kopalna Smogulec-Margonin zajmuje niewielki południowo-wschodni skraj obszaru przetargowego. Zbiornik tworzą dwa poziomy wodonośne: międzymorenowy dolny i podglinowy, przy czym pierwszy z nich występuje powszechnie w granicach GZWP, drugi lokalnie – tylko w obrębie głębokich rynien i obniżen powierzchni neogenu.

GZWP nr 127 Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie obejmuje swym zasięgiem centralną część obszaru przetargowego. Zbiornik tworzą piaszczyste osady neogenu. Ich strop występuje na zróżnicowanych głębokościach od 50 m do 150 m i jest izolowany od powierzchni terenu pokładem glin o miąższości 10–50 m. Średnia wodoprzewodność poziomu zbiornikowego wynosi około 250 m² /24h. Osady neogenu często są zaburzone glacitektonicznie, lokalnie porozcinane głębokimi dolinami czwartorzędowymi.

Tabela 7. Podstawowa charakterystyka hydrogeologiczna głównych zbiorników wód podziemnych GZWP

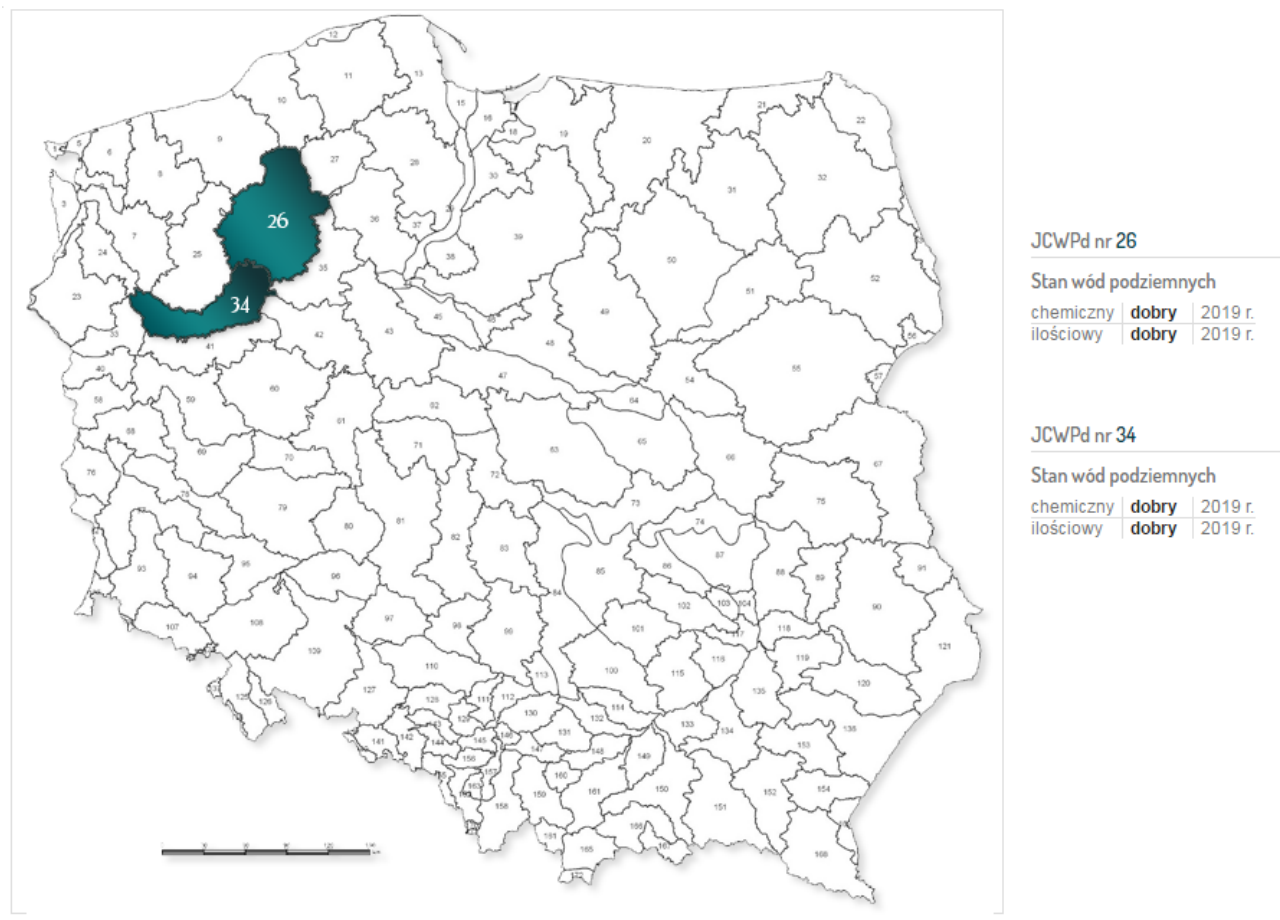
Numer, nazwa zbiornika	Wiek utworów Typ ośrodka wodonośnego	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [tys. m ³ /24h]	Średnia głębokość zwierciadła wód podziemnych [m p.p.t.]
125 Wałcz Piła	Q _M porowy	270,92	5–90
127 Subzbiornik Złotów-Piła-Strzelce Krajeńskie	Ng porowy	269,0	80–100
138 Pradolina Toruń-Eberswalde (Noteć)	Q _P porowy	192,72	1–9
139 Dolna kopalna Smogulec Margonin	Q _M porowy	40,8	10–60

Jednolite części wód podziemnych

Główne zasoby wodonośne w rejonie Piły znajdują się w osadach czwartorzędowych i trzeciorzędowych; wody w osadach mezozoicznych mają charakter podrzędny. Główne ujęcie wody dla potrzeb komunalnych miasta znajduje się na terenach leśnych niedaleko miejscowości Dobrzyca, ok. 5 km na północ od granic miasta. Woda z wodonośnych utworów czwartorzędowych pobierana jest przez 9 studni głębinowych – jest to tzw. bariera zachodnia. Dodatkowe ujęcia wody znajdują się w rejonie os. Gładyszewo oraz ul. Wałęckiej, a zasoby wody uzupełniane są przez zbiorniki retencyjne w okolicach wsi Dolaszewo.

W obrębie gminy Piła wydzielono dwie jednolite części wód podziemnych: zlewnię Gwdy (jcwpd nr 26) i zlewnię środkowej Noteci (jcwpd nr 34). Na obszarze gminy nie były prowadzone badania jakości wód podziemnych.

Mapa stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary

Jcwpd nr 26

W granicach JCWPd nr 26, w ramach monitoringu diagnostycznego w 2019 r., opróbowano 11 punktów pomiarowych. Wyłącznie jeden z nich położony jest na terenie powiatu pilskiego, tak więc analizie poddano wyłącznie jeden punkt pomiarowy.

- Głębokość: 41,58 m

- Przedział warstwy wodonośnej: 81,5 – 99,5 m
- Zwierciadło wody: swobodne

Na obszarze JCWPd nr 26 zagrożeniem dla dobrego stanu chemicznego wód jest oddziaływanie ognisk zanieczyszczeń, szczególnie w przypadku braku izolacji czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Jednak stan chemiczny tej jednostki określono jako dobry.

Wyniki badań jakości jednolitej części wód podziemnych nr 26²

Numer JCWPd [wg podziału na 172 części]	Kod UE JCWPd [wg podziału na 172 części]	Identyfikator UE punktu pomiarowego [wg podziału JCWPd na 172 części]
26	PLGW600026	PL600026_003

Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	Zwierciadło wody	Typ ośrodka wodonośnego	Rodzaj punktu pomiarowego	Użytkowanie terenu	Rok badań	Data poboru próbki
41,58	81,50-99,50	swobodne	porowy	st. wiercona	4. Zabudowa wiejska	2019	2019-07-09

Odczyn pH - wartość terenowa	Temperatura - wartość terenowa [°C]	Tlen rozpuszczony - wartość terenowa [mgO ₂ /l]	Przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C - wartość laboratoryjna [µS/cm]	Odczyn pH - wartość laboratoryjna	Ogólny węgiel organiczny [mgC/l]	Amonowy jon [mgNH ₄ /l]	Antymon [mgSb/l]	Arsen [mgAs/l]	Azotany [mgNO ₃ /l]	Azotyny [mgNO ₂ /l]	Bar [mgBa/l]	Beryl [mgBe/l]	Bor [mgB/l]	Chlorki [mgCl/l]
7,30	9,6	0,00	641,00	7,33	<1,0	0,39	<0,00005	<0,002	1,69	<0,01	0,065	<0,00005	0,02	48,40

Chrom [mgCr/l]	Cyjanki wolne [mgCN/l]	Cyna [mgSn/l]	Cynk [mgZn/l]	Fluorki [mgF/l]	Fosforany [mgPO ₄ /l]	Glin [mgAl/l]	Kadm [mgCd/l]	Kobalt [mgCo/l]	Magnez [mgMg/l]	Mangan [mgMn/l]	Miedź [mgCu/l]	Molibden [mgMo/l]	Nikiel [mgNi/l]	Ołów [mgPb/l]	Potas [mgK/l]	Rtęć [mgHg/l]	Selen [mgSe/l]
<0,003	<0,003	<0,0005	<0,003	<0,10	<0,30	0,0029	<0,00005	<0,00005	12,5	0,348	0,00036	0,00023	<0,0005	<0,00005	1,9	<0,0001	<0,002

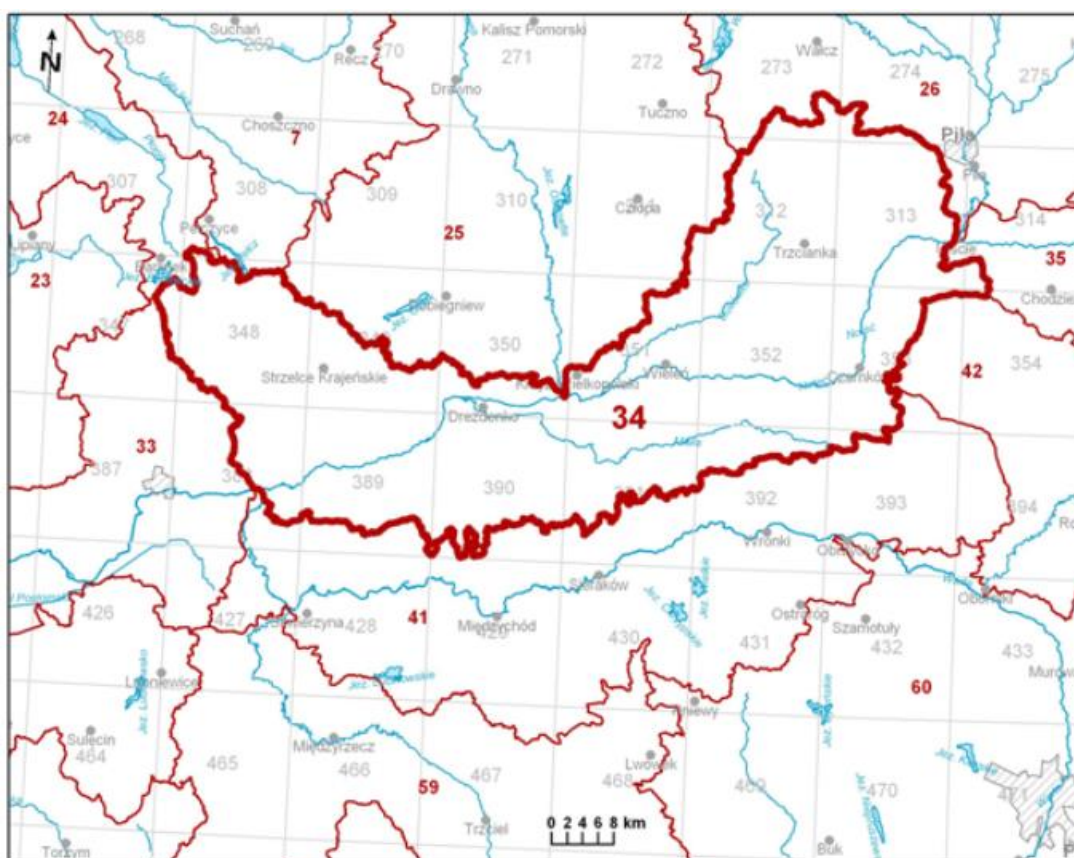
Siarczany [mgSO ₄ /l]	Sód [mgNa/l]	Srebro [mgAg/l]	Tal [mgTl/l]	Tytan [mgTi/l]	Uran [mgU/l]	Wanad [mgV/l]	Wapń [mgCa/l]	Wodorowęglany [mgHCO ₃ /l]	Żelazo [mgFe/l]
93,20	17,8	<0,00005	<0,00005	<0,002	<0,00005	<0,001	114,6	249,0	3,99

² <http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa.172.html>, 2019 r.

JCWPd nr 34

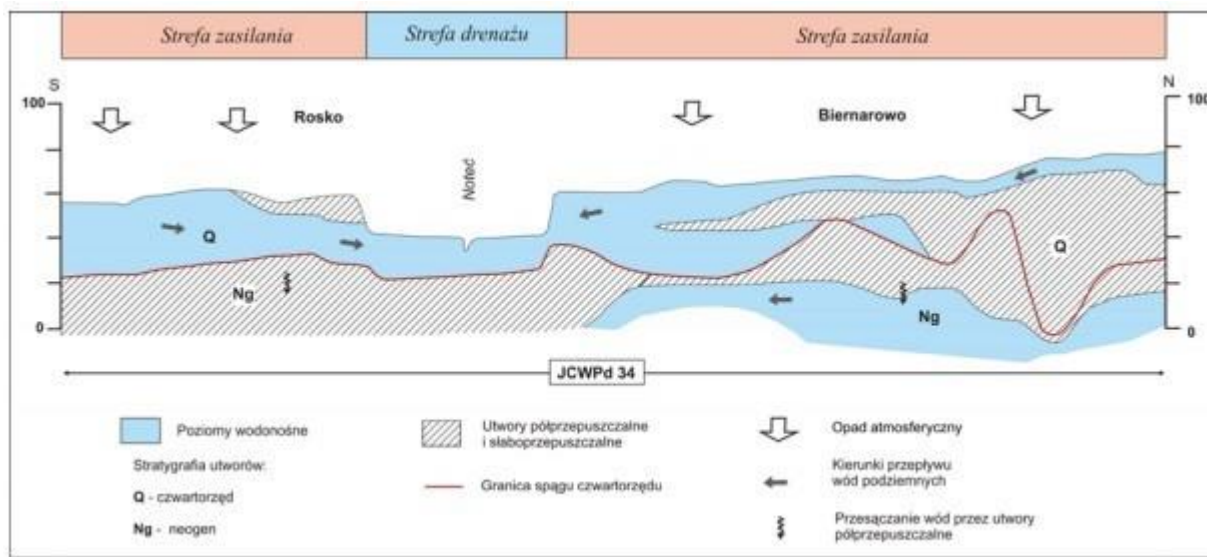
Charakterystyka hydrogeologiczna:

JCWPd nr 34 znajduje się w regionie wodnym Warty i zajmuje powierzchnię 2753,5 km². Główne znaczenie użytkowe na obszarze JCWPd ma czwartorzędowe piętro wodonośne. Poniżej tego piętra występują wody w utworach neogenu ujmowanych jedynie lokalnie. Wody podziemne z obszaru JCWPd są wykorzystywane głównie do celów komunalnych. W osadach czwartorzędowych zostały udokumentowane trzy poziomy wodonośne. Poziom gruntowy jest pierwszym od powierzchni terenu poziomem wodonośnym. Występuje powszechnie w obrębie piasków i żwirów tarasów dolin rzecznych, sandrów, lokalnie ozów, kemów i moren czołowych ostatniego zlodowacenia.

- Głębokość: 2,5 m
- Przedział warstwy wodonośnej: 3,0 – 5,0 m
- Zwierciadło wody: swobodne

Model koncepcyjny krążenia wód w JCWP nr 34

Wyniki badań jakości jednolitej części wód podziemnych nr 34³

Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	Kod UE JCWPd (wg podziału na 172 części)	Identyfikator UE punktu pomiarowego (wg podziału JCWPd na 172 części)
34	PLGW600034	PL600034_001

Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	Zwierciadło wody	Typ ośrodka wodonośnego	Rodzaj punktu pomiarowego	Użytkowanie terenu	Rok badań	Data poboru próbki
2,50	3,00-5,00	swobodne	porowy	piezometr	4. Zabudowa wiejska	2019	2019-07-24

Odczyn pH - wartość terenowa	Temperatura - wartość terenowa [°C]	Tlen rozpuszczony - wartość terenowa [mgO ₂ /l]	Przewodność elektryczna właściwa w 20°C - wartość laboratoryjna [µS/cm]	Odczyn pH - wartość laboratoryjna	Ogólny węgiel organiczny [mgC/l]	Amonowy jon [mgNH ₄ /l]	Antymon [mgSb/l]	Arsen [mgAs/l]	Azotany [mgNO ₃ /l]	Azotyny [mgNO ₂ /l]	Bar [mgBa/l]	Beryl [mgBe/l]	Bor [mgB/l]	Chlorki [mgCl/l]
7,99	11,5	4,77	303,00	7,87	<1,0	<0,05	<0,00005	<0,002	10,50	<0,01	0,012	<0,00005	0,02	6,42

Chrom [mgCr/l]	Cyjanki wolne [mgCN/l]	Cyna [mgSn/l]	Cynk [mgZn/l]	Fluorki [mgF/l]	Fosforany [mgPO ₄ /l]	Glin [mgAl/l]	Kadm [mgCd/l]	Kobalt [mgCo/l]	Magnez [mgMg/l]	Mangan [mgMn/l]	Miedź [mgCu/l]	Molibden [mgMo/l]	Nikiel [mgNi/l]	Ołów [mgPb/l]	Potas [mgK/l]	Rtęć [mgHg/l]	Selen [mgSe/l]
<0,003	<0,003	<0,0005	<0,003	<0,10	<0,30	0,0068	<0,00005	<0,00005	4,8	<0,001	0,00109	0,00010	<0,0005	<0,00005	7,4	<0,0001	<0,002

Siarczany [mgSO ₄ /l]	Sód [mgNa/l]	Srebro [mgAg/l]	Tal [mgTl/l]	Tytan [mgTi/l]	Uran [mgU/l]	Wanad [mgV/l]	Wapń [mgCa/l]	Wodorowęglany [mgHCO ₃ /l]	Żelazo [mgFe/l]
51,60	4,3	<0,00005	<0,00005	<0,002	0,00011	<0,001	52,7	128,0	<0,01

³ <http://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa.172.html>, 2019 r.

Cele środowiskowe

Jakość wód, przede wszystkim tych przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, ma istotny wpływ zarówno na zdrowie społeczeństwa, jak i na prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów. Pomimo odnotowanej w ostatnich latach znacznej poprawy jakości wód, która jest efektem ograniczenia produkcji w wielu branżach przemysłu, unowocześnienia technologii

i budowy oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych, stan jakości powierzchniowych wód płynących oraz jezior jest wciąż niewystarczający. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód oraz racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi wymaga podjęcia i wdrożenia szeregu działań w zakresie: przemysłu, rolnictwa, gospodarki komunalnej, zagospodarowania przestrzennego, kształtowania stosunków wodnych i ochrony środowiska wodnego oraz działań organizacyjno-prawnych i edukacyjnych.

Cele środowiskowe powinny zostać osiągnięte w możliwie najkrótszym terminie. Jednakże przewiduje się możliwość wprowadzenia odstępstwa od założonych celów środowiskowych, jeżeli ich osiągnięcie nie będzie możliwe z określonych przyczyn. Integralną częścią celów środowiskowych są tak zwane wyłączenia obejmujące:

- 1) przedłużenie terminu – dobry stan musi zostać osiągnięty najpóźniej do 2021 lub 2027 r., albo w najkrótszym terminie po 2027 r., na jaki pozwalają warunki naturalne;
- 2) osiągnięcie mniej rygorystycznych celów;
- 3) tymczasowe pogorszenie się stanu z przyczyn naturalnych lub w wyniku działania siły wyższej;
- 4) nowe zmiany charakterystyki fizycznej części wód powierzchniowych lub zmiany poziomu części wód podziemnych, lub też niezapobieżenie pogorszeniu się stanu części wód powierzchniowych (z bardzo dobrego do dobrego) w wyniku nowych form zrównoważonej działalności gospodarczej człowieka.

Przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego do 2021 r. lub 2027 r., czy też ustanowienie mniej rygorystycznego celu możliwe jest w sytuacji, gdy działania niezbędne do osiągnięcia stanu dobrego są nierealne z technicznego punktu widzenia lub nieproporcjonalnie kosztowne, a także, gdy wszystkie działania naprawcze miały być wdrożone do 2015 r., ale efekty tych działań nie były oczekiwane do tego czasu ze względu na warunki naturalne. Wskazane jest tutaj w pierwszej kolejności rozpatrzenie możliwości osiągnięcia celu w późniejszym terminie i dopiero, gdy szczegółowe analizy wykażą, iż jest to niemożliwie – wskazanie mniej rygorystycznego celu.

Artykuł 38f ust. 1 ustawy – Prawo wodne określa, iż celem środowiskowym dla obszarów chronionych wskazanych w art. 113 ust. 4 jest osiągnięcie norm i celów wynikających z przepisów szczególnych, na podstawie których zostały utworzone.

Szczegółowe cele dla obszarów chronionych ze wskazaniem JCW zawarte są w załączniku nr 2 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Wskaźniki jakości wody przeznaczonej do poboru na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia ujęte w rozporządzeniu o wodach wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności stanowią dodatkowy wymóg celu środowiskowego dla JCW. Wody powierzchniowe przeznaczone na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, których stan jest zagrożony pogorszeniem, należy chronić poprzez ustanowienie strefy ochronnej ujęcia, tak aby jakość wody nie uległa pogorszeniu. Zgodnie z art. 58 ustawy – Prawo wodne, strefy ochronne ustanawia się w drodze aktu prawa miejscowego, na wniosek i koszt właściciela ujęcia wody. Tak więc dodatkowy cel nie dotyczy całej JCWP.

Realizacja zadań wyznaczonych w POŚ dla gminy Piła zlokalizowane są w obszarze dorzecza Odry, dla którego opracowano Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, przyjęty Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016, poz. 1967)

Realizacja zadań wyznaczonych w POŚ dla gminy Piła nie będzie powodowała dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, przez co nie spowoduje pogorszenia stanu chemicznego wód podziemnych, jak również nie będzie miała negatywnego wpływu na cele środowiskowe dotyczące stanu ilościowego wód podziemnych.

Realizacja zadań wyznaczonych w POŚ dla gminy Piła nie będzie powodowała również dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, przez co nie wpłynie na pogorszenie stanu ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych. Planowane zadania nie przyczynią się do zmiany obecnie występującego stanu (potencjału) ekologicznego JCWP. Zaprojektowane rozwiązanie instalacji nie wpłyną ujemnie na stan ekologiczny wód powierzchniowych i podziemnych oraz na cele środowiskowe dla nich określone w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Po ocenie wpływu planowanych przedsięwzięć na jednolite części wód, należy uznać, iż ich realizacja nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Ujęcia wód podziemnych

Miasto Piła czerpie wodę surową z:

- 9 studni głębinowych zlokalizowanych w lesie na terenie gminy Szydłowo,
- 2 studni głębinowej przy ul. Wałęckiej 20 w Pile,
- 3 studni głębinowych na osiedlu Gładyszewo w Pile.

Wody podziemne eksploatowane wzdłuż wschodniej krawędzi rynny rzeki Rudy są mało zmineralizowane, średnio twarde oraz pozbawione mętności oraz zabarwienia. Aby uzyskać wodę

do picia trzeba z niej usunąć nadmiar żelaza i manganu poprzez napowietrzenie oraz filtrację.

Woda surowa z ujęcia tłoczona jest pompami głębinowymi do budynku technologicznego Stacji Uzdatniania Wody przy ul. Wałęckiej w Pile. Po napowietrzeniu i odgazowaniu woda spływa do komory reakcji, a następnie przepływa przez pośpieszne filtry otwarte, gdzie następuje redukcja związków żelaza i manganu.

Pompy drugiego stopnia tłoczą wodę uzdatnioną ze zbiornika podfiltrowego do sieci miejskiej oraz do zbiorników wyrównawczych zlokalizowanych w miejscowości Dolaszewo.

Stacja Uzdatniania Wody w Pile jest wysoko wyspecjalizowanym i nowoczesnym obiektem. Do Centralnej Dyspozytorni przekazywane są wszelkie dane dotyczące poboru wody z każdej studni oraz pomiary przepływu i ciśnienia na rurociągu tłocznym miasta Piły.

7.2. Wody powierzchniowe

Warunki wodne i zagrożenia osuwiskowe

Sieć hydrograficzną tworzą rzeki Noteć i Gwda wraz z dopływami oraz zbiorniki wód stojących, w tym m.in. jeziora: Płotki, Jeleniowe, Rudnickie, Siekiera, Laskowskie Wielkie, Linowo oraz Głębokie, a także sztuczny zbiornik retencyjny – Fig. 1.2. Punkty załamania granic oraz pozycja obszaru przetargowego „Piła” na tle sąsiednich koncesji Obszar przetargowy „Piła” 7 Zalew Koszyce. Obszary dolinne obu rzek są klasyfikowane jako tereny zagrożone podtopieniami, przy czym dla Noteci ich zasięg jest znacznie rozleglejszy niż dla Gwdy. Dodatkowo, w przypadku Noteci, wzdłuż północnej granicy zasięgu ich występowania (rejon miejscowości Kaczory – Miasteczko Krajeńskie – Białośliwie) oraz w części południowej (rejon od Ujścia do Chodzieży) znajdują się tereny predysponowane do występowania ruchów masowych.

Ocena stanu wód powierzchniowych płynących

Ocenę stanu wód płynących wykonano za podstawie wyników badań elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych oraz wspierających elementy biologiczne obserwacji hydromorfologicznych, pochodzących z Państwowego Monitoringu Środowiska.

Podstawę do wykonania oceny stanu JCWP za rok 2019 stanowiły:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2019 r. poz 2149)
- wytyczne GIOŚ, które uwzględniają zapisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku – Prawo wodne. Ustawa, która weszła w życie 1 stycznia 2018 roku, zmieniła m.in. obowiązki wioś w zakresie wykonywania ocen. Zgodnie z art. 349 ustawy, wioś nie wykonuje oceny

spełnienia wymagań dla obszarów chronionych. Wprowadzono również zmiany w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych – zgodnie z art. 104 przywołanej ustawy w celu zmniejszenia zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobiegania dalszemu zanieczyszczeniu opracowuje się i wdraża program działań, który będzie obowiązywał na obszarze całego państwa, a nie jak w latach poprzednich – w obrębie wyznaczonych obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (OSN).

Ponadto zgodnie z wytycznymi GIOŚ zrezygnowano z oceny stanu wód uwzględniającej zasadę dziedziczenia ocen z lat poprzednich. Omawiana ocena stanu wód obejmuje jedynie rok 2019, w związku z czym jest nieporównywalna z oceną wykonaną rok wcześniej.

Uzyskane, na podstawie prowadzonego w 2019 roku monitoringu, wyniki badań pozwoliły na sporządzenie klasyfikacji elementów jakości wód, stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz na oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Stan ekologiczny (dla naturalnych JCWP), potencjał ekologiczny (dla silnie zmienionych lub sztucznych JCWP), stan chemiczny oraz stan jednolitych części wód sklasyfikowano na podstawie wyników badań uzyskanych w roku 2019 w reprezentatywnym punkcie pomiarowo-kontrolnym, JCWP uzyskuje dobry stan wód, gdy jej stan chemiczny jest dobry i jednocześnie stan/potencjał ekologiczny jest co najmniej dobry.

Tabela 8. Informacje o stanie JCW na obszarze Gminy Miejskiej Piła, wyniki z 2019 r.⁴

PLRW6000201886999	Gwda od Piławy do ujścia
PLRW600018188729	Krępica
PLRW600021188739	Noteć od Gwdy do Kanału Romanowskiego
PLRW600018188692	Ruda

1. ELEMENTY BIOLOGICZNE																											
Fitoplankton			Chlorofil a		Fitobentos			Flora			Makrofity			Makroglony i okrytozależkowce			Makrobezkręgowce bentosowe			Ichtiofauna			Klasa elementów biologicznych				
1.1.			1.1.5.		1.2.						1.3.			1.4.			1.5.			1.6.							
wartość indeksu	Klasa	rok	stężenie średnie	rok	wartość indeksu	Klasa	rok	wartość indeksu	Klasa	rok	wartość indeksu	Klasa	rok	wartość indeksu	Klasa	rok	wartość indeksu	Klasa	rok	EFI+PL/IBI_P/L/LFI+LFI_EN	wartość indeksu	Klasa	rok	Rok najstarszych badań	Rok najnowszych badań	Klasa	
						1	2018					2	2018					2	2018					2018	2018	2	
					0,46	2	2019				42,2	2	2019				0,692	3	2019	0,69	-	2	2019	2019	2019	3	
0,8	2	2019	14,6	2019							36,8		2019				0,486	3	2019	0,416	0,667	4	2019	2019	2019	4	
						2	2017					2	2017					4	2017				5	2017	2017	2017	5

3.1 Stan fizyczny												
Temperatura wody			Zapach		Barwa		Przeźroczystość			Zawiesina ogólna		
3.1.1.			3.1.2.		3.1.3.		3.1.4.			3.1.5.		
wartość średnia	klasa	rok	krotność rozcieńczeń	rok	stężenie średnie	rok	wartość średnia	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok
	1	2018									1	2018
11,3	1	2019			22	2019				11,03	2	2019
14,4	1	2019									1	2016
	1	2017									2	2017

⁴ <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>;2019 r.

3.2 Warunki tlenowe

Tlen rozpuszczony			BZT5			ChZT - Mn			Ogólny węgiel organiczny			Nasylenie wód tlenem			ChZT - Cr		
3.2.1.			3.2.2.			3.2.3.			3.2.4.			3.2.5.			3.2.6.		
stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	wartość**	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok
	1	2018		1	2018		1	2018		1	2018					1	2018
10,5	1	2019	1,7	1	2019	7	1	2019	6	1	2019				26	2	2019
10,2	1	2019	2,7	1	2019		1	2016	7	1	2019					1	2016
	1	2017		>2	2017		2	2017		1	2017					2	2017

3.3 Zasolenie

Zasolenie			Przewodność w 20 °C			Substancje rozpuszczone			Siarczany			Chlorki			Wapń			Magnez			Twardość ogólna					
3.3.1.			3.3.2.			3.3.3.			3.3.4.			3.3.5.			3.3.6.			3.3.7.			3.3.8.					
stężenie średnie	klasa	rok	wartość średnia	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	wartość średnia	klasa	rok
				1	2018					1	2018		2	2018		1	2018		1	2018				1	2018	
			491	2	2019	373	>2	2019	34	2	2019	16	2	2019	103	>2	2019	12,1	>2	2019	295	>2	2019	295	>2	2019
			466	1	2019	377	1	2019															233	1	2019	
				1	2017		1	2017		1	2017		2	2017		1	2017		1	2017				1	2017	

3.4 Zakwaszenie

3.5 Substancje biogenne

Odczyn pH			Zasadowość ogólna			Azot amonowy			Azot Kjeldahla			Azot azotanowy			Azot azotynowy			Azot ogólny			Fosfor fosforanowy (V)			Fosfor ogólny		
3.4.1.			3.4.2.			3.5.1.			3.5.2.			3.5.3.			3.5.4.			3.5.5.			3.5.6.			3.5.7.		
wartość średnia	klasa	rok	wartość średnia	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok
	1	2018		1	2018		2	2018		2	2018		1	2018		2	2018		2	2018		>2	2018		1	2018
7,9	1	2019	271	>2	2019	0,2	2	2019	1,4	2	2019	0,525	1	2019	0,0193	2	2019	1,9	1	2019	0,036	1	2019	0,108	1	2019
8	1	2019				0,12	1	2019	1,5	2	2019	0,848	1	2019	0,0226	2	2019	2,4	1	2019	0,062	1	2019	0,151	1	2019
	1	2017		1	2017		2	2017		>2	2017		1	2017		1	2017		2	2017		1	2017		2	2017

Aldehyd mrówkowy			Arsen			Bar			Bor			Chrom sześciowartościowy			Chrom ogólny			Cynk			Miedź			Fenole lotne – indeks fenolowy		
3.6.1.			3.6.2.			3.6.3.			3.6.4.			3.6.5.			3.6.6.			3.6.7.			3.6.8.			3.6.9.		
stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok	stężenie średnie	klasa	rok
	2	2018		1	2018		2	2018		2	2018		1	2018		1	2018		1	2018		1	2018		1	2018
0,021	2	2019	<LoQ	1	2019	0,04	2	2019	0,03	2	2019	<LoQ	1	2019	<LoQ	1	2019	<LoQ	1	2019	<LoQ	1	2019	<LoQ	1	2019
	2	2016		1	2016		1	2016		1	2016		1	2016		1	2016		1	2016		1	2016		2	2016
	2	2017		2	2017		2	2017		2	2017		1	2017		2	2017		1	2017		2	2017		1	2017

Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne			Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego				Prawdopodobieństwo błędnej klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego	Rok określenia prawdopodobieństwa błędnej klasyfikacji stanu/potencjału
Rok najstarszych badań	Rok najnowszych badań	Klasa	Rok najstarszych badań	Rok najnowszych badań	Klasa	Stan / potencjał ekologiczny		
2018	2018	2	2018	2018	3	umiarkowany potencjał ekologiczny	0,468273	2020
2019	2019	2	2019	2019	3	umiarkowany potencjał ekologiczny	0,917818	2020
2016	2016	2	2016	2019	4	słaby potencjał ekologiczny	0,360778	2020
2017	2017	2	2017	2017	5	zły stan ekologiczny	0,725611	2020

Badania i ocena jakości osadów dennych rzek.

Badania i ocena jakości osadów dennych w rzekach i jeziorach są częścią monitoringu jakości wód powierzchniowych, realizowaną na poziomie krajowym.

Celem monitoringu osadów dennych jest ocena ich stanu chemicznego poprzez określenie stopnia zanieczyszczenia metalami ciężkimi i trwałymi zanieczyszczeniami organicznymi ulegającymi akumulacji oraz analiza długoterminowych trendów zmian tych zanieczyszczeń.

Sposób oceny jakości osadów nie jest uregulowany aktami prawnymi, ustalającymi zakres kontrolowanych substancji i ich wartości progowe. Na potrzeby Państwowego Monitoringu środowiska ocena jakości osadów dennych wykonywana jest przy zastosowaniu kryterium geochemicznego i ekotoksykologicznego.

Kryterium geochemiczne umożliwia ocenę stopnia zanieczyszczenia osadów dennych poprzez porównanie zawartości składników zanieczyszczających z zawartościami spotykanymi w naturalnych lub nieznacznie zanieczyszczonych osadach. Za wartość anomalną pierwiastka w środowisku przyjmuje się jego stężenie wyższe niż suma średniej zawartości tego pierwiastka i dwóch odchyłeń standardowych określonych dla badanej populacji.

Ocena stanu jednolitych części wód jeziornych

Uzyskane, na podstawie prowadzonego w 2019 roku monitoringu, wyniki badań pozwoliły na sporządzenie klasyfikacji elementów jakości wód, stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz na oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Ocenę przeprowadzono na podstawie rozporządzenia MŚ z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1187). Dodatkowo uwzględniono zasady określone szczegółowo w opracowanych przez GIOŚ wytycznych dla wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska do przeprowadzenia oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych (GIOŚ, Warszawa 2019).

Przeprowadzono kolejno klasyfikację poszczególnych elementów jakości wód powierzchniowych (elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych, chemicznych), klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego, klasyfikację stanu chemicznego oraz ocenę stanu badanych jednolitych części wód powierzchniowych.

7.3. Retencja wód i zagrożenie powodziowe

Zdolnością retencyjną nazywa się zdolność do gromadzenia zasobów wodnych i przetrzymywania ich w określonym czasie. Wzrost zdolności retencyjnych zlewni wynika z opóźniania spływu powierzchniowego oraz zmiany wód opadowych i roztopowych na odpływ gruntowy. Retencja pozwala na rozłożenie w czasie nadmiaru odpływających wód i powstrzymanie ich okresu deficytu. Ogólnie rozróżnia się retencję naturalną oraz sztuczną sterowaną i niesterowaną.

W granicach administracyjnych Piły znajdują się:

- zbiornik retencyjny na rzece Gwda o pow. 46 ha o funkcji energetycznej i przeciwpowodziowej, w północnej części miasta,
- zbiornik retencyjny na rzece Ruda o pow. 104 ha o funkcji przeciwpowodziowej, w północnej części miasta.

W przypadku małych zlewni podstawowe znaczenie dla gospodarowania ich zasobami ma tzw. mała retencja; jest ona rozumiana jako działania techniczne i nietechniczne mające na celu ochronę ilościową i jakościową zasobów wodnych poprzez spowalnianie obiegu wody. Małą retencję należy traktować jako działanie długofalowe i obejmujące obszar całych zlewni rzecznych. Obecnie najbardziej efektywnym sposobem zwiększania retencji jest:

- budowa małych zbiorników wodnych i oczek wodnych,
- regulacja odpływu ze stawów i oczek wodnych,
- gromadzenie wody w rowach melioracyjnych, kanałach,
- retencjonowanie odpływów z systemów drenarskich,
- zwiększenie retencji dolinowej.

Głównym zadaniem małej retencji jest gromadzenie wody do bezpośredniego użycia, ale również regulacja i kontrola wody w środowisku. Realizacja obiektów małej retencji przyczynia się również do:

- spowolnienia odpływu wód powierzchniowych,
- podniesienia poziomu wód gruntowych,
- powstrzymania degradacji siedlisk wodno-bagiennych,
- zwiększenia różnorodności biologicznej obszaru,
- powstrzymania erozji terenowej.

Obiekty małej retencji można podzielić ze względu na funkcje, jakie mogą pełnić. Mogą służyć głównie jako obiekty magazynujące wodę na potrzeby gospodarcze (nawodnienia rolnicze, hodowla ryb, mała energetyka), przeciwpowodziowe, przeciwpożarowe, przeciwdziałające erozji wodnej, mające znaczenie krajobrazowe i rekreacyjne, ekologiczne.

Uwzględnienie zasięgu obszarów małej retencji oraz warunków ochrony przeciwpowodziowej w ich obrębie stanowi istotny element i powinien zostać uwzględniony w: planie zagospodarowania przestrzennego województwa, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gmin, planach miejscowych oraz decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów. Ponadto równie ważna jest realizacja zadań, jakie nakreśla „Plan operacyjny ochrony przed powodzią województwa wielkopolskiego”.

Potencjalne zagrożenie powodziowe dla miasta Piły związane z występowaniem na jej terenie rzeki Gwda.

Od mostu na północnym odcinku obwodnicy wałeckiej wije się przez Piłę krętą, ośmiokilometrową wstęgą. Minąwszy osiedla Koszyce i Jadwiżyn dociera do śródmieścia i rozwidla się, obejmując dwoma ramionami objąć Park na Wyspie. Muska Zamoście i opuszcza miasto płynąc do Leszkowa i Kaliny, potem zawraca do Staszyc i Motylewa, a wreszcie w Ujściu wpada do Noteci tuż obok nieczynnego już portu żeglugi śródlądowej.

Gwdę w granicach miasta upodobała sobie całkiem liczna populacja ptaków wodnych, dzikich kaczek, łysek i gęsi - które zwykle odlatują do cieplejszych rejonów kontynentu, ale akurat w Pile chętnie zimują. Niemal do śródmieścia zapuszczają się bobry introdukowane przed laty w dorzecze Gwdy, o czym świadczą ślady ich zębów na pniach nadrzecznych drzew. Przemierzając pieszo lub rowerem ścieżki wzdłuż rzeki i zakoli starorzecza przylegających do głównego koryta, przy odrobinie szczęścia można spotkać te niezwykle płochliwe stworzenia.

„Plan operacyjny ochrony przed powodzią województwa wielkopolskiego” - ujmuje organizację współdziałania i kierowania wszystkich organów administracji rządowej i samorządowej działających w województwie:

1. wariant nr 1 – w sytuacji, gdy nie wprowadzono stanu klęski żywiołowej.
2. wariant nr 2 – po wprowadzeniu stanu klęski żywiołowej.

Ponadto Wojewoda dysponuje opracowaną „Oceną stanu zabezpieczeń przeciwpowodziowych województwa”.

Niniejszy dokument jest wypełnieniem zadań Wojewody w zakresie dokonania oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego województwa wielkopolskiego.

Do głównych elementów poddanych analizie w zakresie ochrony przeciwpowodziowej poddano:

- studium ochrony przeciwpowodziowej w regionie wodnym;
- projekt planu ochrony przeciwpowodziowej regionu wodnego;
- ochrona ludzi i mienia przed powodzią, w aspekcie zachowania i tworzenia wszelkich systemów retencji wód, budowę i rozbudowę zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polderów przeciwpowodziowych
- ochrona ludzi i mienia przed powodzią, w aspekcie racjonalnego retencjonowania wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych oraz sterowania przepływami wód;
- ochrona ludzi i mienia przed powodzią, w aspekcie funkcjonowania systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze oraz hydrosferze (osłona meteorologiczna i osłona hydrologiczna);
- ochrona ludzi i mienia przed powodzią, w aspekcie kształtowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, budowanie oraz utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych, a także kanałów ulgi.

działania, pod nadzorem Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska, mające na celu określenie stanu jakości powietrza. System rocznej oceny jakości powietrza jaki stosuje się w strefie, do której przynależy gmina Piła, służy do określenia potrzeby włączenia programów ochrony powietrza. Jest to reakcja na potencjalne wystąpienie złego stanu jakości powietrza i wdrożenie przez zarząd województwa planów naprawczych.

8.1. Jakość powietrza⁵

Miasto Piła jest objęta bezpośrednim monitoringiem zanieczyszczeń do powietrza prowadzonym przez Centralne Laboratorium Badawcze Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska z siedzibą w Poznaniu. Stacja pomiarowa jakości powietrza znajduje się na ulicy Kusocińskiego w Pile i jej celem pomiarowym jest ochrona zdrowia ludzi. Stosuje się automatyczne oraz manualne metody pomiaru.

Szczegółowe informacje o stacji:
Piła, ul. Kusocińskiego

Informacje podstawowe

Kod krajowy	WpPiłaKusoci
Kod międzynarodowy	PL0468A
Strefa	strefa wielkopolska
Nazwa stacji	Piła, ul. Kusocińskiego
Adres	Piła, ul. Kusocińskiego
Wsp. WGS84	φ 53,154408 λ 16,759572

⁵ https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current/station_details/info/920 dane za 2019 r.

Parametry mierzone na stacji to kolejno:

Kod strefy	Nazwa strefy	Kod stacji	Typ stanowiska	Zanieczyszczenie	Typ pomiaru	Wyk. w OR - ochr. zdr.	Wyk. w OR - ochr. roś.
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	tło	As(PM10)	manualny	Tak	Nie
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	tło	BaP(PM10)	manualny	Tak	Nie
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	tło	Cd(PM10)	manualny	Tak	Nie
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	tło	CO	automatyczny	Tak	Nie
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	tło	Ni(PM10)	manualny	Tak	Nie
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	tło	NO ₂	automatyczny	Tak	Nie
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	tło	Pb(PM10)	manualny	Tak	Nie
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	tło	PM10	manualny	Tak	Nie
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	tło	SO ₂	automatyczny	Tak	Nie

Dwutlenek siarki SO₂

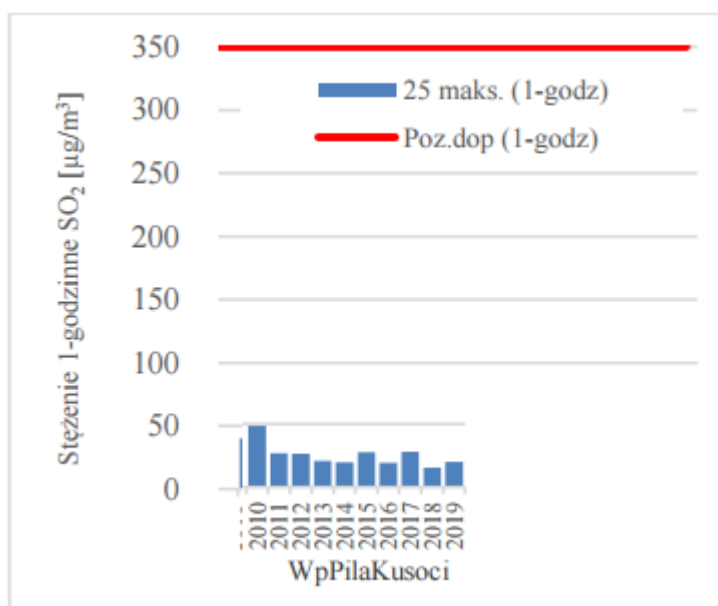
Roczna ocena jakości powietrza pod kątem dwutlenku siarki dokonywana jest z uwzględnieniem stężeń 1-godzinnych i 24-godzinnych. Ocenę wykonano na podstawie pomiarów automatycznych. Wykorzystano również wyniki modelowania matematycznego.

Na żadnym stanowisku pomiarowym nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu:

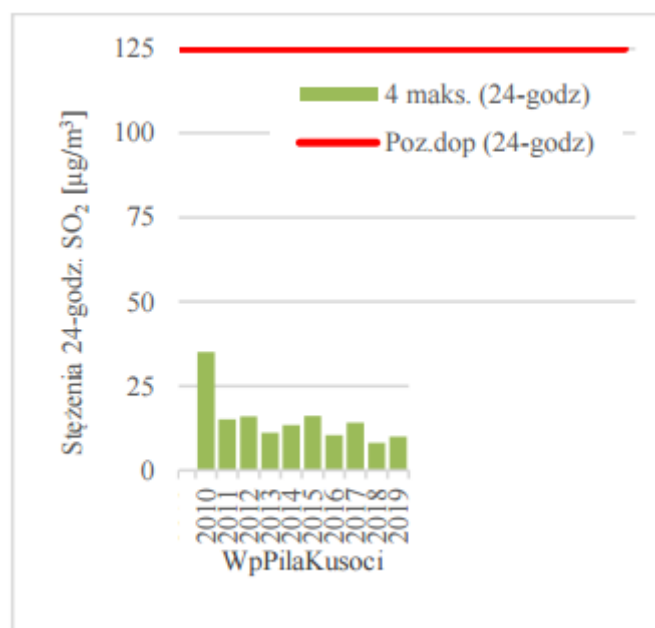
- dla pomiarów 24-godzinnych poziom dopuszczalny wynosi 125 µg/m³,
- dla pomiarów 1-godzinnych poziom dopuszczalny wynosi 350 µg/m³,
- wyniki modelowania nie wykazały przekroczeń wartości normatywnych

Parametry statystyczne obliczone na podstawie serii wyników pomiarów SO₂ na potrzeby oceny pod kątem ochrony zdrowia ludzi

Kod strefy	Nazwa strefy	Kod stacji	Nazwa stacji	Typ pomiaru	Kompletność [%]	L>350 (S1)	25 maks. (S1) [µg/m ³]	L>125 (S24)	4 maks. (S24) [µg/m ³]
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	Piła, ul. Kusocinkiego	automatyczny	99,0	0	20	0	10

Przebieg 25 maksymalnej wartości godzinowej stężenia dwutlenku siarki w mieście Piła na tle poziomu dopuszczalnego, w latach 2010 – 2019

Przebieg 4 maksymalnej wartości dobowej stężenia dwutlenku siarki w mieście Piła na tle poziomu dopuszczalnego, w latach 2010 – 2019

Dwutlenek azotu NO₂

Roczna ocena jakości powietrza dla dwutlenku azotu dokonywana jest z uwzględnieniem stężeń 1-godzinnych i średnich dla roku. Ocenę wykonano na podstawie wyników pomiarów automatycznych, wykorzystano również wyniki modelowania i obiektywnego szacowania.

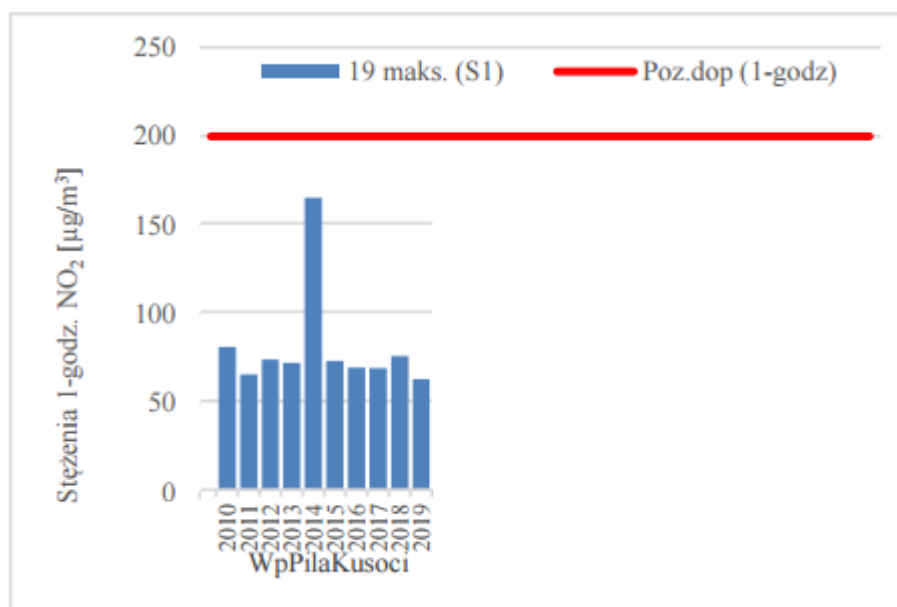
Na żadnym stanowisku pomiarowym nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu:

- dla okresu uśredniania wyników pomiarów - rok kalendarzowy - poziom dopuszczalny wynosi $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- dla pomiarów 1-godzinnych poziom dopuszczalny wynosi $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- wyniki obiektywnego szacowania nie wykazały przekroczeń wartości normatywnych.

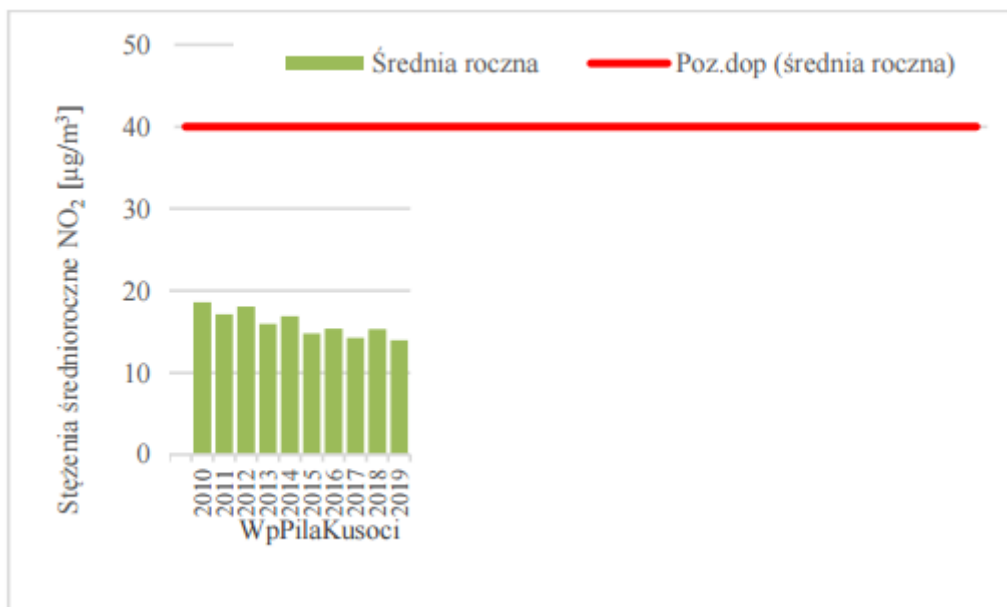
Oszacowane stężenia średnioroczne dwutlenku azotu na obszarze województwa wielkopolskiego wahały się od 5 do $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Parametry statystyczne obliczone na podstawie serii wyników pomiarów NO_2 na potrzeby oceny pod kątem ochrony zdrowia ludzi

Kod strefy	Nazwa strefy	Kod stacji	Nazwa stacji	Typ pomiaru	Kompletność [%]	Średnia Sa [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	L>200 (S1)	19 maks. (S1) [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	Piła, ul. Kusocinkiego	automatyczny	99	14	0	62

Przebieg 19 maksymalnej wartości godzinowej stężenia dwutlenku azotu na poszczególnych stanowiskach pomiarowych w mieście Piła na tle poziomu dopuszczalnego, w latach 2010 – 2019

Przebieg stężenia średniego dla roku dwutlenku azotu w mieście Piła na tle poziomu dopuszczalnego, w latach 2010 – 2019

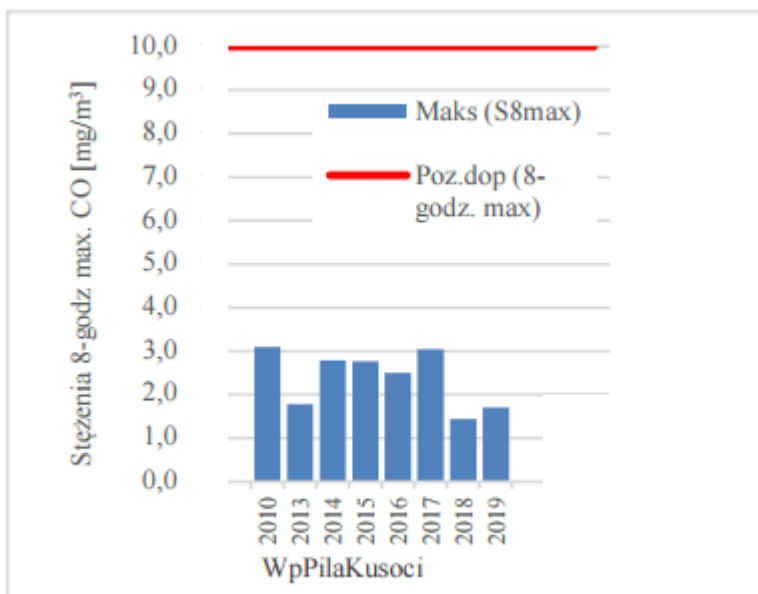
Tlenek węgla CO

W rocznej ocenie jakości powietrza dla tlenku węgla klasyfikacja opiera się na stężeniach 8-godzinnych kroczących, liczonych ze stężeń 1-godzinnych. Za podstawę klasyfikacji stref przyjęto pomiary automatyczne.

W ocenie rocznej nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu substancji, w związku z tym wszystkie strefy zaliczono do klasy A

Parametry statystyczne obliczone na podstawie serii wyników pomiarów CO na potrzeby oceny pod kątem ochrony zdrowia ludzi

Kod strefy	Nazwa strefy	Kod stacji	Nazwa stacji	Typ pomiaru	Kompletność [%]	S8max [mg/m ³]
PL3003	strefa wielkopolska	WpPiłaKusoci	Piła, ul. Kusocinkiego	automatyczny	98	2

Przebieg maksymalnej wartości 8-godzinowej stężenia tlenu węgla w mieście Piła na tle poziomu dopuszczalnego, w latach 2010 – 2019

Pył PM10

W przypadku pyłu PM10 klasyfikacja opiera się na dwóch wartościach kryterialnych: stężeniach 24-godzinnych i stężeniach średnich dla roku. Ocenę wykonano na podstawie pomiarów manualnych i automatycznych. Wykorzystano również wyniki modelowania matematycznego i obiektywnego szacowania. W mieście Piła nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej częstości przekroczeń dopuszczalnego poziomu dla 24 -godzin w roku kalendarzowym.

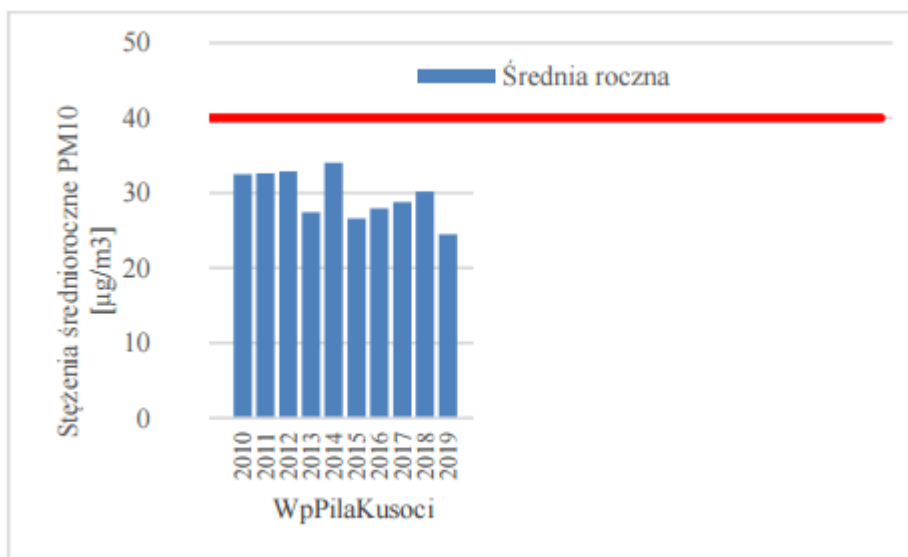
Nie odnotowano też przekroczenia stężenia średniego dla roku.

Liczba przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 dla doby oraz liczba uwzględnionych odliczeń dobowych na potrzeby oceny pod kątem ochrony zdrowia ludzi

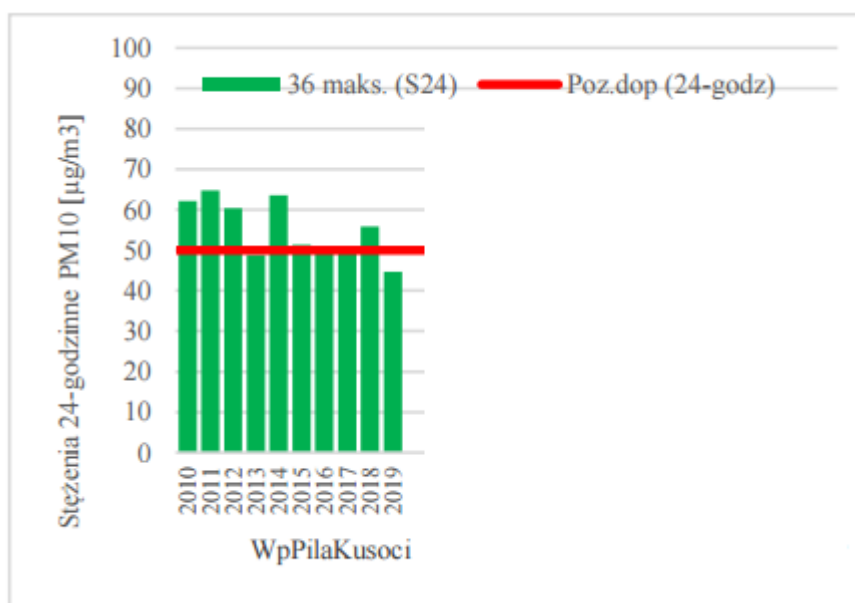
Kod strefy	Nazwa strefy	Kod stacji	Czas uśredniania	Liczba dni L>50 (S24)		
				w roku 2019	odliczenie*	suma L>50 (S24) po odliczeniu
PL3003	strefa wielkopolska	Piła, ul. Kusocinkiego	24g	24	0	24

Parametry statystyczne obliczone na podstawie serii wyników pomiarów stężenia pyłu PM10 na potrzeby oceny pod kątem ochrony zdrowia ludzi (w nawiasie podano liczbę dni z przekroczeniami przed zastosowaniem odliczenia udziału naturalnych źródeł emisji pyłu PM10).

Kod strefy	Nazwa strefy	Kod stacji	Nazwa stacji	Typ pomiaru	Komplet-ność [%]	Średnia Sa [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	L>50 (S24)	36 maks. (S24) [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
PL3003	strefa wielkopolska	WpPilaKusoci	Piła, ul. Kusocinkiego	manualny	99	25	24	45

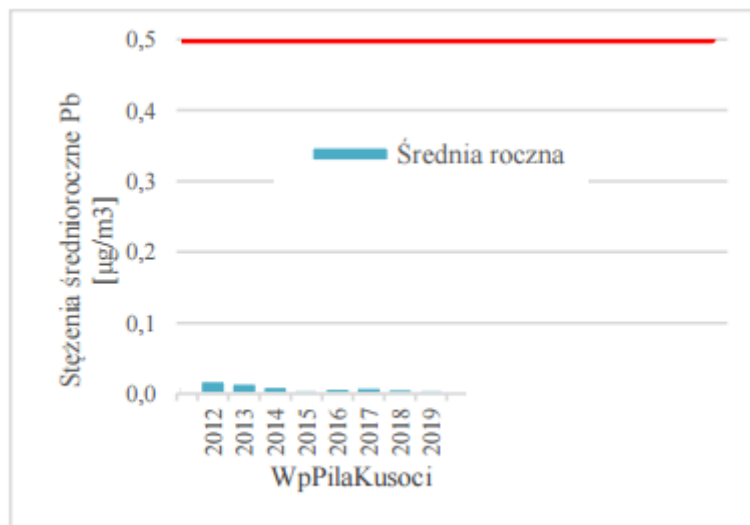

Przebieg stężenia średniego dla roku pyłu PM10 w mieście Piła na tle poziomu dopuszczalnego w latach 2010 – 2019

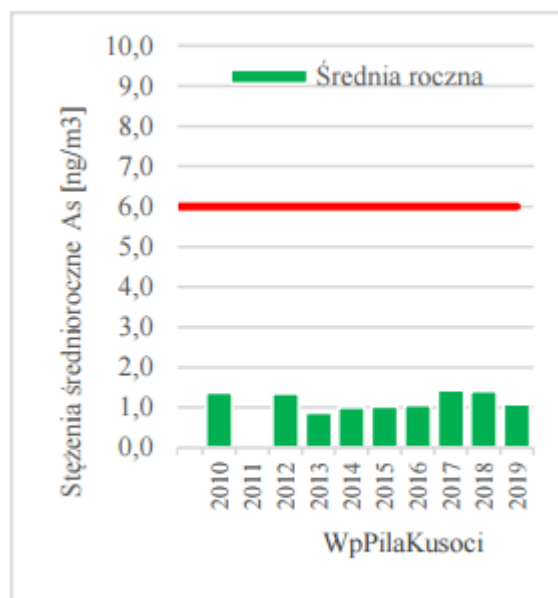

Przebieg 36-go stężenia 24-godzinnego pyłu PM10 w mieście Piła na tle poziomu dopuszczalnego w latach 2010 – 2019

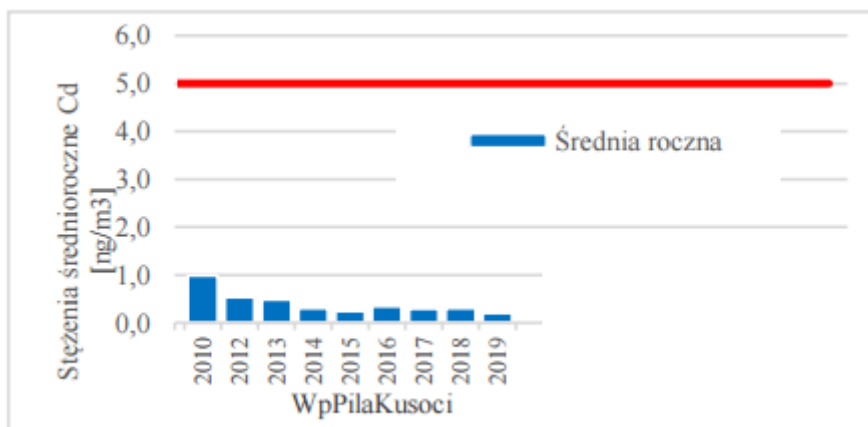
Ołów Pb w pyle PM10

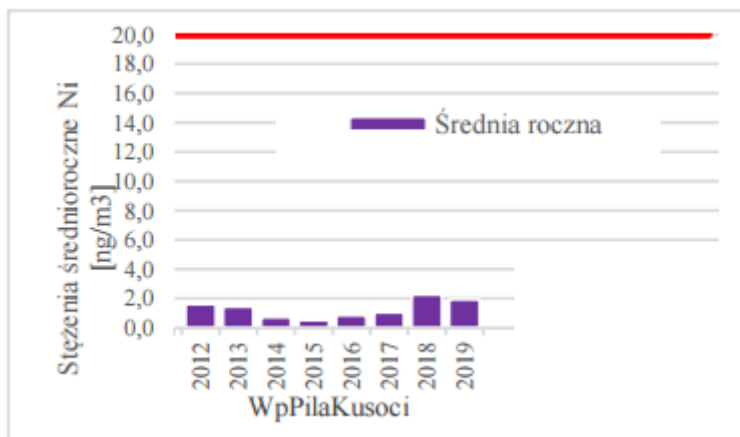
Arsen As w pyle PM10

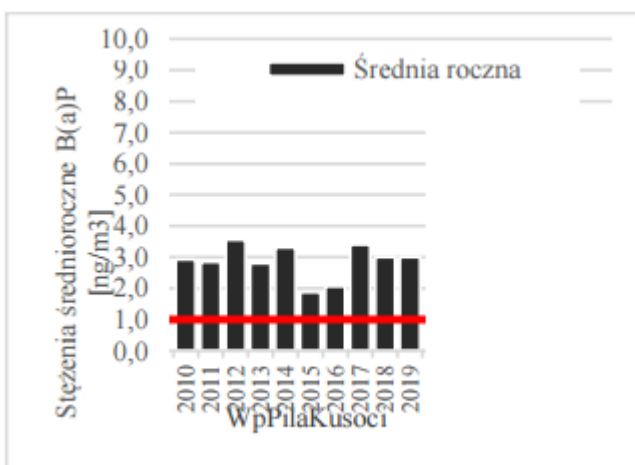
Kadm Cd w pyle PM10

Nikiel Ni w pyle PM10

Benzo(a)piren w pyle PM10

Analiza przebiegu stężenia średniego dla roku benzo(a)pirenu na stacji pomiarowej w mieście Piła, na przestrzeni lat 2010-2019, wykazała przekroczenia poziomu docelowego.

9. Zasoby przyrodnicze

Gmina Piła znajduje się w otoczeniu terenów o bogatych walorach przyrodniczych, czego świadectwem jest duże zróżnicowanie organizmów żywych funkcjonujących w ekosystemach lądowych, wodnych oraz zespołach ekologicznych. Intensywne badania nad bioróżnorodnością w tym rejonie zaowocowało powołaniem licznych obszarów chronionych. Niektóre z nich zostały włączone do sieci obszarów ochronnych Natura 2000. Mniejsze obiekty z kolei o walorach przyrodniczych objęto ochroną rezerwatową. Ponadto funkcjonują tutaj obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne i wiele pomników przyrody w postaci drzew bądź grupy drzew.

Obszary prawnie chronione zajmują w granicach administracyjnych Piły powierzchnię 4 016,90 ha. Wśród nich znajdują się rezerwat przyrody „Kuźnik”, rezerwat „Nietoperze w Starym Browarze”, obszary chronionego krajobrazu („Pojezierze Wałeckie i Dolina Gwdy”), obejmujące fragmenty północnej i wschodniej części miasta, „Dolina Noteci” obejmująca fragmenty południowo-wschodnich krańców miasta), a także Obszary Natura 2000, użytek ekologiczny i pomniki przyrody.

Rezerwat „Kuźnik”, ustanowiony w 1959 roku, w granicach administracyjnych Piły zajmuje powierzchnię 96,0 ha. W rezerwacie ochronie podlegają: fragment lasu zróżnicowanego siedliskowo (wraz z roślinnością i rzadkimi gatunkami zwierząt) oraz krajobraz pojezierny (jeziora, różne typy siedlisk leśnych, źródlisk i torfowisk). W skład rezerwatu wchodzi rynek jeziorne: Jezioro Rudnickie z przepływającą rzeką Rudą oraz rynek Kuźnicka z jeziorami Kuźniczek oraz Mały i Duży Kuźnik. Wspomniane rynek jeziorne rozdziela wzniesienie morenowe o nazwie Góra Cygańska. Rezerwat „Kuźnik” jest miejscem występowania rzadkich gatunków roślin i zwierząt, a wśród chronionych gatunków można znaleźć np. perkoza, dzięcioła czarnego, dzięcioła zielonego czy zimorodka.

Szczególne miejsce na mapie obszarów prawnie chronionych w Pile zajmuje, zarządzany przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Poznaniu, najmłodszy rezerwat przyrody:

„Nietoperze w Starym Browarze”. Rezerwat, o powierzchni niepełnego 1 ha, powstał w wyniku współpracy z władzami samorządowymi powiatu pilskiego, na działce uzyskanej od osoby fizycznej. Znajdują się na niej ruiny zniszczonego w czasie wojny dawnego browaru „Hammer”. Natomiast w pozostałych po browarze piwnicach znajduje się jedno z największych w Polsce miejsc zimowania nietoperzy. W Starym Browarze naliczono ok. 550 zimujących osobników, przedstawiciele aż 8 chronionych gatunków: nocka dużego, nocka Bechsteina, nocka łydkowłosego, nocka Natterera, nocka rudego, nocka wąsatka, gacka brunatnego i mopka. Rezerwat, powstały w celu zachowania miejsc zimowania nietoperzy, położony jest w sąsiedztwie rezerwatu krajobrazowego „Kuźnik”.

Cenne przyrodniczo tereny Piły zostały także włączone do Europejskiej Sieci Ekologicznej **Natura 2000**. Obejmują one obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW) – specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO):

1. OSO „Puszcza nad Gwdą” (PLB300012) – obszar o powierzchni 50116,4 ha w północnej i północno-wschodniej części miasta. Ochronie podlega w nim 15 gatunków ptaków, w tym dwa gatunki ptaków migrujących wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG.

2. SOO „Ostoja Pilska” (PLH300045) – na terenie miasta obejmuje kilka oddzielonych powierzchni, m.in. rynną jezior Kuźnickich (siedliska śródleśnych jezior z torfowiskami przejściowymi wysokimi, wapiennymi, nakredowymi, siedliska lasów i borów bagiennych, siedliska gradów kwaśnych, buczyn i łągów olszowo-jesionowych); system jezior Okoniowe – Płocie (Płotki) – Piaseczno (Jeleniowe) – Bagienne (jeziora będące na różnym etapie rozwoju, z siedliskami torfowisk przejściowych i wysokich); meandry i starorzecza Gwdy poniżej Motylewa oraz kwaśne dąbrowy i grądy w Kalinie. W ramach SOO „Ostoja Pilska” chronione są: 22 siedliska wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43 /EWG; 5 gatunków ssaków, 1 gatunek płaza, 3 gatunki bezkręgowców; wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz 2 gatunki roślin, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

W granicach administracyjnych Piły znajduje się także **użytek ekologiczny** „Zakole” o powierzchni 0,94 ha, gdzie ochronie podlega łąka znajdująca się w strefie wczesnowiosennych wylewów rzeki Gwdy, w tym część mokradłowa, bezpośrednio przylegająca do koryta rzeki Gwdy;

Pomnikami przyrody na terenie gminy są pomniki przyrody ożywionej (pojedyncze drzewa, grupy drzew) oraz nieożywionej (głazy narzutowe). Wśród drzew uznanych za pomniki przyrody przeważają dęby szypułkowe, znacznie mniej jest innych gatunków, w tym m.in. buk pospolity, buk pospolity odmiana purpurowa, topola biała, wiąz polny, modrzew europejski, kasztanowiec pospolity, klon srebrzysty czy lipa drobnolistna. Jako ostatnie pomniki przyrody uchwałą Rady Miasta Piły z 26 listopada 2013 r. na terenie gminy Piła zostały powołane dęby bezszypułkowe (6 okazów) zlokalizowane na północnym półwyspie na Zalewie Koszyckim.

Na szczególną uwagę pod względem warunków przyrodniczych Piły zasługują **parki miejskie**: Park Miejski im. Stanisława Staszica oraz śródmiejski Park na Wyspie. Park na Wyspie o powierzchni ok. 10 ha jest największym w Pile. Został urządzony w latach 1976-1978 na rozległej, bagnistej wyspie „w widłach” Gwdy. W Parku znajduje się wiele okazów drzew i krzewów ozdobnych, a południowa jego część z placem, fontannami i zadaszoną sceną jest częstym miejscem organizacji koncertów i festynów. W Parku na Wyspie dostępna jest także rozwinięta infrastruktura rekreacyjno-wypoczynkowa, obejmująca m.in. place zabaw, siłownie zewnętrzne, przystań wodną, ścieżki rowerowe czy sezonowy bar z plażą.

Park Miejski im. Stanisława Staszica powstał pod koniec XIX wieku, a wyrazem jego zabytkowego charakteru jest m.in. znajdujący się na skraju parku szachulcowy budynek, dawna siedziba Domu Strzeleckiego, obecnie użytkowany jako pensjonat i restauracja. W Parku Miejskim znajdują się

urokliwe elementy architektury parkowej (sztuczny staw, potok, mostki z kutymi poręczami, pergole, żelazna altana z 1904 roku), występują rzadkie gatunki drzew (np. miłorząb japoński, dąb gontowy, dąb błotny, klony srebrzyste), a także dostępna jest bogata infrastruktura rozrywkowo- wypoczynkowa (m.in. place zabaw, ścieżki rowerowe, iluminacje świetlne podkreślające urok zabytkowych drzew, „dendrobajki” – tablice opisujące w bajkowy sposób zabytkowe drzewa). W Parku Miejskim odbywają się również liczne imprezy kulturalne czy wystawy czasowe.

Oba ww. parki są miejscem aktywności sportowej, wypoczynku i rekreacji, a jednocześnie miejscem życia kulturalnego mieszkańców miasta i turystów.

Na terenie gminy (poza lasami państwowymi) nasadzenia drzew i krzewów są głównie wykonywane przez Zarząd Dróg i Zieleni w Pile.

10. Hałas

W wyniku analizy zmian warunków akustycznych stwierdzono niekorzystną tendencję – wzrost liczby pojazdów, a co za tym idzie również natężenia ruchu na drogach o około 18%, spowodował większą degradację klimatu akustycznego i większy zasięg oddziaływania hałasu (o około 1 dB). Powoduje to zwiększanie zasięgu oddziaływania hałasu drogowego i konieczność podjęcia szybkich działań zmierzających do poprawy stanu akustycznego środowiska. Podstawowe kierunki działań niezbędnych do przywrócenia dopuszczalnych poziomów hałasu to:

- naprawa lub wymiana nawierzchni jezdni,
- budowa tras alternatywnych, zwłaszcza dla ruchu tranzytowego,
- budowa ekranów akustycznych,
- wprowadzenie obszarów ograniczonego użytkowania.

Należy dodatkowo wzmocnić efekt środowiskowy poprzez opracowanie i realizację programów ochrony przed hałasem oraz uwzględnienie wyników przedstawionych na mapie akustycznej w dokumentach planistycznych. Szczególnie ważne jest rozdzielenie stref oddziaływania hałasu drogowego od terenów mieszkalnych.

Według raportu o zanieczyszczeniu środowiska hałasem wg. stanu na 31.12.2018 r. w mieście Piła można mówić o wielkim stopniu przekroczeń poziomów dopuszczalnych na kontrolowanych odcinkach dróg.

MIASTA	Długość ulic w mieście (km)					Średnie ważone natężenie ruchu pojazdów/godz.		Udział pojazdów ciężkich w ruchu %			
	ogółem	w tym skontrolowanych		przy których emisja hałasu przekracza maksymalny poziom dopuszczalny 60 dB			Średnie ważone natężenie ruchu pojazdów/godz.	Udział pojazdów ciężkich w ruchu %			
	km	% ogółem	razem km	w % skontrolowanych	<0,1-5> dB km	(5-10> dB			(10-15> dB	(15-20> dB	>20 dB
Piła	206,8	0,9	0,4	0,7	77,8	0,5	0,2	-	-	-	-

11. Pola elektromagnetyczne

11.1. Monitoring PEM

Rok 2017 był pierwszym rokiem badawczym w czwartym cyklu badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku, prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary wykonano w 45 punktach pomiarowych – tych samych, w których przeprowadzono je w latach 2011 i 2014.

Tabela 9. Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w roku 2017/wg WIOŚ w Poznaniu

Lp.	Lokalizacja punktu	Współrzędne geograficzne punktu (WGS84)		Wynik pomiaru
		długość	szerokość	
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 000				
1	Piła, pl. Zwycięstwa	16,734250	53,15050	0,79 V/m
2	Piła, ul. Złota 17-19	16,713194	53,149389	0,39 V/m

Pomiary wykonano miernikiem: typ NBM-550 z sondą pomiarową EF 0391 (zakres pomiarowy: 100 kHz -3 GHz). Wartość <0,30 V/m oznacza, że zmierzony poziom znajduje się poniżej progu czułości sondy pomiarowej, który wynosi 0,3 V/m.

W żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego 7 V/m. Najwyższy zmierzony poziom składowej elektrycznej pola na terenie miasta Piły wyniósł 0,79 V/m (Piła, pl. Zwycięstwa).

W porównaniu z badaniami prowadzonymi w tych samych punktach pomiarowych w roku 2011 i 2014 nie zanotowano istotnych zmian poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

W 2018 r. zrealizowano pomiary zaplanowane na drugi rok badawczy czwartego cyklu badań poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Badania zrealizowano w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań

poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. Nr 221, poz. 1645). Uzyskano następujące wyniki:

Tabela 10. Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w miejscach odstępnych dla ludności, w roku 2018

Lp.	Lokalizacja punktu	Współrzędne geograficzne punktu (WGS84)		Wynik pomiaru
		długość	szerokość	
Centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 000				
1	Piła, pl. Zwycięstwa	16,734250	53,15050	0,79 V/m
2	Piła, ul. Złota 17-19	16,713194	53,149389	0,39 V/m

Pomiary dokonano miernikiem: typ NBM-550 z sondą pomiarową EF 0391 (zakres pomiarowy: 100 kHz – 3 GHz)

W otoczeniu punktu 1 (Piła, Kossaka 140) w odległości nie większej niż 300 m od rzutu instalacji na powierzchnię terenu od punktu pomiarowego, zlokalizowane są instalacje radiokomunikacyjne emitujące promieniowanie elektromagnetyczne w zakresie częstotliwości od 3 MHz do 3000 MHz.

Tabela 11. Instalacje emitujące promieniowanie elektromagnetyczne o częstotliwości 3-3000 MHz, zlokalizowane w odległości nie większej niż 300 m od rzutu instalacji na powierzchnię terenu od punktu pomiarowego

Numer punktu zgodnie z tabelą nr 28	Nazwa instalacji zgodna z nomenklaturą prowadzącego	Zakres częstotliwości pracy instalacji [MHz]	Arytmetyczna suma mocy promieniowanych izotropowo przez anteny instalacji [W]	Wysokości środków elektrycznych anten instalacji nad poziomem terenu [m]
1	BT 32359 Piła Polkomtel Sp. z o.o. Areo 2 sp. z o.o.	1800/2100	15574	11,3

W punkcie pomiarowym nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego (t V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz).

W porównaniu z badaniami prowadzonymi w tych samych punktach pomiarowych w roku 2012 i 2015 nie zanotowano istotnych zmian poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Mierzone wartości są znacznie niższe od poziomów dopuszczalnych.

Analizując kontrole terenowe jak i dokumentacyjne nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

12. Sieć kanalizacyjna i wodociągowa

Spółka MWiK podaje sumaryczną długość sieci kanalizacyjnej i wodociągowej miasta Piły wg stanu na 31 grudnia 2018 r.:

✚ 317,5 km sieci kanalizacyjnej

- 183,6 km sieci kanalizacji sanitarnej (w tym: 160 km sieci grawitacyjnej i 23,6 km rurociągów tłocznych) i 133,9 km sieci kanalizacji deszczowej (w tym 132,9 km sieci grawitacyjnej i 1 km rurociągów tłocznych):

✚ 228,1 km sieci wodociągowej

- w tym: 18,6 km magistrali wody surowej i uzdatnionej, 209,5 km sieci rozdzielczej

Tabela 12. Sieci kanalizacyjne na terenie gminy Piła

Sieci kanalizacyjne – gmina Piła				
Lp.	Nazwa	Własność GWDA [m]	Eksploatacja GWDA [m]	Dzierżawione MWiK [m]
1	Pola Irygacyjne (Wawelska)	1050	1050	0
2	MOSiR Płotki	315	315	0
3	Saf Holland – oczyszczalnia	939,5	122	817,5
4	PKS – oczyszczalnia	1356	1037	319
5	Krzywa	414,7	0	414,7
6	Wawelska – strefa ekonomiczna	740	0	740
7	Jastrzębia II etap	596,5	0	596,5
RAZEM		5411,7	2524	2887,7

13. Gromadzenie i wywóz nieczystości płynnych

Wykaz zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków osiedla domów jednorodzinnych: Podlasie, Staszyce, Koszyce,

- ilość zbiorników bezodpływowych: 2017 r. - 415, 2018 r. - 407, 2019 r. – 406, 2020 r. - 395
- ilość przydomowych oczyszczalni: 2017 r. - 40, 2018 r. - 45, 2019 r. – 43, 2020 r. – 42

Na terenach objętych oraz nieobjętych systemem kanalizacji sanitarnej usługi asenizacyjne świadczy:

- Szampil Piątek Rafał, ul. Bociania 5, Dolaszewo,
- TIP-TOP Przenośne Systemy Sanitarne, Wynajem Serwis, Usługi Asenizacyjne Marek

Tabała, ul. Rodła 20, Piła,

- TIP-TOP-PLUS Eugenia Tabała, ul. Rodła 20, Piła,
- mToilet sp. z o.o., ul. Odlewnicza 5, Warszawa,
- TOI TOI Polska, ul. Płochocińska 29, Warszawa,
- Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o., ul. Wałęcka 20, Piła,
- Zakład Rolniczo-Przemysłowy „FARMUTIL HS” S.A., ul. Przemysłowa 4, Śmiłowo,
- MEGA-POL-TRANS Piotr Czarnota, ul. Wawelska 117, Piła,
- CLIPPER Spółka z o.o., ul. Muszkietierów 31, Warszawa,
- SANI-TOY Katarzyna Zawistowska Dzierżążenko 7C, Złotów,
- WC SERWIS Sp. z o.o. Sp. k., ul. Szybowa 2, Zabrze,
- Piotr Skrodzki Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe Transport, ul. Kościelna 18, Szwecja.

Miejsce odbioru nieczystości ciekłych – stacja zlewna przy oczyszczalni ścieków w Pile - Leszkowie.

Średnie stężenia zanieczyszczeń w ściekach surowych i oczyszczonych:

Parametr	Stężenie w ściekach surowych [mg/dm ³]		Stężenie w ściekach oczyszczonych [mg/dm ³]		Wartości wynikające z pozwolenia wodnoprawnego
	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.	
BZT ₅	510,75	503,96	3,51	4,12	≤ 15 mg/l
CHZT	1010,67	947,54	42,96	32,96	≤ 125 mg/l
Zawiesina ogólna	333,83	339,00	5,44	6,79	≤ 35 mg/l
N organiczny	85,50	79,05	7,23	8,25	≤ 10 mg/l
P ogólny	15,62	14,23	0,38	0,43	≤ 1 mg/l

14. Gospodarka odpadami

14.1 Gospodarka odpadami komunalnymi

W samej Pile funkcjonują 2 sortownie, kompostownia oraz spalarnia odpadów niebezpiecznych. W okolicy, bo w powiecie pilskim na terenie innych miast: sortownia w Kłodzie, instalacja biogazowa w Kłodzie, składowisko w fazie eksploatacji przyjmująca odpady w Kłodzie oraz 6 składowisk nieprzyjmujących odpadów.

Tabela 13. Wykaz sortowni funkcjonujących na terenie powiatu pilskiego

Lp.	Nazwa sortowni	Nazwa właściciela obiektu i adres	Typ sortowni	Zdolność przerobowa sortowni
1	ul. Łączna 4a, 64-920 Piła	Altwater Piła Sp. z o.o. ul. Łączna 4a, 64-920 Piła	Sortownia odpadów z selektywnej zbiórki	7 000 Mg/rok
2	ul. Wawelska 107, 64-920 Piła	REMONDIS Glass Recycling Polska Sp. z o.o. ul. Wawelska 107, 64-920 Piła	Sortownia szkła opakowaniowego z selektywnej zbiórki/wysortowanego z odpadów zmieszanych	160 000 Mg/rok
3	Kłoda	Altwater Piła Sp. z o.o. ul. Łączna 4a, 64-920 Piła	Sortownia niesegregowanych odpadów komunalnych	70 000 Mg/rok

Tabela 14. Wykaz kompostowni funkcjonujących na terenie miasta Piła

Lp.	Nazwa kompostowni	Nazwa właściciela obiektu i adres	Typ kompostowni	Zdolność przerobowa kompostowni
1a	Piła ,ul. Na Leszkowie 4,64-920 Piła	GWDA Sp. z o.o., ul. Na Leszkowie 4, 64-920 Piła	pryzmowa	do 85 000 Mg/rok
1b	Piła ,ul. Młodych,64-920 Piła			

Tabela 15. Wykaz spalarni odpadów niebezpiecznych funkcjonujących na terenie miasta Piła

Adres obiektu	Nazwa spalarni	Nazwa właściciela obiektu	Typ spalarni
ul. Rydgiera 1, 64-920 Piła	Spalarnia odpadów medycznych firmy ATI MULLER typ HP 500	Szpital Specjalistyczny w Pile	Spalarnia odpadów niebezpiecznych (odpady medyczne)

Wykaz zezwoleń wydanych dla jednostek działających w obrębie miasta Piły na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów, a także w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Tabela 16. Wydane pozwolenia/zezwoleńia poszczególnym podmiotom na wytwarzanie/zbieranie odpadów (2018)

Lp.	Nazwa podmiotu	Pozwolenie/zezwoleńie
1	ALTVATER PIŁA Sp. z o.o., ul. Łączna 4a, 64-920 Piła	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów, z uwzględnieniem zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów
2	ZETPEZET Sp. z o.o., ul. Młodych 30, 64- 920 Piła	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów, z uwzględnieniem zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów

Lp.	Nazwa podmiotu	Pozwolenie/zezwozenie
3	PHU MAKULSKI, ul. Lutycka 55, 64-920 Piła	Zezwolenie na zbieranie odpadów
4	MEGA-POL-TRANS, Piotr Czarnota, ul. Wawelska 117, 64-920 Piła	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów
5	AUTO-KAMAG Sp. z o.o., ul. Kossaka 76, 64-920 Piła	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów
6	ORCA Precision Parts Sp. z o.o., ul. Kossaka 150, 64-920 Piła	Pozwolenie na przetwarzanie odpadów
7	MAG Sp. z o.o., ul. Warsztatowa 24, 64-920 Piła	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów
8	ORCA Precision Parts Sp. z o.o., ul. Kossaka 150, 64-920 Piła	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów
9	ENEA Serwis Sp. z o.o., Oddział Piła, al. Poznańska 34, 64-920 Piła	Zezwolenia na zbieranie odpadów
10	METPIL Sp. komandytowa, ul. Łączna 4, 64-920 Piła	Zezwolenie na transport odpadów

Tabela 17. Wydane pozwolenia/zezwozenia poszczególnym podmiotom na wytwarzanie /przetwarzanie /transport (2018)

Lp.	Nazwa podmiotu	Pozwolenie/zezwozenie
1	REMONDIS GLASS RECYCLING, Sp. z o.o., ul. Wawelska 107, 64-920 Piła	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów
2	Spółdzielnia Socjalna Zielona Piła, ul. Dąbrowskiego 8, 64-920 Piła	Zezwolenie na transport odpadów
3	METPIL Sp. komandytowa, ul. Łączna 4, 64-920 Piła	Zezwolenie na transport odpadów
4	Colours Factory Sp. z o.o., ul. Wypoczynkowa 13, 64-920 Piła	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów
5	A-Z MOTO BIS Handel Artykułami Przemysłowymi, ul. Lutycka 70c/16, 64-920 Piła	Zezwolenie na transport odpadów
6	MRS Selekt Sp. z o.o., ul. Wawelska, 64-920 Piła	Zezwolenia na przetwarzanie odpadów
7	BT TOPBETON Sp. z o.o., ul. Kossaka 96a, 64-920 Piła	Zezwolenia na przetwarzanie odpadów
8	MASE-TRANS, ul. Słowackiego 12/1, 64-920 Piła	Zezwolenie na transport odpadów
9	Usługi Transportowe, ul. Konarskiego 35a/5, 64-920 Piła	Zezwolenie na transport towarów
10	TOM Sp. z o.o., ul. Kossaka 96a, 64-920 Piła	Zezwolenia na zbieranie odpadów
11	SCANIA Polska S.A., ul. Garczyńskiego 10, 64-920 Piła	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów

Lp.	Nazwa podmiotu	Pozwolenie/zezwolenie
12	Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej Zakład Aktywności Zawodowej, ul. Węglowa 9, 64-920 Piła	Zezwolenie na transport odpadów
13	Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej Zakład Aktywności Zawodowej, ul. Węglowa 9, 64-920 Piła	Zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów
14	Słoneczny ogród, ul. Kołobrzeska 15, 64-920 Piła	Zezwolenie na transport odpadów
15	Euro Finance Sp. z o.o., al. Niepodległości 54, 64-920 Piła	Zezwolenie na transport odpadów
16	AKU RECYKLING Skup Zużytych Akumulatorów, ul. 11 Listopada 4/5, 64-920 Piła	Zezwolenie na transport odpadów
17	AUTO-KAMAG Sp. z o.o., ul Kossaka 76, 64-920 Piła	Pozwolenie na wytwarzanie odpadów
18	REMONDIS GLASS RECYCLING, Sp. z o.o., ul. Wawelska 107, 64-920 Piła	Zezwolenia na przetwarzanie odpadów

Zebrana ilość azbestu z terenu miasta Piła:

- 2017 r. - 76,190 Mg,
- 2018 r. - 45,278 Mg,
- 2019 r.- 33,796 Mg.

Najistotniejsze problemy w gospodarce odpadami, z jakimi boryka się miasto:

1. składowanie odpadów komunalnych w miejscach do tego nieprzeznaczonych (dzikie wysypiska),
2. zwiększenie świadomości mieszkańców o konieczności segregowania odpadów komunalnych u źródła ich wytwarzania.

Rok	Liczba zlikwidowanych wysypisk	Ilość zebranych odpadów w danym roku [Mg]
2017	17	122,7
2018	19	143,6

15. Energia odnawialna

Na terenie miasta Piły brak jest:

- turbin wiatrowych,
- instalacji wykorzystujących biomasę.

Na terenie miasta Piły występują:

- instalacje (kolektory słoneczne, pompy ciepła), wykorzystujące odnawialne źródła energii. Brak jest szczegółowej informacji o ilości, miejscach i zastosowanych technologiach (lokalizacja na budynkach osiedli domów jednorodzinnych),
- elektrownia wodna „Koszyce” o mocy 1140 kW przy ul. Nad Gwdą 2 na rzece Gwda.

Na terenie miasta Piła planowane są dwie farmy fotowoltaicznej o mocy 4,0 MW każda na działce nr ewid. 113/4 w obrębie Piła 35, druga zaś na działce nr ewid. 108 i 109/1 w obrębie Piła 35.

16. Zakłady zwiększonego ryzyka

W latach 2017-2018 Starostwo Powiatowe w Pile nie wydało pozwoleń zintegrowanych dla podmiotów zlokalizowanych na obszarze miasta Piła.

W latach 2017-2018 Starostwo Powiatowe w Pile wydało dla podmiotów zlokalizowanych na obszarze miasta Piły jedną decyzję określającą dopuszczalny poziom hałasu.

1. Decyzja Starosty Piłskiego z dnia 09 marca 2017 roku, nr: ŚR.6241.1.2017.IX została wydana dla Zakładów Przemysłu Ziemniaczanego „ZetPeZet” Spółka z o. o., ul. Młodych 30, 64-920 Piła.

W latach 2017-2018 Starostwo Powiatowe w Pile nie wydawało decyzji zobowiązujących podmioty negatywnie oddziałujące na środowisko do usunięcia przyczyn szkodliwego oddziaływania na środowiska i przywrócenie środowiska do stanu właściwego.

W latach 2017-2018 Starostwo Powiatowe w Pile nie wydawało następujących pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza.

Tabela 18. Odmowa wydania pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza (2017)

Lp.	Nazwa podmiotu
1	Karpol Sp. z o.o. al. Wojska Polskiego 66, 64-920 Piła
2	Colours Factory Sp. z o.o., ul. Wypoczynkowa 13, 64-920 Piła

Tabela 19. Odmowa wydania pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza (2018)

Lp.	Nazwa podmiotu
1.	MEC Piła Sp. z o.o., ul. Kaczorska 20, 64-920 Piła
2.	ZETPET Sp. z o.o., ul. Młodych 30, 64-920 Piła

W tabelach poniżej przedstawiono liczbę i klasy naruszeń wydanych przez Wielkopolski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

Tabela 20. Liczba i klasy naruszeń wydane przez Wielkopolski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

Lp	Podmiot kontrolowany	Liczba naruszonych przepisów	Klasa* naruszonego przepisu
Kontrole w roku 2017			
1	PATCHSYSTEM POLSKA Sp. z o.o. Piła, ul. Warsztatowa 8	1	1
2	Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o. – Kotłownia Rejonowa KR „Zachód” ul. Krzywa	1	1
3	„Goliat Janusz Polaszek” Sp. z o.o., Piła, ul. Pilotów	0	-
4	KAUFLAND POLSKA Market w Pile, Al. Powst. Wlkp. 132	10	1,2
5	ENEA OPERATOR SP. Z O.O., Oddział Dystrybucji Poznań, Rejon Dystrybucji Piła, Aleja Poznańska	4	1
6	Philips Lighting Poland Sp. z o.o., Piła, ul. Kossaka	1	1
7	PILSKI REGION GOSPODARKI ODPADAMI, Piła, ul. Dąbrowskiego	7	1
8	Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego w Pile „ZETPEZET” Sp. z o.o. Piła, ul. Młodych	6	1,2
9	MRS Selekt Sp. z o.o., Zakład w Pile, ul. Wawelska 120	1	1
10	THULE Spółka z o.o., Zakład w Pile, ul. Wawelska 113H	1	1
11	Spółka Wodno-Ściekowa Gwda Sp. z o.o. – Oczyszczalnia Ścieków Piła, ul. Na Leszkowie 4	1	1
12	BT Topbeton Sp. z o.o. – Wytwórnia betonu w Pile, ul. Kossaka 96a	0	-
13	Sławomir Rurek „RURWAL” Skup i sprzedaż złomu, Piła, ul. Jana Styki	1	1
14	PILMET Marcin Nowak Sp. k., Piła, ul. Łączna 4	0	-
15	PZZ Sp. z o.o. w Wałczu – Wytwórnia Pasz i Premiksów w Pile, ul. Wawelska	3	2
16	Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej Zakład Aktywności Zawodowej, Piła, ul. Węglowa 9	0	-
17	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „GEOFIZYKA TANS-GAZ” Sp. z o.o. Oddział w Pile, Al. Powst. Wlkp. 185	3	2
18	ORON sp. z o.o. – BRICOMARCHE Piła, ul. Ogińskiego 33	0	-
19	Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego w Pile „ZETPEZET” Sp. z o.o. Piła, ul. Młodych 30	6	2
20	Air Products Sp. z o.o., Piła, ul. Kossaka 150	5	1,2
21	Autokomis ELMA Zbigniew Kupis, Piła, ul. Krzywa 150	4	1
22	SUN BABY, Piła, ul. Jana Styki 12	4	1,2
23	„PILTEX” Sławomir Kuśnierz, Piła, ul. Przemysłowa 9	7	1,2

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Piła na lata 2019-2022

Lp	Podmiot kontrolowany	Liczba naruszonych przepisów	Klasa* naruszonego przepisu
Kontrole w 2018 roku			
1	Jeronimo Martins Polska S.A. Sklep „BIEDRONKA” w Pile, ul. Tczewska 1	1	1
2	ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH, ul. Drygasa 7	2	1
3	ARS MEDICAL Sp. z o.o., Al. WP 43	4	1
4	“EKOPIL” Sp. z o.o., ul. Kamienna 3	2	1,2
5	PUH „PIASKOWIEC” Andrzej Gorlaszyński, Al. Powst. Włkp. 1B	4	1
6	POLSTER Sp. z o.o. SK, ul. Jana Styki 16	2	1
7	Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego w Pile „ZETPEZET” Sp. z o.o. Piła, ul. Młodych 30	4	1,2
8	„SANITA FOOTWEAR” Sp. z o.o. w Pile, ul. Kamienna 2	7	1,2
9	Przedsiębiorstwo Inżynierii Sanitarnej „PROGRESS” Sp. z o.o., ul. Jana Styki 14	4	1
10	ALTVATER Piła sp. z o.o. – dotyczy instalacji w Kłodzie	2	1
11	„KARPOL” Sp. z o.o., Al. WP 66	0	-
12	ALTVATER Piła Sp. z o.o. – dotyczy instalacji w Kłodzie	0	-
13	Gmina Piła, Plac Staszica 10	1	1
14	Philips Lighting Poland Sp. z o.o., ul. Kossaka 150	6	1,2
15	Krzysztof Koźma ELDIKO, ul. Dobra 3	3	1
16	Rafał Knapek MATAN, ul. Dobra 3	3	1
17	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „TREBOR” Adamczak Klaudia, ul. Warsztatowa 8	2	1
18	Jan Posert Jan Posert Hurtownia Płyt i Akcesoriów Meblowych, ul. Kossaka 88	2	1,2
19	Jeronimo Martins Polska S.A Sklep „BIEDRONKA” w Pile, ul. Tczewska 1	2	1,2
20	Centrum Rekreacji Aqua-Pil Sp. z o.o., ul. Grottgera 4	2	1,2
21	Exalo Drilling S.A., Plac Staszica 9	0	-
22	Leroy Merlin Sp. z o.o., Sklep w Pile , al. 500-Lecia Piły	0	-
23	LED-STAR SP. Z O.O. ul. Warsztatowa 8	0	-
24	Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy „ARON” Jacek Sokołowski, ul. Lutycka 80	4	1
25	Grzegorz Smykalla – dot. Krematorium dla zwierząt przy Schronisku dla zwierząt w Leszkowie	1	2
26	Air Products Sp. z o.o., ul. Kossaka 150	1	1
27	Remondis Glass Recycling Polska Sp. z o.o., ul. Wawelska 107	3	1

*w systemie ISK funkcjonującym w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska istnieją dwie

klasy naruszeń tj. Klasa I – naruszenia w wyniku, których nie nastąpiło zagrożenie lub zanieczyszczenie środowiska; Klasa II – naruszenia w wyniku, których może nastąpić lub nastąpiło zagrożenie lub zanieczyszczenie środowiska.

Tabela 21. Decyzje administracyjne o wymierzeniu kary wydane przez WIOŚ w Poznaniu

Lp	Rok	Nazwa zakładu	Przyczyna nałożenia kary	Kwota
1	2017	Anna Wasińska, Dyskoteka w Pile, ul. Bydgoska, Piła	kara za hałas	2 488 zł
2	2017	Restal Recykling Sp. z o.o. Zakład w Pile	art. 200 ust. o odpadach	500 zł
3	2017	Philips Lighting Poland Sp. z o.o., ul. Kossaka 150, Piła	art. 200 ust. o odpadach	500 zł
4	2017	ALTVATER Piła Sp. z o.o., ul. Łączna 4, Piła	art. 200 ust. o odpadach	500 zł
5	2017	Centrum Medyczne ENEL-MED. S.A. Przychodnia PHILIPS w Pile	art. 200 ust. o odpadach	500 zł
6	2017	Centrum Medyczne ENEL-MED. S.A. Przychodnia PHILIPS w Pile	art. 200 ust. o odpadach	500 zł
7	2017	Sławomir Rurek „RURWAL” Skup i sprzedaż złomu, ul. Jana Styki 8, Piła	art. 194 ust. o odpadach	1 000 zł
8	2017	Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego w Pile „ZETPEZET” Sp. z o.o. Piła	kara biegnąca za hałas	212,96 zł/h
9	2017	ALTVATER Piła Sp. z o.o. Sortownia odpadów w Kłodzie	art. 200 ust. o odpadach	500 zł
10	2018	Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego w Pile „ZETPEZET” Sp. z o.o. Piła	kara biegnąca za hałas	48,42 zł/h
11	2018	PATCHSYSTEM POLSKA SP. Z O.O., ul. Warsztatowa 8, Piła	art. 194 ust. o odpadach	2 000 zł
12	2018	Rhenus Recycling Polska Sp. z o.o. Zakład Przerobu Słuczki Szklanej	art. 194 ust. o odpadach	1 000 zł
13	2018	Centrum Rekreacji Aqua-Pil Sp. z o.o., ul. Grotgera w Pile	art. 48 ustawy* o szwo	4 000 zł
14	2018	Jeronimo Martins Polska S.A. Sklep „BIEDRONKA” w Pile	art. 48 ustawy* o szwo	4 000 zł
15	2018	Jeronimo Martins Polska S.A. Sklep „BIEDRONKA” w Pile	art. 48 ustawy* o szwo	4 000 zł
16	2018	Jeronimo Martins Polska S.A. Sklep „BIEDRONKA” w Pile	art. 48 ustawy* o szwo	4 000 zł
17	2018	Philips Lighting Poland Sp. z o.o., ul. Kossaka 150, Piła	art. 91, 92, 93 ustawy** o zseie	10 000 zł

Lp	Rok	Nazwa zakładu	Przyczyna nałożenia kary	Kwota
18	2018	GWDA Sp. z o.o. ul. Na Leszkowie, 64-920 Piła	art. 194 ust. o odpadach	50 000 zł

* ustawa z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych,

** ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym

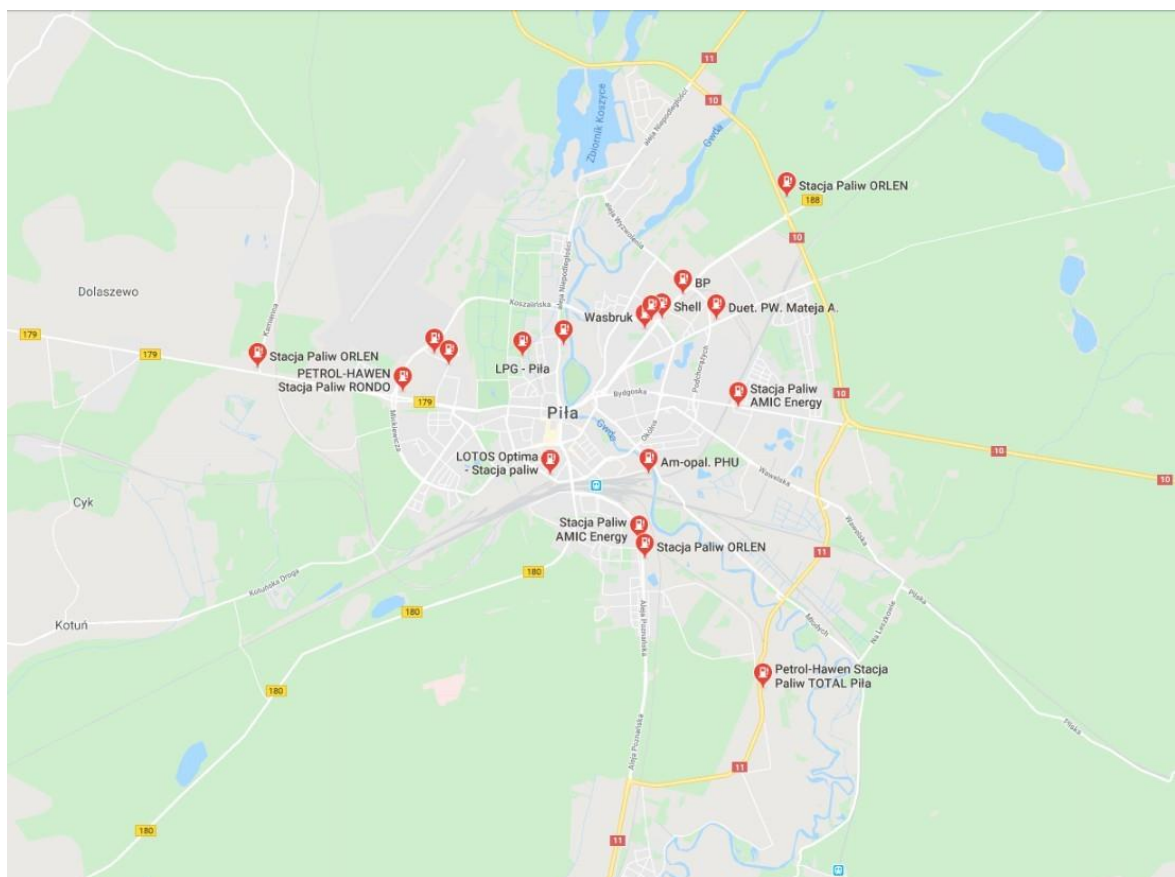
Potencjalne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska naturalnego może występować w związku z prowadzonymi procesami przetwarzania, magazynowania lub transportu substancji zaliczonych do niebezpiecznych. Na terenie miasta Piła, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. (Dz.U. 2016 poz. 138) w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu

o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, nie zarejestrowano podmiotów gospodarczych z grupy Zakładów Dużego Ryzyka (ZDR) lub Zakładów Zwiększonego Ryzyka (ZZR):

1. P.H.U. Geofizyka Trans-Gaz Sp. z o.o., ul. Chrobrego 50, 87-100 Toruń, Oddział w Pile, ul. Powstańców Wielkopolskich 185,
2. Air Products Sp. z o.o., ul. 17 stycznia 48, 02-146 Warszawa, Instalacja Tlenowa VSA w Pile, ul. Kossaka 150.

Innym typem zagrożeń są zagrożenia pochodzące z komunikacji. W transporcie samochodowym największe zagrożenie występuje na drogach krajowych i wojewódzkich, po których odbywa się transport w ruchu tranzytowym. W efekcie dużego i stale rosnącego natężenia przewozów materiałów, stanu technicznego dróg oraz niejednokrotnie fatalnego stanu technicznego taboru ciężarowego rośnie ryzyko zagrożenia.

Biorąc to pod uwagę, za potencjalne źródło awarii przemysłowych można uznać drogi krajowe i wojewódzkie oraz stacje paliw, jako miejsca wypadków drogowych i zagrożeń produktami ropopochodnymi dla gleb i wód. Zagrożenie pożarowe i wybuchowe stanowią na przykład zbiorniki paliw płynnych znajdujące się na stacjach paliw zlokalizowanych na terenie miasta Piła.

Mapa 8. Lokalizacja stacji benzynowych w mieście Piła

Źródło: <http://mapy.google.pl>

Należy zaznaczyć, iż w latach 2017–2018 nie zarejestrowano na terenie miasta Piły zdarzeń, które znalazły się na liście „bomb ekologicznych”.

17. Edukacja ekologiczna

Głównym celem edukacji ekologicznej jest podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa poprzez promowanie zasad zrównoważonego rozwoju. W 1995 r. na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Ministerstwem Edukacji Narodowej a Ministerstwem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, realizując zalecenia zawarte w Agendzie 21, rozpoczęto prace nad przygotowaniem Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju". W 1998 r. powyższy dokument zaakceptowały sejmowa i senacka komisja ochrony środowiska.

W myśl dokumentu Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej do głównych celów edukacji środowiskowej zalicza się:

- kształtowanie pełnej świadomości i budzenie zainteresowania społeczeństwa wzajemnie powiązanymi kwestiami ekonomicznymi, społecznymi, politycznymi i ekologicznymi,

- tworzenie nowych wzorców zachowań oraz kształtowanie postaw, wartości niezbędnych dla poprawy środowiska,
- umożliwienie każdemu człowiekowi zdobywania wiedzy i umiejętności niezbędnych dla poprawy stanu środowiska,
- upowszechnienie idei ekorozwoju we wszystkich strefach życia, uwzględniając również pracę i wypoczynek człowieka.

Działania, jakie podejmuje gmina Piła w zakresie edukacji ekologicznej to:

- ✓ akcja „Sprzątanie Świata”,
- ✓ spektakle teatralne o tematyce ekologicznej dla dzieci przedszkolnych i nauczania początkowego szkół podstawowych,
- ✓ kampania społeczno-ekologiczna „Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu”,
- ✓ impreza ekologiczna pn. „Rowerowo-Recyklingowo”,
- ✓ plakaty i broszury o tematyce ekologicznej (m.in. dotyczące skutków spalania odpadów w paleniskach domowych),
- ✓ warsztaty przyrodnicze dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych,
- ✓ kampania społeczna i edukacyjna w zakresie opieki nad zwierzętami,
- ✓ współudział w organizacji i przeprowadzaniu Olimpiady Ekologicznej Powiatu Piłskiego.

18. Wnioski i diagnozy, analiza SWOT

Analiza SWOT polega na wyznaczeniu mocnych i słabych stron Miasta, a także możliwości płynących z zewnętrznego otoczenia.

Tabela 22. Analiza SWOT dla miasta Piła

SFERA PRZESTRZENNA			
Mocne strony	Znaczenie	Słabe strony	Znaczenie
1. Wysoka atrakcyjność miasta pod kątem rekreacyjnym – lasy, wody oraz dobrze rozwinięta infrastruktura rekreacyjnoturystyczna i zaplecze usługowe np. ośrodki rekreacji, sportowe	Duże	1. Niedostateczny stan lub brak infrastruktury drogowej pod kątem przyszłych inwestorów, głównie w strefie przemysłowej.	Duże
2. Zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny.	Duże	2. Wysokie koszty realizacji dalszych planów rewitalizacji miasta.	Umiarkowane

3. Rosnąca atrakcyjność inwestycyjna miasta, przejawiająca się planowaniem przestrzennym w mieście, uporządkowaną strukturą własności terenów inwestycyjnych oraz planami modernizacji regionalnego układu komunikacyjnego.	Duże	3. Niedostatecznie rozwinięta kompleksowa oferta rekreacyjna oraz jej dostępność dla mieszkańców i turystów.	Umiarkowane
4. Zrewitalizowany znaczny obszar miasta. Piła posiada zdefiniowane plany rewitalizacji przestrzeni miasta na najbliższe lata – umożliwiające kształtowanie przestrzeni i rozwój nowych funkcji na rewitalizowanych terenach.	Umiarkowane	4. Niewykorzystany potencjał pilskiego lotniska.	Umiarkowane
5. Dobry stan środowiska przyrodniczego – co pozytywnie wpływa na ocenę jakości życia w mieście.	Umiarkowane	5. Brak miejsc parkingowych w wybranych miejscach miasta – w szczególności w centrum.	Umiarkowane
6. Dobrze rozwinięta infrastruktura sieciowa, pozwalająca świadczyć usługi komunalne na wysokim poziomie.	Umiarkowane		
7. Rosnąca rola ścieżek rowerowych w systemie komunikacyjnym Piły.	Umiarkowane		
8. Dostępność zasobu mieszkaniowego w Pile oraz dostępność terenów pod budownictwo mieszkaniowe na obszarze funkcjonalnym Piły stwarzające dogodne warunki do przyciągania mieszkańców	Umiarkowane		
Szanse	Znaczenie	Zagrożenia	Znaczenie
1. Poprawa dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym wskutek inwestycji realizowanych na szczeblu krajowym oraz regionalnym.	Duże	1. Niedostateczne powiązania transportowe i komunikacyjne z przestrzenią kraju, w szczególności z siecią autostrad i dróg krajowych (sieć TEN-T).	Duże
2. Integracja różnych środków transportu w układzie regionalnym oraz lokalnym, w oparciu o węzeł komunikacyjny w Pile.	Duże	2. Zagrożenie suburbanizacją w otoczeniu funkcjonalnym Piły, w szczególności w gminach Szydłowo i Kaczory.	Umiarkowane

3. Rosnące znaczenie Piły w polityce rozwoju regionalnego.	Umiarkowane	3. Migracje mieszkańców miasta, w tym na obszar gmin podmiejskich.	Umiarkowane
4. Utrzymująca się wysoka atrakcyjność inwestycyjna kraju, skutkująca przyciąganiem nowych inwestycji.	Umiarkowane		
5. Postępująca integracja społeczno-przestrzenna obszaru funkcjonalnego, pozwalająca na prowadzenie efektywniejszej polityki rozwoju w ujęciu subregionalnym i regionalnym.	Umiarkowane		
6. Alternatywne tereny inwestycyjne w otoczeniu Piły.	Umiarkowane		
7. Dalszy rozwój gospodarczy kraju.	Umiarkowane		
SFERA SPOŁECZNA			
Mocne strony	Znaczenie	Słabe strony	Znaczenie
1. Systematyczna poprawa warunków na lokalnym rynku pracy (wzrost zatrudnienia, wzrost dochodów, wzrost nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw, spadek bezrobocia).	Umiarkowane	1. Starzenia się społeczeństwa, szczególnie widoczne w przestrzeni miasta – co w perspektywie długoterminowej może być barierą dla rozwijającego się rynku pracy.	Duże
2. Funkcjonujący ośrodek akademicki w Pile, który może być jedną z przewag konkurencyjnych przyciągających kapitał ludzki oraz kształtujących lokalny rynek pracy – w ujęciu subregionalnym.	Umiarkowane	2. Spadek liczby uczniów pilskich szkół, co w perspektywie strategicznej może spowodować deficyt odpowiednio wykształconych osób w stosunku do potrzeb lokalnego rynku pracy.	Duże
3. Rosnące zainteresowanie kształceniem ustawicznym – co świadczyć może o wzroście aspiracji zawodowych i życiowych mieszkańców Piły.	Umiarkowane	3. Wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych.	Umiarkowane
4. Optymizm mieszkańców Piły i zadowolenie ze swojej sytuacji życiowej.	Umiarkowane		
Szanse	Znaczenie	Zagrożenia	Znaczenie

1. Wzrost aspiracji i oczekiwań ludzi związanych z sytuacją zawodową – co może wpływać pozytywnie na kwestie związane z kształceniem, zdobywaniem wiedzy.	Duże	1. Ryzyko odpływu kapitału ludzkiego z Piły, w przypadku braku zaspokojenia ich aspiracji zawodowych, w szczególności związanych z poziomem wykształcenia oraz zarobkami.	Duże
2. Korzystne zmiany społeczne, takie jak wzrost kreatywności, wykształcenia, wykorzystania technologii cyfrowych, postaw przedsiębiorczych, mobilności, obywatelskości – pozytywnie wpływające na konkurencyjność gospodarki.	Duże	2. Brak poprawy jakości usług publicznych związanych z opieką zdrowotną.	Duże
3. Rosnący poziom innowacyjności gospodarki, widoczny m. in. w liczbie wniosków patentowych.	Umiarkowane	3. Niedostosowania systemowe i organizacyjne rynku pracy do potrzeb zagospodarowania potencjału osób starszych.	Umiarkowane
		4. Niekorzystne regulacje prawne w zakresie pomocy społecznej, które są barierą w działalności instytucji pomocy społecznej – a tym samym nieefektywność pomocy społecznej.	Umiarkowane
SFERA ZARZĄDZANIA			
Mocne strony	Znaczenie	Słabe strony	Znaczenie
1. Posiadanie pozytywnych cech, które mogą wyróżnić miasto, takich jak: obraz miasta zielonego, dobra jakość usług publicznych, optymizm i zadowolenie mieszkańców ze swojej sytuacji życiowej (tzw. SlowCity).	Duże	1. Brak wyraźnego wewnętrznego i zewnętrznego wizerunku miasta.	Duże
2. Dobry stan usług publicznych, w tym opieki przedszkolnej, żłobków, administracji, usług komunalnych, komunikacji publicznej – kształtujących obraz miasta uporządkowanego, czystego i przyjaznego mieszkańcom.	Duże	2. Spadek liczby turystów odwiedzających Piłę, pomimo znacznych inwestycji w infrastrukturę rekreacyjno-turystyczną oraz kulturalną.	Umiarkowane

3. Rosnąca aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców.	Umiarkowane		
4. Rozwijająca się oferta rekreacyjno-sportowa oraz kulturalna miasta.	Umiarkowane		
5. Aktywna współpraca samorządu miasta z organizacjami pozarządowymi.	Umiarkowane		
6. Funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu, w tym Inwest Parku w Pile – które kompleksowo zajmują się obsługą inwestorów – przyczyniając się do ich pozyskania.	Umiarkowane		
Szanse	Znaczenie	Zagrożenia	Znaczenie
1. Integracja obszaru funkcjonalnego miasta Piły wokół wspólnych celów rozwojowych.	Duże	1. Wzrost liczby zadań zleczanych gminom – przy jednoczesnym braku wsparcia finansowego ze szczebla centralnego.	Duże
2. Wzrost znaczenia inicjatyw oddolnych oraz wspólnot lokalnych w kreowaniu polityk rozwoju kraju i regionu.	Umiarkowane	2. Silna presja konkurencyjna o czynniki wzrostu z innymi ośrodkami, w szczególności dużymi aglomeracjami (kapitał ludzki, inwestycje, pomoc UE).	Duże
		3. Nieefektywna polityka rozwoju regionalnego.	Umiarkowane

Źródło: http://www.pila.pl/files/file/Strategia-i-programy-rozwojowe/Strategia_zal_uchw.pdf

Rozwiązywanie problemów funkcjonowania miasta Piła jest możliwe dzięki realizacji wieloletnich programów operacyjnych oraz kluczowych projektów strategicznych.

IV. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

1. Cele, działania i zadania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Piła na lata 2019- 2022

Podstawowym wymogiem w działaniach zmierzających do poprawy stanu środowiska i zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego jest zasada zrównoważonego rozwoju poprzez realizację polityki ochrony środowiska.

W powyższych rozdziałach programu przeprowadzono szczegółową analizę stanu i jakości

poszczególnych komponentów środowiska gminy Piła, która umożliwiła identyfikację najważniejszych zagrożeń.

Najważniejsze problemy gminy Piła w zakresie ochrony środowiska to:

- przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu,
- słabe przewietrzanie miasta i związku z tym możliwość powstawania smogu,
- występowanie w wielu miejscach utworów plastycznych - iłów, stwarzających zagrożenie ruchów masowych na skarpach przy nawodnieniu,
- trudności w wyznaczaniu terenów inwestycyjnych, bezproblemowych wobec rygorystycznych wymogów ochrony środowiska,
- niewielki stopień wykorzystywania energii odnawialnej,
- natężenie hałasu związane ze zwiększaniem się ruchu pojazdów na głównych ciągach komunikacyjnych.

Jako nadrzędną zasadę obowiązującą w Programie należy przyjąć zrównoważony rozwój, przez co należy rozumieć taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego jak i przyszłych pokoleń.

Program wskazuje cele, priorytety ekologiczne, działania i zadania, które są skoordynowane także ze strategią rozwoju miasta Piły.

Aktualny stan środowiska i przewidywane jego zmiany w aspekcie planowanego rozwoju gospodarczego i przestrzennego wymuszają konieczność realizacji przedsięwzięć proekologicznych. Bardzo ważnym problemem jest dokonanie obiektywnego wyboru priorytetów realizacyjnych poprzez ustalenie znaczenia i konieczności rozwiązania problemów.

Wyboru dokonano przyjmując:

- zgodność z Polityką Ekologiczną Państwa,
- zgodność z międzynarodowymi zobowiązaniami Polski w zakresie ochrony środowiska,
- zgodność z celami zawartymi w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko,
- zgodność z Programem Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego do roku 2030,
- jednoczesne osiągnięcie poprawy stanu w kilku komponentach środowiska.

W związku z powyższym na terenie gminy Piła wskazano następujące priorytety ekologiczne:

Tabela 23. Wykaz zadań ekologicznych na terenie miasta Piła

Obszar działania		Priorytety	Opis działań
Ochrona zasobów naturalnych	Ochrona przyrody	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ochrona istniejących obszarów i obiektów prawnie chronionych. ▶ Ochrona różnorodności biologicznej. ▶ Objęcie ochroną prawną terenów cennych przyrodniczo dla zachowania różnorodności biologicznej w regionie w tym korytarzy ekologicznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Bieżąca ochrona i doskonalenie systemu obszarów i obiektów prawnie chronionych. ▶ Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków. ▶ Ochrona i renaturalizacja ciągów i połączeń ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem dolin rzecznych. ▶ Promowanie zasad zrównoważonej gospodarki rolnej w tym zasad KDPR (Kodeks Dobrej Praktyki Rolnej). ▶ Selektywny dostęp do terenów cennych przyrodniczo oraz ochrona tych terenów przed zainwestowaniem i tzw. dzikim zagospodarowaniem. ▶ Prowadzenie bieżącej weryfikacji możliwości rozwoju gospodarczego gminy z uwzględnieniem obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000. ▶ Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska w odniesieniu do obiektów turystycznych i rekreacyjnych. ▶ Uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w strategiach rozwoju poszczególnych sektorów gospodarki oraz w planach rozwoju lokalnego. ▶ Prowadzenie szkoleń i edukacji ekologicznej w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej.
	Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej. 2. Rozwój lasów i zieleni miejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prowadzenie zalesień gruntów (zgodnie ze wskazaniem studiów uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Piły i wyznaczeniem terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego), z uwzględnieniem optymalnego kształtowania struktury przestrzennej rozmieszczenia lasów i zróżnicowania struktury gatunkowej lasów. ✓ Tworzenie spójnych kompleksów leśnych, szczególnie w obszarze korytarzy ekologicznych i wododziałów. ✓ Harmonijne rozwijanie i wykorzystanie zróżnicowanych

Obszar działania		Priorytety	Opis działań
			<p>funkcji lasu, a w szczególności funkcji ekologicznej, produkcyjnej i społecznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizacja racjonalnej przyrodniczo i społecznie gospodarki leśnej. ✓ Prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planami urządzania lasu dla lasów Skarbu Państwa oraz uproszczonych planów urządzania lasu dla lasów prywatnych. ✓ Realizacja programu odbudowy małej retencji wodnej w lasach. ✓ Stopniowa zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu dostosowania ich do charakteru siedliska i zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej biocenoz leśnych. ✓ Monitoring środowiska leśnego w celu rozpoznania stanu lasu, przeciwdziałania pożarom, rozwojowi szkodników i chorób. ✓ Bieżące utrzymanie istniejących terenów zieleni oraz ich rozwój.
	<p>Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ograniczenie wodochłonności poszczególnych sektorów gospodarki, a szczególnie przemysłu. ▶ Realizacja systemu małej retencji wodnej. ▶ Poprawa funkcjonowania infrastruktury zaopatrującej w wodę. ▶ Odbudowa melioracji podstawowych i szczegółowych w celu przeciwdziałania skutkom suszy i powodzi. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy dostępu do dobrej jakości wody do picia. ▶ Rozbudowa i modernizacja magistrali wodociągowych i sieci wodociągowej. ▶ Racjonalne gospodarowanie wodą, w tym zmniejszenie wodochłonności produkcji i wyeliminowanie nieuzasadnionego wykorzystania wód podziemnych do celów przemysłowych. ▶ Budowa i modernizacja obiektów małej retencji. ▶ Bieżące utrzymywanie właściwego stanu technicznego urządzeń ochrony przeciwpowodziowej. ▶ Ograniczenie zabudowy, zwłaszcza mieszkaniowej na terenach zagrożonych powodzią. ▶ Użytkowanie terenu w obrębie stref ochronnych ujęć wody

Obszar działania		Priorytety	Opis działań
			<p>zgodnie z wymaganiami określonymi przepisami prawa.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Likwidacja nieczynnych ujęć wody podziemnej, zwłaszcza w obszarach występowania GZWP 125, 127 i 138. ▶ Poprawa stanu technicznego i konserwacja cieków wodnych. ▶ Odbudowa i utrzymanie właściwego stanu systemu melioracji szczegółowej i podstawowej, w tym udrażnianie koryt rzek.
	Ochrona powierzchni ziemi	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ochrona przed erozją gleb poprzez zakrzewianie łąk oraz stosowanie dobrych praktyk rolnych. ▶ Rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych przyrodniczo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Zagospodarowanie gleb w sposób odpowiadający ich walorom przyrodniczym oraz klasie bonitacyjnej. ▶ Dostosowanie formy zagospodarowania oraz kierunków i intensywności produkcji do naturalnego potencjału gleb. ▶ Monitoring stanu środowiska glebowego oraz rejestrowanie informacji o terenach zagrożonych ruchami masowymi. ▶ Utrzymywanie urządzeń melioracyjnych, rowów i drenażu w dobrym stanie. ▶ Przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej (KDPR) w zakresie ochrony gleb użytkowanych rolniczo. ▶ Wspieranie i rozwijanie rolnictwa ekologicznego. ▶ Stosowanie zabiegów minimalizujących erozję wietrzną (np. mulczu, łąk, łąk zadrzewień, międzyplonów, wsiewek itp.). ▶ Wapnowanie gleb i racjonalne zużycie środków ochrony roślin i nawozów. ▶ Rekultywacja i przywracanie funkcji przyrodniczej terenom i gruntom zdegradowanym.
	Gospodarowanie zasobami geologicznymi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin. 2. Kompleksowe wykorzystanie złóż i niezwłoczna rekultywacja złóż wyeksploatowanych. 3. Ochrona przed trwałą zabudową udokumentowanych złóż kopalin 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kontynuowanie prac w zakresie poszukiwania, rozpoznania i dokumentowania złóż kopalin. ✓ Optymalne wykorzystanie kopalin (kopalin głównych i towarzyszących). ✓ Kontrola i działania zapobiegawcze mające na celu zminimalizowanie powstawania nielegalnych wyrobisk kopalin.

Obszar działania		Priorytety	Opis działań
		oraz perspektywicznych obszarów występowania złóż, zwłaszcza o znaczeniu strategicznym.	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych i przywrócenie właściwego stanu poszczególnych elementów przyrodniczych. ✓ Ochrona zasobów perspektywicznych kopalin poprzez stosowanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
Ochrona powietrza atmosferycznego		<ul style="list-style-type: none"> ▶ Osiągnięcie standardów jakości powietrza poprzez wdrożenie Programu Ochrony Powietrza (POP). ▶ Przygotowanie do wdrożenia dyrektywy IED przez zakłady przemysłowe. ▶ Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. ▶ Prowadzenie działań energooszczędnych w mieszkalnictwie i budownictwie. ▶ Ograniczenie emisji ze środków transportu. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Monitoring jakości powietrza, a w szczególności kontrola stopnia narażenia człowieka na działanie pyłu PM2,5. ✓ Osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji w powietrzu poprzez wdrożenie programu ochrony powietrza (POP). ✓ Ograniczenie niskiej emisji ze źródeł komunalnych poprzez redukcję węgla jako paliwa w lokalnych kotłowniach i indywidualnych gospodarstwach domowych a zastępowanie go innymi bardziej ekologicznymi nośnikami ciepła. ✓ Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE). ✓ Stosowanie materiałów energooszczędnych i izolacji cieplnej budynków w celu zmniejszenia wytwarzania energii cieplnej. ✓ Modernizacja układów technologicznych ciepłowni i elektrociepłowni, w tym wprowadzanie nowoczesnych technik spalania. ✓ Poprawa funkcjonowania infrastruktury drogowej (budowa obejść, modernizacja dróg) oraz poprawa płynności ruchu. ✓ Modernizacja taboru autobusowej komunikacji miejskiej i zwiększenie udziału komunikacji zbiorowej w przewozach pasażerskich. ✓ Rozwój infrastruktury rowerowej; budowa nowych tras rowerowych i modernizacja istniejących. ✓ Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie możliwości oszczędzania energii, stosowania proekologicznych nośników ciepła, korzystania z publicznych środków transportu.

Obszar działania	Priorytety	Opis działań
Gospodarka odpadami		
Jakość wód i gospodarka wodno-ściekowa	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) ▶ Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska wodnego. ▶ Usprawnienie systemu zaopatrzenia w wodę. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Budowa oczyszczalni przydomowych, gdzie z przyczyn ekonomicznych i technicznych nie jest możliwa budowa zbiorczych systemów odprowadzania ścieków, a warunki geologiczne pozwalają na budowę oczyszczalni przydomowych. ▶ Kontrola eksploatacji zbiorników bezodpływowych na terenach nieskanalizowanych i ich likwidacja w przypadku podłączenia się do kanalizacji zbiorczej. ▶ Kontynuacja inwestycji związanych z oczyszczaniem wód opadowych i roztopowych. ▶ Budowa i przebudowa infrastruktury odprowadzania ścieków komunalnych na obszarach wysokiej ochrony głównych zbiorników wód podziemnych. ▶ Działania inwestycyjne dotyczące gospodarki ściekowej w zakładach przemysłowych jak również kontrola dotrzymywania warunków pozwoleń na odprowadzanie ścieków oraz pobór wód. ▶ Ograniczanie spływu zanieczyszczeń obszarowych z terenów rolniczych.
Ochrona przed hałasem	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Zmniejszenie poziomów hałasu, zwłaszcza emitowanych przez środki transportu drogowego. ▶ Kontynuacja monitoringu klimatu akustycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Likwidacja źródeł hałasu przez tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, wymianę taboru na mniej hałaśliwy, rewitalizację linii kolejowych, a także budowę ekranów akustycznych. ▶ Modernizacja szlaków komunikacyjnych i budowa obwodnicy. ▶ Kontrola dopuszczalnych norm emisji hałasu przemysłowego. ▶ Stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania, czyli rozdzielania hałasu – stref głośnych i obszarów chronionych – stref cichych.
Oddziaływanie pól elektromagnetycznych	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Stała kontrola potencjalnych źródeł pól elektromagnetycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Prewencyjnie prowadzenie kontroli poziomów pól elektromagnetycznych.

Obszar działania	Priorytety	Opis działań
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Minimalizacja oddziaływania pól na zdrowie człowieka i środowisko. ▶ Edukacja ekologiczna nt. rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ewidencjonowanie źródeł pól elektromagnetycznych (m.in. w kontekście rozwijających się sieci stacji bazowych telefonii komórkowej). ▶ Preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych. ▶ Edukacja ekologiczna nt. rzeczywistej skali zagrożenia emisją pól elektromagnetycznych.
Poważne awarie przemysłowe	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Działania zapobiegające powstawaniu poważnych awarii w zakładach oraz w trakcie przewozu materiałów niebezpiecznych. ▶ Szybkie usuwanie skutków poważnych awarii. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Upowszechnianie wiedzy nt. prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożenia oraz funkcjonowania systemu operacyjno-ratowniczego. ▶ Bezpieczny transport materiałów niebezpiecznych, w tym minimalizacja transportu substancji niebezpiecznych przez obszary zamieszkałe. ▶ Usuwanie skutków zagrożeń środowiska oraz bezpieczne, tymczasowe magazynowanie odpadów powstałych w czasie usuwania skutków poważnej awarii.
Edukacja ekologiczna	<p>1. Prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, dotyczącej wszystkich elementów środowiska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Informowanie mieszkańców gminy o stanie środowiska i działaniach na rzecz jego ochrony. ✓ Współpracowanie samorządu z mediami regionalnymi i lokalnymi w zakresie prezentacji stanu środowiska i pozytywnych przykładów działań podejmowanych w celu jego ochrony. ✓ Udział przedstawicieli administracji publicznej w szkoleniach z zakresu publicznego dostępu do informacji o środowisku. ✓ Wspieranie merytoryczne i finansowe działań z zakresu edukacji ekologicznej prowadzonej w placówkach oświatowych. ✓ Promowanie postaw opartych na idei zrównoważonej i odpowiedzialnej konsumpcji.
Pozostałe działania systemowe	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Uwzględnianie aspektów ekologicznych w poszczególnych dziedzinach gospodarowania. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Współpraca przedstawicieli wydziałów/referatów merytorycznych z zakresu ochrony środowiska z wydziałami merytorycznymi odpowiedzialnymi za tworzenie polityk

Obszar działania	Priorytety	Opis działań
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Zarządzanie środowiskowe. ▶ Aktywizacja rynku do działań na rzecz ochrony środowiska. 	<p>sektorowych w celu kształtowania harmonijnej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy z rozwojem gospodarczym i trwałym zachowaniem wartości środowiska.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Promowanie przez gminę wszelkich działań przedsiębiorców związanych z wdrażaniem systemów zarządzania środowiskowego (SZŚ). ▶ Wspieranie powstawania tzw. „zielonych miejsc pracy”. ▶ Doskonalenie przepływu informacji pomiędzy Urzędem Miasta a inwestorami. ▶ Promowanie firm lokalnych produkujących urządzenia ochrony środowiska i świadczących usługi na rzecz ochrony środowiska.

Ważnym zjawiskiem jest wzajemne oddziaływanie pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska, a co za tym idzie bezpośrednia poprawa jednego wpływa pośrednio na poprawę stanu pozostałych składników środowiska.

1. Harmonogram rzeczowo-finansowy

Harmonogram realizacyjny Programu Ochrony Środowiska dla miasta Piła na lata 2019-2022 został przedstawiony w poniższej tabeli 24 i 25.

Tabela 24. Harmonogram rzeczowo – finansowy działań proekologicznych na lata 2019 - 2022 dla miasta Piła

Lp	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Okres realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w PLN)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje
				2019	2020	2021	2022		
1	Rewitalizacja obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia	Urząd Miasta Piły	2016-2019	857 489,0	0	0	0	budżet m. Piły + środki unijne	Koszt sieci: wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej został ujęty w tabeli nr 25 (500 650 zł w roku 2019)
2	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez poprawę mobilności miejskiej w Pile	jw.	2012-2020	4 649 765,92	598 532,39	4 432 478,0	0	jw.	Koszt sieci kanalizacji deszczowej został ujęty w tabeli nr 25 (126 000 zł w roku 2019)
3	Rewitalizacja przestrzeni publicznej w Pile – tereny nadrzeczne rzeki Gwdy i północna część wyspy miejskiej	jw.	2016-2021	3 257 951,9	9 492 799,82	7 090 457,0	0	jw.	Koszt sieci: wodociągowej, kanalizacji deszczowej został ujęty w tabeli nr 25 (733 500 zł w roku 2020, 228 100 zł w 2020)
4	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI-Gmina Szydłowo	jw.	2018-2019	289 955,7	0	0	0	jw.	-
5	Rozwój miejskiego zbiorowego transportu niskoemisyjnego wraz z systemem zarządzania komunikacją miejską w Pile – zakup autobusów i systemu Dynamicznej Informacji Publicznej	jw.	2016-2021	218 825,76	16 917 248,89	7 376 478	0	jw.	-
6	Poprawa mobilności miejskiej w Pile w przebiegu obwodnicy śródmiejskiej – ul. Okólna	jw.	2018-2021	44 280,0	40 823,95	3 827 336,0	0	jw.	Koszt sieci: kanalizacji deszczowej został ujęty w tabeli nr 25 (80 000 zł w roku 2021)
7	Przebudowa drogi rowerowej z oświetleniem wzdłuż odcinka ul.Przemysłowej w Pile jako element	jw.	2020-2021	0	0	1 581 904,5	0	jw.	-

Lp	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Okres realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w PLN)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje
				2019	2020	2021	2022		
	wspierania gospodarki niskoemisyjnej na terenie Piłskiego OSI								
8	Termomodernizacja Publicznego Przedszkola Nr 3 przy ul. W. Pola 16	jw.	2018-2019	311 991,46	0	0	0	Środki własne Gminy + pożyczka JESSIKA 2 w ramach WRPO na lata 2014-2020	-
9	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej – jednostki oświatowe (dotyczy: PP4; PP5; PP11; PP12; PP13; PP18; SP2 przy ul. Roosevelta; SP5 przy ul. Niepodległości)	jw.	2019-2020	8 398 617,69	1 184 040,02	0	0	Środki własne Gminy + pożyczka JESSIKA 2 w ramach WRPO na lata 2014-2020	-
10	Przebudowa ul. Lutyckiej obejmująca przebudowę jezdni, chodników, zjazdów oraz drogi manewrowej	Zarząd Dróg i Zieleni w Pile	2019-2020	196 629,0	1 892 560,0			Budżet m. Piły + FDS	
11	Monitoring operacyjny wód Zalewu Koszyce	jw.	2019-2022	888,78	0	0	7 000,0	Budżet m. Piły	-
12	Opinia dendrologiczna pomników przyrody	jw.	2019-2022	10 000,0	0	12 150,0	12 150,0	Budżet m. Piły	-
13	Kampania edukacyjna dla dzieci związana z gospodarką niskoemisyjną i segregacją odpadów – Prezentacja widowiska teatralnego	jw.	2019-2022	13 600,0	0	15 000,0	15 000,0	Budżet m. Piły	-
14	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Piły	jw.	2019-2022	14 417,37	14 536,7	15 345,0	15 345,0	Budżet m. Piły	-
15	Dotacja dla organizacji pozarządowych na realizację zadań publicznych z zakresu ochrony środowiska	jw.	2019-2022	25 449,43	16 000,0	48 000,0	48 000,0	Budżet m. Piły	-

Lp	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Okres realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w PLN)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje
				2019	2020	2021	2022		
16	Usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do składowania	jw.	2019-2022	60 993,39	77 688,72	76 764,0	100 000,0	Budżet m. Piły	-
17	Dotacja na wymianę kotłów, pieców niskosprawnych na niskiemisyjne źródła ciepła	jw.	2019-2022	151 957,72	174 690,06	100 000,0	200 000,0	Budżet m. Piły	-
18	Dotacja dla Rodzinnych Ogrodów Działkowych na realizację zadań związanych z tworzeniem warunków dla rozwoju stowarzyszeń prowadzących ogrody działkowe	jw.	2019-2022	49 996,0	50 000,0	50 000,0	50 000,0	Budżet m. Piły	-
19	Remont budynku usługowego przy ul. 11 Listopada 3a w Pile, rozbiórka przejścia przewiązki budynku usługowego przy ul. 11 Listopada 3a w Pile	Pilskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.	10.2018 - 05.2019	135 853,76				Środki własne	-
20	Termomodernizacja – remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Kapucyńskiej 3 w Pile - docieplenie ścian zewnętrznych, wymiana okien na klatce schodowej, wymiana drzwi zewnętrznych	Wspólnota Mieszkaniowa Kapucyńska 3 w Pile	02.2019 - 06.2019	128 999,69				Kredyt termomodernizacyjny z premią termomodernizacją	-
21	Termomodernizacja - remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Motylewskiej 9 w Pile w zakresie:	Wspólnota Mieszkaniowa Kapucyńska 3 w Pile	04.2019 - 11.2019	1 717 484,46				Kredyt termomodernizacyjny z premią termomodernizacyjny, środki własne	-

Lp	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Okres realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w PLN)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje
				2019	2020	2021	2022		
	1. remont elewacji z dociepleniem części mieszkalnej, wymiana pokrycia dachowego papowego, docieplenie stropodachu, wymiana stolarki drzwiowej w częściach wspólnych, modernizacja systemu grzewczego 2. remont elewacji z dociepleniem części usługowej, remont elewacji kotłowni gazowej bez docieplenia, remont rampy dla osób niepełnosprawnych								
22	Termomodernizacja – remont budynku mieszkalnego ul. Ogińskiego 9 w Pile – remont elewacji frontowej bez docieplenia, remont i docieplenie pozostałej elewacji budynku	Wspólnota Mieszkaniowa Ogińskiego 9 w Pile	02.2019 - 12.09.2019	200 566,27				Kredyt remontowy z premią remontową	-
23	Termomodernizacja – 1. Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej MEC Piła – wykonanie wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej w budynku przy ul. Piekarskiej 5-6 w Pile, 2. Docieplenie ścian wewnętrznych od strony podwórza oraz ściany szczytowej, remont elewacji frontowej	Wspólnota Mieszkaniowa Piekarska 5-6 w Pile	03.2019 - 07.2019	311 718,80				Kredyt termomodernizacyjny z premią termomodernizacyjną, środki własne	-

Lp	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Okres realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w PLN)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje
				2019	2020	2021	2022		
	bez docieplenia								
24	Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej MEC Piła – wykonanie wewnętrznej instalacji ciepłej wody użytkowej w budynku przy ul. Wawelskiej 54-56-58-60-62 w Pile	Wspólnota Mieszkaniowa Wawelska 54-56-58-60-62 w Pile	10.2018 - 01.2019	87 400,0				Środki własne	-
25	Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej MEC Piła – wykonanie wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej wraz z przygotowaniem pomieszczenia węzła cieplnego w budynku przy ul. Towarowej 12 w Pile	Wspólnota Mieszkaniowa Towarowa 12 w Pile	02.2019 - 08.2019	63 000,0				Środki własne	-
26	Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej MEC Piła – wykonanie wewnętrznej instalacji ciepłej wody użytkowej w budynku przy ul. Medycznej 11C w Pile	Wspólnota Mieszkaniowa Medyczna 11C w Pile	07.2019 - 09.2019	88 000,0				Środki własne	-
27	Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej MEC Piła – wykonanie wewnętrznej instalacji ciepłej wody użytkowej w budynku przy Placu Zwycięstwa 9-10-11-12-13 w Pile	Wspólnota Mieszkaniowa Plac Zwycięstwa 9-10-11-12-13 w Pile	07.2019 - 12.2019	160 717,43				Środki własne	-
28	Podłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej MEC Piła – wykonanie wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej	Wspólnota Mieszkaniowa Kwiatowa 6 w Pile	09.2019 - 11.2019	65 000,0				Środki własne	-

Lp	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Okres realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w PLN)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje
				2019	2020	2021	2022		
	w budynku przy ul. Kwiatowej 6 w Pile								
29	Termomodernizacja – remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Roosevelta 54-54a w Pile w zakresie: termomodernizacja części mieszkalnej budynku-docieplenie dachu, docieplenie ścian zewnętrznych (bez ściany frontowej budynku głównego), wymiana okien w częściach wspólnych, wymiana drzwi zewnętrznych i bramy budynku, docieplenie elewacji budynku głównego od strony podwórza w obrębie lokalu użytkowego	Wspólnota Mieszkaniowa Roosevelta 54-54a w Pile	2020		247 954,37			Kredyt termomodernizacyjny z premią termomodernizacyjną, środki własne	-
30	Rewitalizacja rejonu ulic Długosza i Krzywej w Pile w celu poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej I etap	Urząd Miasta Piły	2017-2023	0	7 000	8 000 000	7 900 000	budżet m. Piły	Wartość projektu: 35 000 000 zł Koszt sieci: kanalizacji deszczowej został ujęty w tabeli nr 25 (1 600 000 zł w roku 2022)
31	Modernizacja ścieżki Smok w Pile - Kalinie (wiaty turystyczne, infrastruktura na ścieżce) w ramach zadania - Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ „Eko-edukacja w powiecie pilskim” I etap	Nadleśnictwo Kaczory	2019-2020	130 022,87				Własne i zewnętrzne w ramach WRPO	

Lp	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Okres realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w PLN)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje
				2019	2020	2021	2022		
32	Zakupy pomocy dydaktycznych i wykonanie utwardzenia w Ośrodku Edukacji Leśnej Kalinka Nadleśnictwa Kaczory w ramach zadania - Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ „Eko-edukacja w powiecie pilskim” I etap	Nadleśnictwo Kaczory	2019-2021			230 625,0		Własne i zewnętrzne w ramach WRPO	
33	Utworzenie ścieżki edukacyjnej przy Jeziorze Płocie w ramach zadania - Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ „Eko-edukacja w powiecie pilskim” II etap	Nadleśnictwo Kaczory	2019-2021			25 079,92		Własne i zewnętrzne w ramach WRPO	
34	Podnoszenie jakości oferty edukacji leśnej i ekologicznej w Ośrodku Edukacji Leśnej Kalinka	Nadleśnictwo Kaczory	2018-2019	17 748,61				WFOŚiGW w Poznaniu	Działalność edukacyjna
35	Edukacja przyrodniczo-leśna społeczeństwa zgodnie z zarządzeniem nr 57/2003 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych	Nadleśnictwo Kaczory	w sposób ciągły	50 000,0	32 000,0	50 000,0	50 000,0	własne	Działalność edukacyjna
36	Ekologiczna kampania informacyjno-edukacyjna w ramach zadania- Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ „Eko-edukacja w powiecie pilskim” I etap	Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	01.05.2018 do 01.12.2020	36 900,0				Własne i zewnętrzne w ramach WRPO	-

Lp	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Okres realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w PLN)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje
				2019	2020	2021	2022		
37	Modernizacja i doposażenie Ośrodka Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w ramach zadania - Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ „Eko-edukacja w powiecie pilskim” I etap	Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	01.02.2019 do 31.10.2019	320 800,72				Własne i zewnętrzne w ramach WRPO	-
38	Modernizacja i doposażenie Punktu Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w szkółce leśnej w Dobrzycy na potrzeby zajęć edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży w ramach zadania - Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ „Eko-edukacja w powiecie pilskim” I etap	Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	01.02.2019 do 31.10.2019	135 270,78				Własne i zewnętrzne w ramach WRPO	-
39	Budowa węzła fermentacji mezofilowej przy oczyszczalni ścieków GWDA	GWDA sp. z o.o.	2018-2024	206 553,95	167 300,00	50 000,00	4 000 000,00	Środki własne, krajowe NFOŚiGW i zewnętrzne UE	Zakończenie realizacji planowane jest na 2024r. Złożono wnioski o dofinansowanie inwestycji oraz pożyczkę na finansowanie wkładu własnego. Terminy realizacji inwestycji uzależnione są od przyznania dofinansowania.
40	Dostosowanie instalacji kompostowni do przetwarzania bioodpadów, zamknięcie procesu, instalacja antyodorowa	GWDA sp. z o.o.	2020-2025		79 548,00	80 000,00		Środki własne, krajowe NFOŚiGW i WFOŚiGW oraz zewnętrzne UE/PPP	Całkowita kwota przewidziana na realizację inwestycji – 16 500 000,00 zł Zakończenie realizacji planowane jest na 2025 r. Rozpoczęcie realizacji inwestycji uzależnione jest od wprowadzanych zmian w przepisach z zakresu gospodarki odpadami
41	Rewitalizacja zabytkowego budynku Szkoły Podstawowej nr 1 im. Stanisława Staszica w Pile	Urząd Miasta Piły	2020-2021	0	19 410	3 280 590	0	budżet m. Piły+ pożyczka z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	
	Rewitalizacja	jw.	2020-2021	0	450 000	4 850 000	0	budżet m. Piły+ pożyczka	

Lp	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Okres realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w PLN)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje
				2019	2020	2021	2022		
42	zabytkowego budynku Szkoły Podstawowej nr 7 im. Adama Mickiewicza w Pile							Jessica 2 (środki zwrotne)	
43	Rewitalizacja przestrzeni publicznej w Pile – tereny nadrzeczne rzeki Gwdy - etap II	jw	2020-2023	0	0	50 000	3 875 000	budżet m. Piły+ pożyczka Jessica 2 (środki zwrotne)	Wartość projektu: 8 500 000 zł Koszt sieci: wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej został ujęty w tabeli nr 25 (1 125 000 zł w roku 2022)
44	Poprawa dostępności komunikacyjnej os. Koszyce w Pile - kontynuacja budowy ulic Kazimierza Wielkiego, Szkolnej, Promiennej	jw.	2020-2023	0	0	120 000	1 000 000	RFIL	Wartość projektu: 6 500 000 zł
45	Przebudowa drogi powiatowej nr 1161P na dł.1,2 km w ciągu ul. Młodych w Pile, (odcinek od ul. Rybackiej do fabryki Zbyszko SA)	jw.	2012-2023	0	0	300 000	3 400 000	RFIL	Wartość projektu: 12 324 000 zł Koszt sieci: kanalizacji deszczowej został ujęty w tabeli nr 25 (1 600 000 zł w roku 2022)
46	Przebudowa chodników przy ul. Ludowej	Zarząd Dróg i Zieleni	2019	65935,71				Powiat Pilski	
47	Przebudowa chodnika przy ul. Medycznej - jednostronnie	Zarząd Dróg i Zieleni	2019	122362,86				Powiat Pilski	
48	Przebudowa ul. Wyspiańskiego na odcinku od ul. Wyszyńskiego w kierunku ul. Słowackiego	Zarząd Dróg i Zieleni	2019	752930,71				Powiat Pilski	
49	Przebudowa ul. Wyspiańskiego w Pile poprzez przebudowę skrzyżowania z ul. Słowackiego wraz z chodnikami	Zarząd Dróg i Zieleni	2020		401380,29			Powiat Pilski	
50	Budowa chodnika po obu stronach ul. Asnyka od ul. Orzeszkowej	Zarząd Dróg i Zieleni	2019	140812,88				Budżet miasta (w ramach budżetu obywatelskiego)	

Lp	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Okres realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w PLN)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje
				2019	2020	2021	2022		
	do ul. Kochanowskiego								
51	Rewitalizacja terenów zielonych nad rzeką Gwdą na Osiedlu Jadwiżyn	Zarząd Dróg i Zieleni	2019	179873,67				Budżet miasta (w ramach budżetu obywatelskiego)	
52	Przebudowa odcinka ul. Młodych od skrzyżowania z ul. Okólną w kierunku przejazdu kolejowego	Zarząd Dróg i Zieleni	2020		424500,98			Powiat Pilski	
53	Budowa części układu komunikacyjnego na działkach nr: 362 i 327/17 (obręb 36) (ul. Cynkownicza)	Zarząd Dróg i Zieleni	2020		733001,25			Budżet m. Piły	
54	Przebudowa ul. Prześwit	Zarząd Dróg i Zieleni	2020		82024,82			Budżet m. Piły	
55	Przebudowa ul. Rodła	Zarząd Dróg i Zieleni	2021			800 000,0		Budżet m. Piły	Rozpoczęty proces inwestycyjny
56	Przebudowa ul. Wysokiej	Zarząd Dróg i Zieleni	2021			1 200 000,0		Budżet m. Piły	j.w.
57	Budowa parkingu wraz z drogą dojazdową od ul. Wyspiańskiego w kierunku ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	Zarząd Dróg i Zieleni	2021			600 000,0		Budżet m. Piły	j.w.
58	Modernizacja i doposażenie Ośrodka Edukacji Leśnej Zdrojowa Góra na potrzeby zajęć edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży w ramach zadania - Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014+ „Eko-edukacja w powiecie pilskim” I etap	Nadleśnictwo Zdrojowa Góra	2019-2021	0	0	132 132, 75		Własne i zewnętrzne w ramach WRPO	
59	Termomodernizacja Publicznego Przedszkola nr 15	Urząd Miasta Piły	2019-2020	2 460,00	1 039.500,00			Środki własne Gminy + pożyczka JESSIKA 2 w ramach WRPO na lata 2014-2020	

Lp	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włącznie)	Okres realizacji	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w PLN)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje
				2019	2020	2021	2022		
60	Termomodernizacja starej sali gimnastycznej wraz z łącznikiem w Szkole Podstawowej nr 6 im. Lotników Polskich w Pile	Urząd Miasta Piły	2019-2020	6 888,00	904 433,17			Środki własne Gminy + pożyczka JESSIKA 2 w ramach WRPO na lata 2014-2020	
61	Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola Nr 6 im. Jasia i Małgosi w Pile.	Urząd Miasta Piły	2020		1 185 315,56			Środki własne Gminy + pożyczka JESSIKA 2 w ramach WRPO na lata 2014-2020	
62	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej będącego w zasobie komunalnym Gminy	Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Pile	2019	820 104,14				budżet m. Piły + środki unijne	
63	Zmiana sposobu ogrzewania lokali mieszkalnych	Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Pile	2019-2021	51 400,00	193 200,00	200 000,00		budżet m. Piły	
64	Termomodernizacja budynków komunalnych Gminy Piła	Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Pile	2020		808 769,70			budżet m. Piły + środki unijne	
65	Przebudowa budynku administracyjnego MZGM przy ul. Wawelskiej	Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Pile	2020-2021		22 509,00	770 000,00		Budżet m. Piły + środki z budżetu państwa	

Tabela 25. Harmonogram Plan zadań rozwojowo-modernizacyjnych na lata 2019-2022

Lp	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Termin rozpoczęcia	Wartość kosztorysowa [tys. zł]	Nakłady poniesione do 30.11.2018 [tys. zł]	Planowane nakłady [tys. zł]				Uwagi
			Termin zakończenia			2019	2020	2021	2022	
A WODOCIĄGI										
1.	Sieć wodociągowa w ul. Bydgoskiej w Pile	Przebudowa sieci, konieczna koordynacja z robotami drogowymi. Do wykonania ogółem 211 mb.	2018/2021	250	0	-	-	250	-	Zadanie w planie wieloletnim na lata 2021-2023, przewidziane do realizacji na 2021 r.
2.	Sieć wodociągowa w ul. Kusocińskiego w Pile	Rozbudowa układu sieci. Do wykonania ogółem 303 mb.	2017/2019	81	4	77	-	-	-	
3.	Sieć wodociągowa w ul. Energetycznej w Pile (droga nr 2) (Rewitalizacja obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia)	Długość wykonanej sieci 1269,89 m	2012/2018	418,7	418,7	-	-	-	-	
4.	Sieć wodociągowa w ul. Okrężnej w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 329,4 mb.	2013/2019	54	1	53	-	-	-	
5.	Sieć wodociągowa w ul. Błotnej w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 231,1 mb.	2013/2019	55	2	53	-	-	-	
6.	Sieć wodociągowa w ul. Świerkowej w Pile	Uporządkowanie gospodarki wod.-kan. w przedmiotowym rejonie. Do wykonania ogółem 101,4 mb.	2018/2019	29	1	28	-	-	-	
7.	Sieć wodociągowa w ul. Młodych (Rewitalizacja obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia)	Długość wykonanej sieci 419,08 m	2012-2019	163,2	156,4	6,8	-	-	-	

Lp	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Termin rozpoczęcia	Wartość kosztorysowa [tys. zł]	Nakłady poniesione do 30.11.2018 [tys. zł]	Planowane nakłady [tys. zł]				Uwagi
			Termin zakończenia			2019	2020	2021	2022	
8.	Sieć wodociągowa w ul. Jastrzębiej, Przepiórczej i Ceramicznej w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 468 mb. (w ul. Ceramicznej zasilanie w wodę firmy „Termetal” – 282 mb.)	2016/2024	210	50	52	-	22	22	Zadanie w trakcie realizacji 2020-2024; zasilanie w wodę f-my „Termetal” zrealizowane w 2019 r.
9.	Sieć wodociągowa z przyłączami w ul. Chodzieskiej w Pile	Zły stan techniczny sieci. Do wykonania ogółem 199 mb. sieci + 287 mb. przyłączy wodociągowych	2017/2024	-	2	-	-	-	-	Zadanie do realizacji po 2023 r.
10	Sieć wodociągowa z przyłączami w ul. Rynkowej w Pile	Zły stan techniczny sieci. Do wykonania ogółem 87 mb. sieci + 44 mb. przyłączy wodociągowych	2015/2024	-	1	-	-	-	-	Zadanie do realizacji po 2023 r.
11.	Sieć wodociągowa z przyłączami w ul. Szarych Szeregów w Pile	Zły stan techniczny sieci. Do wykonania ogółem 137 mb. sieci + 175 mb. przyłączy wodociągowych	2016/2024	-	1	-	-	-	-	Zadanie do realizacji po 2023 r.
12.	Sieć wodociągowa z przyłączami w ul. Kamiennej w Pile	Rozbudowa układu ze względu na rozwój osiedla mieszkaniowego – ogółem 665 mb.	2018/2019	154	0	154	-	-	-	
13.	Ujęcie wody w Gładyszewie – ST4 (kontynuacja z 2017 r.)	Odwiert studni o głębokości 77 mb. (+pogłębienie studni do 89 mb).	2015/2019	252	125	127	-	-	-	
14.	Sieć wodociągowa w ul. Młodych w Pile	Zły stan techniczny sieci. Do wykonania ogółem 990 mb. sieci + 353 mb. przyłączy wodociągowych	2016/2021	619	2	-	-	617	-	Zadanie w trakcie realizacji w latach 2020-2021
15.	Sieć wodociągowa w ul. Krzywej w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 588 mb.	2016/2024	-	32	-	-	-	-	Zadanie do realizacji po 2023 r.
16.	Sieć wodociągowa (Rewitalizacja przestrzeni publicznej w Pile – tereny nadrzeczne rzeki Gwdy i północna część wyspy miejskiej- I etap)	Do wykonania sieć o długości: 188 m	2019/2021	440,5	-	0	276	164,5	-	

Lp	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Termin rozpoczęcia	Wartość kosztorysowa [tys. zł]	Nakłady poniesione do 30.11.2018 [tys. zł]	Planowane nakłady [tys. zł]				Uwagi
			Termin zakończenia			2019	2020	2021	2022	
17.	Sieć wodociągowa (Rewitalizacja przestrzeni publicznej w Pile –tereny nadrzeczne rzeki Gwdy - etap II)	Do wykonania sieć o długości ok. 425 m	2012-2023	424,0	-	-	0	0	424,0	
18.	Sieć wodociągowa w ul. Przemysłowej w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 1016 mb.	2020/2023	405					200	Zadanie do realizacji w latach 2022-2023
19.	Sieć wodociągowa w ulicach Dalekiej i Nad Gwdą w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 521 mb.	2019/2022	303	-	-	-	69	234	Zadanie do realizacji w latach 2021-2022
20.	Sieć wodociągowa w ul. Okólnej w Pile	Zły stan techniczny i planowane roboty drogowe. Do wykonania ogółem 170 mb.	2020-2021	226	-	-	180	46	-	Zadanie do realizacji w latach 2020-2021
Razem				4 084,4	796,1	550,8	456	1 168,5	880	
B	KANALIZACJA SANITARNA									
1	Sieć kanalizacji sanitarnej – inwestycja Koszyce K1 i K2 – etap IV w Pile	Brak uzbrojenia; zostanie wykonane 30 mb z planowanych docelowo 1914 mb , realizacja siłami własnymi MWiK	2010/2023	1074	0	-	44	-	260	Zadanie do realizacji w latach 2022-2023
2	Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Jastrzębiej i Przepiórczej w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 3488 mb + pompownia	2016/2024	2 479	30	-	249	474	474	Zadanie do realizacji w latach 2020-2024
3	Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Kamiennej w Pile	Zwiększenie możliwości odbioru ścieków sanitarnych. Do wykonania ogółem 1265 mb.	2015/2020	3 356	369	1338	1649	-	-	
4	Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Młodych w Pile (by-pass pompowni w ul. Śmiłowskiej)	Do wykonania ogółem 372 mb , w tym przejście pod rzeką 190 mb. Kontynuacja z 2018 r.	2016/2019	747	376	371	-	-	-	
5	Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Okrężnej w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 318 mb	2013/2019	88	2	86	-	-	-	
6	Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Błotnej w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 202,6 mb	2013/2019	48	3	45	-	-	-	

Lp	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Termin rozpoczęcia	Wartość kosztorysowa [tys. zł]	Nakłady poniesione do 30.11.2018 [tys. zł]	Planowane nakłady [tys. zł]				Uwagi
			Termin zakończenia			2019	2020	2021	2022	
7	Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Świerkowej w Pile	Uporządkowanie gospodarki wod.-kan. w przedmiotowym rejonie. Do wykonania ogółem 395 mb.	2018/2019	145	2	143	-	-	-	
8	Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Wilgowej w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 157 mb	2015/2024	-	2	-	-	-	-	Zadanie do realizacji po 2023 r.
9	Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Bazaltowej w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 187 mb	2017/2019	47	1	46	-	-	-	
10	Sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ul. Energetycznej w Pile (droga nr 2) (Rewitalizacja obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia)	Długość wykonanej sieci 851,50 m	2018/2019	15,8	15,8	-	-	-	-	
11	Sieć kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej w ul. Młodych w Pile (Rewitalizacja obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia)	Długość wykonanej sieci 404,89 m	2018/2019	222,1	216,2	5,9	-	-	-	
12	Sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej w ul. Młodych w Pile (Rewitalizacja obszarów)	Długość wykonanej sieci 412,12 m	2018/2019	318,3	288	30,3	-	-	-	

Lp	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Termin rozpoczęcia	Wartość kosztorysowa [tys. zł]	Nakłady poniesione do 30.11.2018 [tys. zł]	Planowane nakłady [tys. zł]				Uwagi
			Termin zakończenia			2019	2020	2021	2022	
	poprzemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia)									
13	Sieć kanalizacji sanitarnej (Rewitalizacja przestrzeni publicznej w Pile – tereny nadrzeczne rzeki Gwdy - etap II)	Do wykonania sieć o długości ok. 214 m	2012/2023	115,0	-	-	0	0	115,0	
14	Sieć kanalizacji sanitarnej tłocznej w ulicach: Młodych, Śmiłowskiej, Fabrycznej i Węglowej w Pile (przebudowa rurociągu)	Zły stan techniczny infrastruktury. Do przebudowy ogółem 1950 mb.	2018/2023	3598	6	-	582	110	2 900	Realizacja zadania etapowana na lata 2020-2023
15	Sieć kanalizacji sanitarnej w ulicach Krzywej i Długosza w Pile – etap I	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 977 mb z 2967 mb.	2016/2023	584	32	-	-	-	-	Zadanie do realizacji w 2023 r.
16	Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Miłej w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 21 mb.	2019/2022	10	-	-	-	-	10	Zadanie do realizacji w 2022 r.
17	Sieć kanalizacji sanitarnej w ulicach Dalekiej i Nad Gwdą w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 466 mb.	2019/2022	454	-	-	-	106	348	Zadanie do realizacji w latach 2021-2022
18	Sieć kanalizacji sanitarnej w ul. Żeleńskiego 111-127 w Pile	Brak uzbrojenia. Do wykonania ogółem 313 mb.	2019/2020	173	-	-	173	-	-	
Razem				13 474,2	1 343	2 065,2	2 697	690	4 107	
C	KANALIZACJA DESZCZOWA									
1	Sieć kanalizacji deszczowej na drodze nr 1 (odcinek od ul. Młodych do ul. Energetycznej) (Rewitalizacja obszarów)	Długość wykonanej sieci: 134,2 m	2017/2018	219,74	219,74	-	-	-	-	

Lp	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Termin rozpoczęcia	Wartość kosztorysowa [tys. zł]	Nakłady poniesione do 30.11.2018 [tys. zł]	Planowane nakłady [tys. zł]				Uwagi
			Termin zakończenia			2019	2020	2021	2022	
	poprzemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia)									
2	Sieć kanalizacji deszczowej – inwestycja Koszyce K1 i K2 – etap IV w Pile	Brak uzbrojenia; zostanie wykonane 30 mb z planowanych docelowo 1561 mb , realizacja siłami własnymi MWiK	2010/2023	722	0	-	-	-	215	Zadanie do realizacji w latach 2022-2023
3	Sieć kanalizacji deszczowej w ul. Energetycznej (droga nr 2) (Rewitalizacja obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia)	Długość wykonanej sieci: 939,80 m	2017/2019	968,9	954,6	14,3	-	-	-	
4	Sieć kanalizacji deszczowej w ul. Energetycznej (droga nr 2) (Rewitalizacja obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia)	Długość wykonanych przykanalików: 181,65 m	2017/2019	101,63	100,58	1,05	-	-	-	
5	Sieć kanalizacji deszczowej w ul. Młodych wraz z wylotami do rzeki (Rewitalizacja obszarów przemysłowych na terenie miasta Piły –	Długość wykonanej sieci: 885,53 m	2017-2019	1 552,2	1152	400,2	-	-	-	

Lp	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Termin rozpoczęcia	Wartość kosztorysowa [tys. zł]	Nakłady poniesione do 30.11.2018 [tys. zł]	Planowane nakłady [tys. zł]				Uwagi
			Termin zakończenia			2019	2020	2021	2022	
	rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia)									
6	Sieć kanalizacji deszczowej w ul. Młodych wraz z wylotami do rzeki (Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia)	Długość wykonanych przykanalików: 186,17 m	2018-2019	93,6	51,5	42,1	-	-	-	
7	Sieć kanalizacji deszczowej z systemem rozsączania i retencjonowania wód deszczowych w ul. Wawelskiej (Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez poprawę mobilności miejskiej w Pile)	Długość wykonanej sieci: 1193,98 m	2017-2019	1 509,2	1 486,5	22,7	-	-	-	
8	Sieć kanalizacji deszczowej z systemem rozsączania i retencjonowania wód deszczowych w ul. Wawelskiej (Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez poprawę mobilności miejskiej w Pile)	Długość wykonanych przykanalików: 1025,56 m	2018-2019	481,2	377,9	103,3	-	-	-	

Lp	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Termin rozpoczęcia	Wartość kosztorysowa [tys. zł]	Nakłady poniesione do 30.11.2018 [tys. zł]	Planowane nakłady [tys. zł]				Uwagi
			Termin zakończenia			2019	2020	2021	2022	
9	Sieć kanalizacji deszczowej (Rewitalizacja przestrzeni publicznej w Pile – tereny nadrzeczne rzeki Gwdy i północna część wyspy miejskiej- I etap)	Do wykonania sieć o długości: 174 m	2019-2021	521,1	-	0	457,5	63,6	-	
10	Sieć kanalizacji deszczowej - ul. Okólna	Do wykonania przykanaliki o długości: 98 m	2020-2021	80,0	-	-	0	80,0	-	
11	Sieć kanalizacji deszczowej ul. Młodych (w ciągu ul. Młodych w Pile, (odcinek od. ul. Rybackiej do fabryki Zbyszko SA)	Do wykonania sieć: -budowa: ok. 900 m -przebudowa: ok. 750 m	2012-2023	1600,0	-	-	0	0	1600	
12	Sieć kanalizacji deszczowej (Rewitalizacja przestrzeni publicznej w Pile – tereny nadrzeczne rzeki Gwdy - etap II)	Do wykonania sieć o długości ok. 546 m	2012-2023	586,0	-	-	0	0	586,0	
13	Sieć kanalizacji deszczowej (Rewitalizacja rejonu ulic Długosza i Krzywej w Pile w celu poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej)	Do wykonania sieć o długości ok. 2 439 m	2017-2023	5 200,0	-	-	0	0	1 600	
14	Sieć kanalizacji deszczowej w ul. Cichej w Pile	Konieczność odwodnienia przedmiotowego terenu. Do wykonania ogółem 82 mb.	2020/2022	200	-	-	-	-	200	Zadanie do realizacji w 2022 r.

Lp	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Termin rozpoczęcia	Wartość kosztorysowa [tys. zł]	Nakłady poniesione do 30.11.2018 [tys. zł]	Planowane nakłady [tys. zł]				Uwagi
			Termin zakończenia			2019	2020	2021	2022	
Razem				13 835,57	4 342,82	583,65	457,5	143,6	4201	
D	INNE									
1	Auto specjalistyczne kanalizacyjne SCK	W zamian za dwa auta (Jelcz r. prod. 1997, Liaz r. prod. 1990) przeznaczone do likwidacji	2021	1239	-	-	-	1 239	-	
2	Zakupy inwestycyjne	-	-	1 614	-	290	580	398	346	
3	Dokumentacja projektowa	-	-	-	-	42	26	24	-	
4	Baza MWiK przy ul. Wałęckiej w Pile: przebudowa drogi dojazdowej, przystanek autobusowy, oświetlenie ul. Wałęckiej, stanowisko myjki, montaż ciepłomierzy, roboty naprawcze, garaż 5-stanowiskowy	-	2019	907	-	907	-	-	-	
5	Stacja CNG przy ul. Wałęckiej 20 w Pile	-	2020 - 2021	437	-	-	37	400	-	Zadanie w trakcie projektowania; do realizacji w 2021r.
6	Ujęcie wody w Gładyszewie – projekt zwiększania technologii SUW Gładyszewo	Projekt rozbudowy układu technologicznego oraz modernizacja obiektu	2020-2022	123	-	-	22	51	50	
7	Fotowoltaika 200 kW SUW przy ul. Wałęckiej w Pile (I etap – 100 kW, II etap – 100 kW)	Planowane jest uzyskanie wsparcia ze środków WFOŚiGW	2021	1 121	-	33	20	1 068	-	
8	Rezerwa na zakupy sieci i roboty dodatkowe	-	-	1 470	-	288	382	400	400	
9	Kredyty inwestycyjne + pożyczka z WFOŚiGW	-	-	10 960	-	2 605	3 066	2 608	2 681	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Piła na lata 2019-2022

Lp	Nazwa zadania	Zakres rzeczowy	Termin rozpoczęcia	Wartość kosztorysowa [tys. zł]	Nakłady poniesione do 30.11.2018 [tys. zł]	Planowane nakłady [tys. zł]				Uwagi
			Termin zakończenia			2019	2020	2021	2022	
Razem				17 871	0	4 165	4 133	6 188	3 477	
OGÓLEM				49 265,17	6 481,92	7 364,65	7 743,5	8190,1	12 665	

2. Analiza źródeł finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska

Realizacja założeń Programu Ochrony Środowiska wymaga poniesienia odpowiednich nakładów finansowych. Potencjalne źródła finansowania działań związanych z ochroną środowiska to przede wszystkim:

- ▶ środki finansowe własne inwestorów, w tym środki własne województwa, powiatu i miasta,
- ▶ pożyczki, dotacje i dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów udzielane przez Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- ▶ zagraniczna pomoc finansowa udzielana przez fundacje i programy pomocowe,
- ▶ Fundusze Unii Europejskiej,
- ▶ kredyty preferencyjne z Banku Ochrony Środowiska,
- ▶ kredyty międzynarodowych instytucji finansowych,
- ▶ kredyty, pożyczki udzielane przez banki komercyjne.

Środki finansowe własne miasta

- ▶ dochody bieżące:
 - ✓ wpływy z podatku rolnego, leśnego, podatki i opłaty lokalne od osób prawnych,
 - ✓ udział miasta w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa,
 - ✓ subwencje ogólne z budżetu państwa.
- ▶ dochody majątkowe:
 - ✓ dochody z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności,
 - ✓ dochody z prawa wieczystego użytkowania.

Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej:

- ✓ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- ✓ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Fundusze są źródłem finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym w Polsce. Zasilane są głównie wpływami z: opłat i kar za korzystanie ze środowiska, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, opłat wynikających z Prawa energetycznego oraz ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, przychodów ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji gazów cieplarnianych i innych źródeł.

Środki funduszy przeznacza się na finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej w celu realizacji zasad zrównoważonego rozwoju i polityki ekologicznej państwa oraz

na współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej niepodlegających zwrotowi. Środki funduszy mogą być także przeznaczone na współfinansowanie projektów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych i działań realizowanych z udziałem środków bezzwrotnych pozyskiwanych w ramach współpracy z organizacjami międzynarodowymi oraz współpracy dwustronnej. Działalność ta jest finansowana poprzez:

- udzielanie oprocentowanych pożyczek,
- dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych,
- przyznawania dotacji,
- przekazywanie środków dla państwowych jednostek budżetowych,
- nagrody na działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Zagraniczna pomoc finansowa udzielana przez fundacje i programy pomocnicze

W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej oraz z jednoczesnym wejściem do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) nasz kraj otrzymał tzw. fundusze norweskie (Norweski Mechanizm Finansowy) i fundusze EOG (Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego). Fundusze te są formą bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Norwegię, Islandię i Liechtenstein w celu zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacniania stosunków dwustronnych pomiędzy państwem-darczyńcą a państwem-beneficjentem.

Fundusze unijne

Komisja Europejska w ramach funduszy unijnych ustanowiła program LIFE, będący jedynym instrumentem UE poświęconym wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska i klimatu. Niniejszy program jest kontynuacją instrumentu finansowego LIFE+ funkcjonującego w latach 2007-2013. Poprzedni program LIFE obejmował perspektywę finansową na lata 2014-2020 i określał działania w następujących dziedzinach:

- ✓ środowisko i efektywność wykorzystania zasobów - nowatorskie rozwiązania w zakresie sprawnego wdrażania polityki w dziedzinie środowiska i konsolidacji celów związanych z ochroną środowiska w innych sektorach,
- ✓ natura i różnorodność biologiczna - zastosowanie najlepszych technik służących powstrzymaniu utraty różnorodności biologicznej i przywróceniu usług ekosystemowych z zachowaniem głównego celu, jakim jest wspieranie sieci Natura 2000,
- ✓ zarządzanie w zakresie ochrony środowiska i informacja – rozpowszechnianie wiedzy i najlepszych praktyk, kampanie na rzecz podnoszenia świadomości społecznej,
- ✓ łagodzenie zmiany klimatu - działania na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych,

-
- ✓ przystosowanie do zmiany klimatu - zwiększenie zdolności adaptacji do zmiany klimatu,
 - ✓ zarządzanie zmianami w zakresie zmiany klimatu i informacja - działania w zakresie zwiększenia świadomości, komunikacji, współpracy oraz rozpowszechnianie wiedzy na temat działań mających na celu łagodzenie zmiany klimatu oraz działań adaptacyjnych.

Rolę Krajowego Punktu Kontaktowego LIFE pełni Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który pomaga uzyskać dofinansowanie przedsięwzięcia nawet do wysokości 95% kosztów kwalifikowanych.

Komisja Europejska rozpoczęła konsultacje publiczne odnośnie przyszłego zakresu i wdrażania programu działań na rzecz środowiska i klimatu LIFE na lata 2021-2024.

W kolejnej perspektywie finansowej Program LIFE zostanie poszerzony o nowy podprogram na rzecz przejścia na czystą energię. Projekty w ramach tego podprogramu dotyczyć będą m.in. metod i rozwiązań służących osiągnięciu celów polityki unijnej w zakresie przejścia na energię odnawialną i zwiększenie efektywności energetycznej.

Program LIFE będzie jedynym unijnym funduszem poświęconym wyłącznie środowisku, klimatowi i energii. W kolejnym okresie programowania (2021–2027) pomoże on osiągnąć unijne cele, przyczyniając się do:

- ✓ przejścia na efektywną energetycznie, neutralną dla klimatu, opartą na energii odnawialnej, odporną gospodarkę o obiegu zamkniętym;
- ✓ ochrony i poprawy jakości środowiska;
- ✓ zatrzymania i odwrócenia procesu utraty bioróżnorodności oraz walki z degradacją ekosystemów.

Bank Ochrony Środowiska S.A.

Podstawą działalności Banku Ochrony Środowiska jest ekologia. Zadania realizowane przez bank w tym zakresie obejmują:

- ✓ przygotowanie produktów dedykowanych przedsięwzięciom przyczyniającym się do ograniczenia wpływu działalności przedsiębiorstw, instytucji, a także pojedynczych osób na zanieczyszczenie wód, powietrza, gleby,
- ✓ budowanie proekologicznych postaw wśród aktualnych i potencjalnych beneficjentów,
- ✓ łączenie finansowania rynkowego z krajowymi i międzynarodowymi systemami wsparcia.

Główne kierunki finansowania to:

- ✓ odnawialne źródła energii;
 - duże przedsięwzięcia: farmy wiatrowe, elektrownie fotowoltaiczne, biogazownie, energetyczne wykorzystanie biomasy,

- mikro i małe instalacje: głównie kolektory słoneczne, pompy ciepła i fotowoltaika oraz w mniejszym stopniu turbiny wiatrowe i biogazownie,
- ✓ efektywność energetyczna
 - modernizacja systemów technologicznych grzewczych i chłodniczych w przemyśle i mieszkalnictwie,
 - budownictwo energooszczędne - w ramach budowy nowych obiektów energooszczędnych i pasywnych, termomodernizacji oraz rewitalizacji budynków.

Bank Ochrony Środowiska S.A., zgodnie ze swoją misją i strategią wspierania działań w zakresie ochrony środowiska w ramach prowadzonej działalności angażuje się w finansowanie proekologicznych projektów inwestycyjnych, w tym projektów dotyczących odnawialnych źródeł energii. Najbardziej znaczące transakcje pod względem finansowym stanowiły kredyty przeznaczone na budowę farm wiatrowych (największe elektrownie wiatrowe miały moc ponad 85 MW), natomiast najbardziej powszechnie udzielane były kredyty na kolektory słoneczne.

Fundusz Termomodernizacji i Remontów FTiR

Fundusz Termomodernizacji i Remontów to fundusz celowy, utworzony na mocy Ustawy dnia 21 listopada 2008 r. (Dz. U z 2021, poz. 11) o wspieraniu termomodernizacji i remontów. Celem Funduszu jest pomoc finansowa dla inwestorów realizujących przedsięwzięcia termomodernizacyjne, remontowe oraz remonty budynków mieszkalnych jednorodzinnych z udziałem kredytów zaciąganych w bankach komercyjnych.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko POIiŚ 2014- 2020

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko przewiduje działania zbieżne do PGN w ramach Osi priorytetowej I: zmniejszenie emisyjności gospodarki. Budżet osi wynosi 2,1 mln zł. Dofinansowywane będą przedsięwzięcia polegające na głębokiej i kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych mieszkaniowych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne.

Formuła ESCO

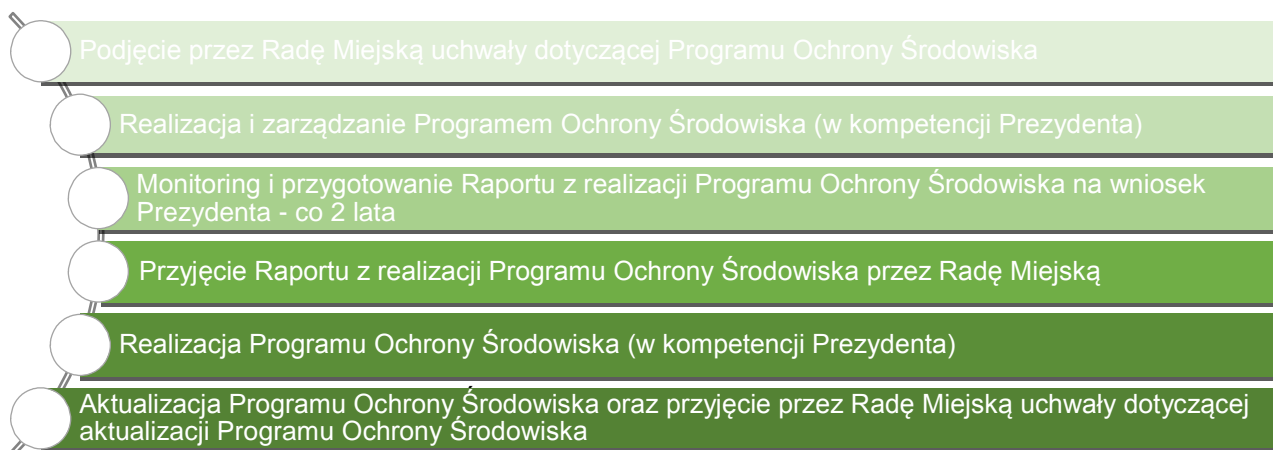
Firma funkcjonująca w modelu ESCO specjalizuje się w zapewnieniu finansowania oraz realizacji przedsięwzięć energooszczędnych u końcowych użytkowników energii i uzyskuje zwrot poniesionych nakładów i zysk z faktycznie zrealizowanych oszczędności kosztów za energię. Firma typu ESCO zapewnia pakiet usług energetycznych od rozpoznania potrzeb i bilansu energetycznego po zainstalowanie, eksploatację urządzeń i utrzymanie oszczędności energetycznych w całym okresie obowiązywania umowy ESCO. Usługi w formule ESCO oferuje w Polsce około 40 przedsiębiorstw.

V. System realizacji programu ochrony środowiska

Realizacja Programu Ochrony Środowiska stanowi szereg działań podejmowanych na danym obszarze w zakresie ochrony środowiska. Wdrażanie Programu powinno odbywać się z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju w oparciu o instrumenty zarządzania, zgodne z kompetencjami i obowiązkami podmiotów zarządzających. Najważniejszymi podmiotami, które uczestniczą w realizacji Programu są:

- ▶ władze miasta, które przygotowują i uchwalają program, a także sprawdzają efektywność jego realizacji,
- ▶ podmioty gospodarcze wykonujące konkretne działania wskazane w programie,
- ▶ organy i instytucje prowadzące monitoring stanu środowiska oraz wybranych jego komponentów,
- ▶ mieszkańcy miasta, jako beneficjenci działań zapisanych w programie,
- ▶ organizacje pozarządowe, które pośredniczą pomiędzy administracją publiczną a społeczeństwem.

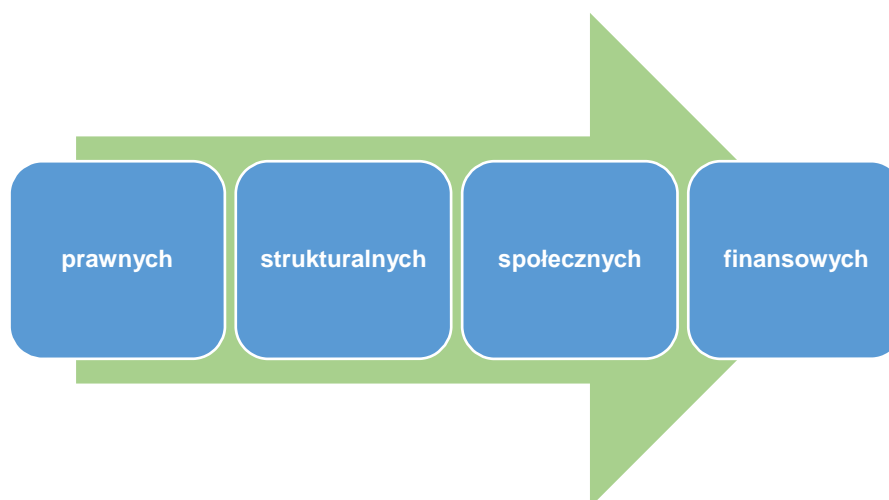
Etapy wdrażania Programu Ochrony Środowiska dla gminy Piła:

Rada Miejska przyjmuje uchwałę Program Ochrony Środowiska, który następnie jest realizowany przez kolejne cztery lata. Po okresie dwóch lat sporządzany jest raport z realizacji POŚ i przedstawiony Radzie Miejskiej do akceptacji. Z kolei Prezydent odpowiada za realizację POŚ oraz zarządzanie nim, prowadzenie monitoringu stopnia realizacji działań zawartych w programie, a także za przygotowywanie, co cztery lata aktualizacji programu. W zakresie realizacji zapisów programu współpracuje również z pozostałymi organami i instytucjami administracji publicznej (m.in. Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska, Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska).

1. Instrumenty realizacji Programu

W celu skutecznej realizacji Programu Ochrony Środowiska można skorzystać z następujących instrumentów:

Do podstawowych instrumentów prawnych zawartych w ustawach zalicza się:

- pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, w tym: pozwolenia zintegrowane, na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emitowanie pól elektromagnetycznych, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód, wykonywanie urządzeń wodnych, wykonywanie innych czynności i robót, budowli, które mają znaczenie w gospodarowaniu wodami lub korzystaniu z wód,
- koncesje geologiczne wydawane na rozpoznanie i eksploatację surowców mineralnych.

Ponadto bardzo ważnymi instrumentami służącymi właściwemu gospodarowaniu zasobami środowiska są raporty i przeglądy ekologiczne oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Szczególnym instrumentem prawnym stał się monitoring, czyli pomiar stanu środowiska prowadzony, zarówno w odniesieniu do badań jakości środowiska, jak też do ilości zasobów środowiskowych.

Pod pojęciem instrumenty strukturalne rozumie się narzędzia do formułowania, integrowania i wdrażania polityk środowiskowych. Są to przede wszystkim strategie i programy wdrożeniowe oraz systemy zarządzania środowiskowego tj. plany rozwoju lokalnego, lokalne programy rewitalizacji, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz inne dokumenty powiązane z ochroną środowiska.

Instrumenty społeczne polegają na:

- ▶ współpracy samorządu ze społeczeństwem: przede wszystkim w uczestniczeniu

społeczeństwa w konsultacjach prowadzących do podejmowania decyzji w procesie zarządzania środowiskiem i wspólnym planowaniu lokalnej polityki ekologicznej,

- ▶ ocenie i monitorowaniu skutków prowadzonej polityki ekologicznej,
- ▶ prowadzeniu edukacji ekologicznej, mającej na celu kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz przyjaznych dla środowiska nawyków i postaw,
- ▶ włączeniu przedsiębiorców w realizację polityki ekologicznej miasta.

Do instrumentów finansowych należą:

- opłaty za korzystanie ze środowiska - za emisję zanieczyszczeń do powietrza, za pobór wody powierzchniowej i podziemnej, za odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, za zbieranie, transport i odzysk lub unieszkodliwianie odpadów komunalnych, za składowanie odpadów, za powierzchnię, z której odprowadzane są ścieki,
- administracyjne kary pieniężne,
- odpowiedzialność cywilna, karna i administracyjna,
- kredyty i dotacje z funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz innych funduszy,
- pomoc publiczna na ochronę środowiska w postaci preferencyjnych pożyczek i kredytów, dotacji, odroczeń, rozłożenia na raty i umorzeń płatności wobec budżetu państwa i funduszy ekologicznych, zwolnień i ulg podatkowych i in.

2. Monitoring realizacji Programu

Monitoring realizacji celów i zadań Programu Ochrony Środowiska powinien informować o stopniu wykonania poszczególnych działań:

1. określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
2. ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich wykonaniem,
3. analizę przyczyn rozbieżności.

W związku z powyższym konieczne będzie regularne zbieranie, analiza i ocena danych stanu środowiska. Najlepszą metodą wydaje się ocena uproszczonego modelu presja - stan - reakcja (wg Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) poprzez odpowiednie wskaźniki środowiskowe. Wskaźniki te, jako narzędzia diagnostyczno- informacyjne dostarczają informacji o aktualnym stanie środowiska, jego zagrożeniach oraz stopniu zaawansowania prac mających na celu wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju. Wskaźniki presji wskazują na główne źródła zagrożeń środowiskowych, np. emisję zanieczyszczeń do środowiska. Wskaźniki stanu środowiska natomiast oceniają jakość poszczególnych elementów środowiska, np. jakość wód, powietrza, gleb itp. Podstawą do ich określenia są wyniki badań i pomiarów uzyskiwane w ramach systemu

Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). Wskazują one na efekt prowadzonych działań i polityki ekologicznej, dlatego też powinny być konstruowane w sposób umożliwiający dokonanie przeglądowej oceny stanu środowiska i zmian w nim zachodzących. Za pomocą wskaźników reakcji dokonuje się oceny podjętych działań zapobiegawczych w celu poprawy jakości środowiska lub złagodzenia niekorzystnej presji na środowisko (np. procent mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków, procent obszarów prawnie chronionych na danym terenie).

Kluczowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu realizacji zadań operacyjnych POŚ zgodnie z przyjętym harmonogramem ma organ wykonawczy miasta. Ocena stopnia wdrażania Programu, którą wykonuje co dwa lata, jest podstawą przygotowania raportu z wykonania Programu. Wyniki oceny stanowią wykładnię dla kolejnego Programu poprzez, aktualizację „nowych” celów i kierunków działań ekologicznych.

VI. Informacje o konsultacjach społecznych

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa oraz o ocenach oddziaływania na środowisko projekt Programu Ochrony Środowiska dla gminy Piła na lata 2019-2022 r. został udostępniony do konsultacji społecznych.

Obwieszczenie o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu było dostępne na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Piły oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Piły.